

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

APM GENÇ

THE KING'S MAN: BAŞLANGIÇ / KÜÇÜK İPUÇLARI
INDIANA JONES / JOHN WICK / JURASSIC WORLD: DOMINION

MECMUA

AYLIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİSİ
MART 2021 SAYI 40 // 15 TL

Yönetmen

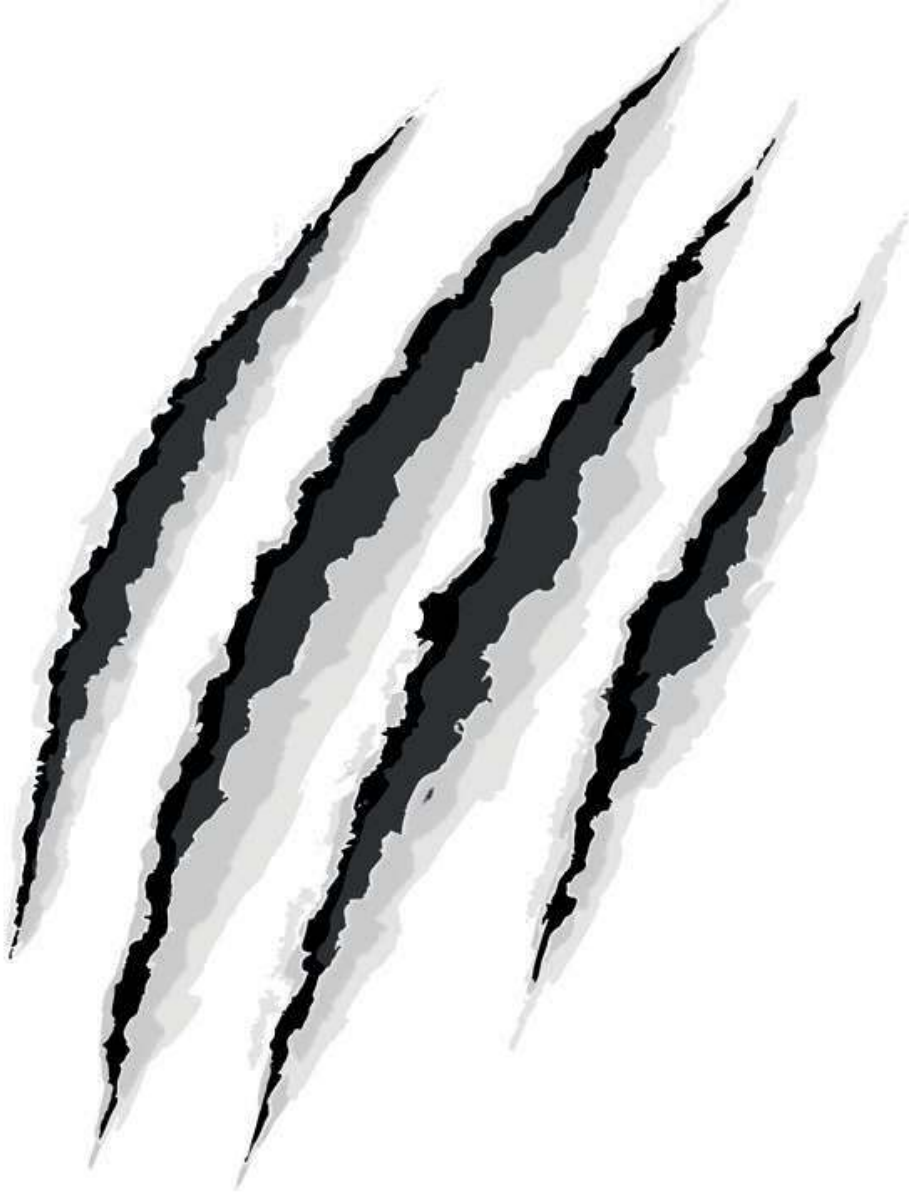
VIGGO MORTENSEN

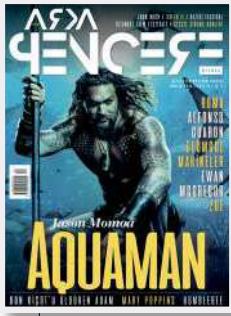
GODZILLA VS. KONG
FALLING THE DISSIDENT
KORKU KAPANI GAGARINE
STORM BOY TOM VE JERRY

YOLU PARIS'TEN GEÇEN FİMLER LUPIN SEREMONİ EN İYİ SPOR BELGESELLERİ

GÜÇLÜ FİKİRLER İZ BIRAKIR

Sürdürülebilir ve yenilikçi çözümler sunarak, markanıza değer katar.

AFA PENCERE

ISSN 2602-2583

Çağlayan Mahallesi Aslanbey Sok. No: 10 Kat:1 Daire:2 / MİNT Rezidans
Kagithane - İSTANBUL

GENEL YAYIN YÖNETMENİ Bilgehan ARAS

bilgehanaras@barasmedya.com

EDİTÖRLER Büşra BAYAR busrabayar07@gmail.com,

Tugay KARAKUZU tugaykaraku@gmail.com

ART DİREKTÖR Bilgehan ARAS (Sorumlu Müdür)

bilgehanaras@barasmedya.com.tr

FOTOĞRAF EDITÖRÜ Işık ATASOY GÜLMAN isikatasoy78@gmail.com

REKLAM REZERVASYON

Ebru Ece ULUTAŞ +90 (532) 175 18 75

İMTİYAZ SAHİBİ Bilgehan ARAS

KAPAK FOTOĞRAFI Ali İhsan ELMAS

APM Arka Pencere Mecmua, ayda bir yayımlanan yerel süreli yayındır. Bu dergi, basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder. Dergide yayımlanan tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına, ilanların sorumluluğu ilan veren firmalara aittir.

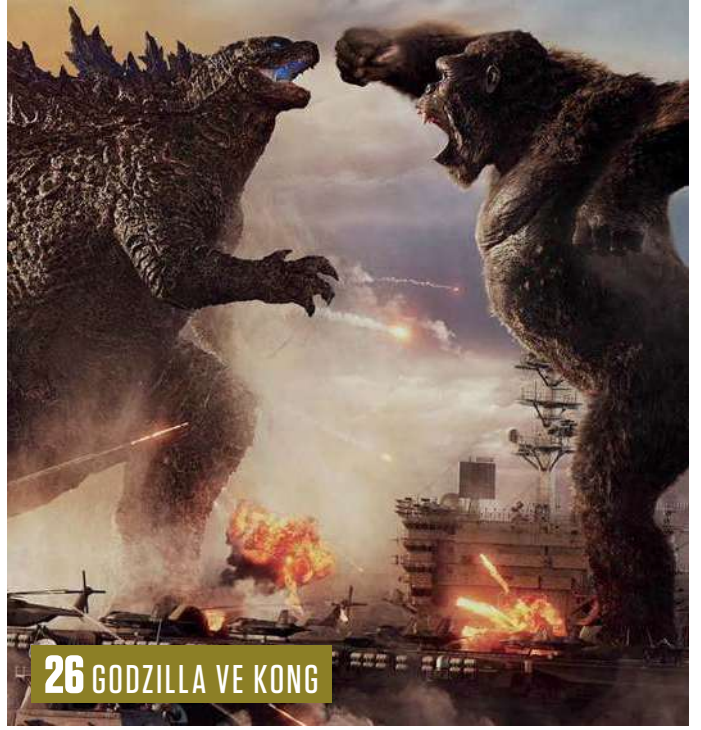
BARAS MEDYA

İÇİNDEKİLER

08 THE KING'S MAN: BAŞLANGIÇ

26 GODZILLA VE KONG

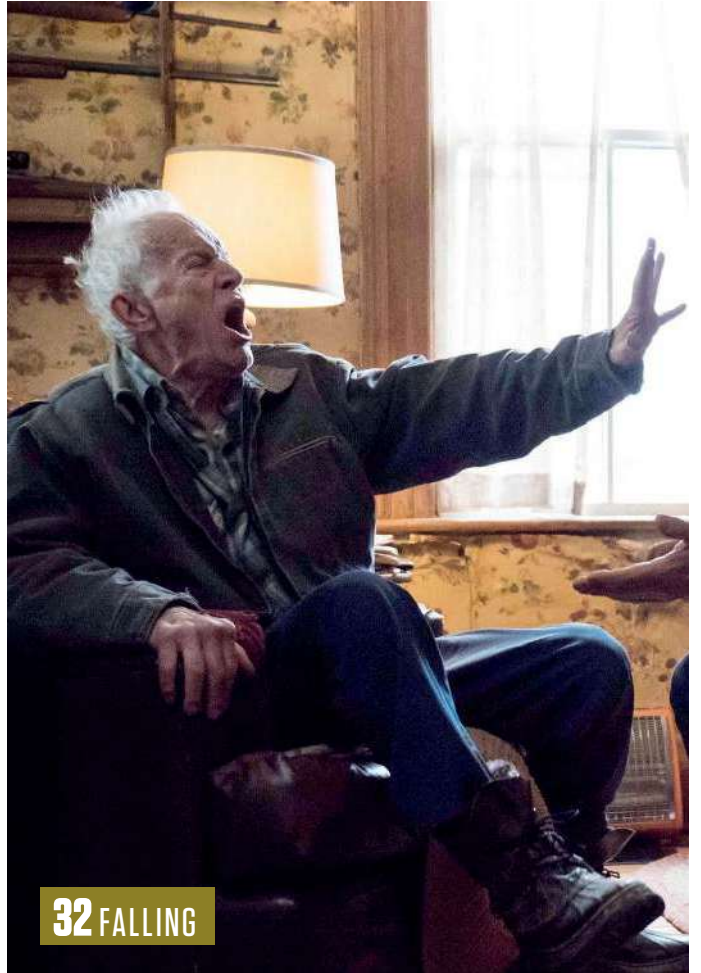
10 KÜÇÜK İPUÇLARI

HAVADİS

12 Indiana Jones 5

14 John Wick: Chapter 4

16 Jurassic World: Dominion

32 FALLING

36 VIGGO MORTENSEN

42 THE DISSIDENT

MEVZU

46 Korku Kapam

50 Gagarine

94 YOLU PARİS'TEN GEÇEN 11 FİLM

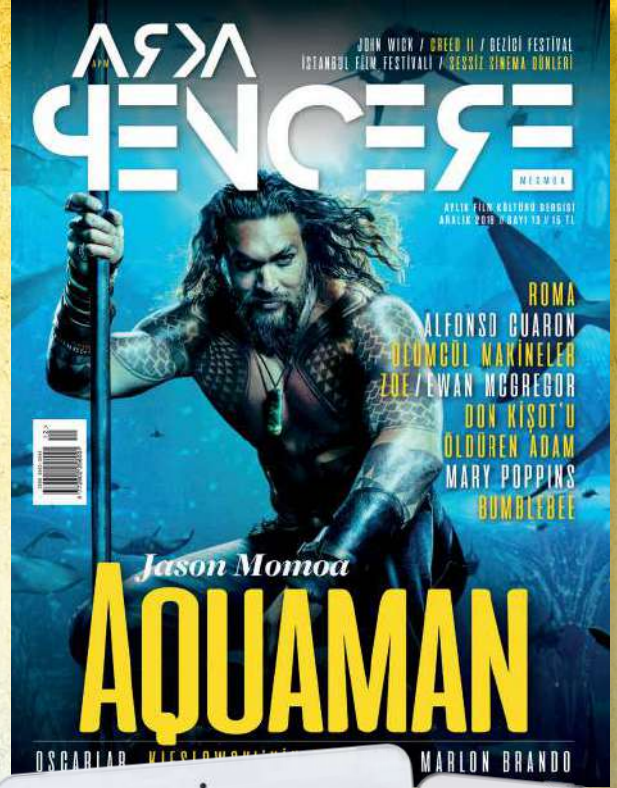

76 50 M²

KEYİF

94 Klasik Sahne

SİNEMAYA BİR DE BU PENCEREDEN BAK!

AYLIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİNİZ **TURKCELL DERGİLİK**'TE

Havadis

08

The King's Man: *Başlangıç*

➔ Jesse Plemons, Martin Scorsese'nin Yeni Filmine Katıldı

Martin Scorsese'nin gelecek planları arasında bulunan filmi Killers of The Flower Moon'un oyuncu kadrosu genişliyor. Leonardo DiCaprio ve Robert De Niro'nun yıldızı olacağı filmin kadrosuna The Irishman'de de Scorsese ile birlikte çalışan Jesse Plemons eklendi.

➡ Monica Bellucci'li Kıyamet Filmi 'Siccita'nın Çekimleri Başladı

İtalyan yönetmen Paolo Virzì ("Human Capital", "Like Crazy"), hikayesi İtalya'nın başkentindeki uzun süreli bir kuraklığın ortasında geçen, Monica Bellucci, Silvio Orlando ("The Young Pope") ve Sara Serraiocco ("Counterpart")'dan oluşan A listesindeki bir yerel oyuncu kadrosunun rol aldığı kıyamet sonrası draması "Siccità" için Roma'da sete girdi.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: AĞUSTOS 2021

THE KING'S MAN: BAŞLANGIÇ

Matthew Vaughn'ın yönetmen koltuğunda oturduğu Kingsman serisinin spin-off filmi olan "The King's Man"de tarihin en kötü tiranları ve suçlu zihinleri milyonlarca kişinin yok olabileceği bir savaş planlamak için bir araya gelir. Bir adam ise onları durdurmak için zamana karşı yarışmalıdır. Filmin oyuncu kadrosunda Harris Dickinson, Ralph Fiennes, Djimon Hounsou, Alison Steadman, Aaron Taylor-Johnson, Matthew Goode, Gemma Arterton ve Tom Hollander gibi isimler yer alıyor.

HBO'dan, Woody Allen Belgeseli

Woody Allen'in cinsel istismar skandalı, onlarca yıldır film yapımcısını takip ediyor. Allen hala mahkemede haklı olduğunu iddia ederken, suçlayıcılar ve Mia Farrow, özellikle çocuklarından birini henüz küçükken taciz etmekten suçlu olduğuna inanıyor. Yılların izlerini taşıyan yeni bir HBO belgeseli olan "Allen v. Farrow"un etkisiyle, bu skandal yeniden gündemdeki yerini almak üzere.

➔ **Aaron Eckhart, Showtime Dizisi ‘The First Lady’nin Kadrosunda**

Aaron Eckhart, yakında yayınlanacak Showtime antoloji dizisi “The First Lady”de Başkan Gerald Ford’u oynamak için anlaşmayı imzaladı. Eskiden “First Ladies” olarak bilinen dizi, Beyaz Saray’ın kalbindeki kadınların merceğinden Amerikan liderliğinin yeniden yorumlanması olarak tanımlanıyor.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: EKİM 2021

KÜÇÜK İPUÇLARI

THE LITTLE THINGS

Little Things, kurallara son derece bağlı bir polis ile onun tam zıttı bir karaktere sahip, suçluları yakalamak için kuralları çiğnemeye yatkın olan ortağının, bir seri katili yakalamak için giriştiği zorlu mücadeleyi konu ediyor. **APM**

➡ Lily Rabe, George Clooney'nin "The Tender Bar" Filmine Katıldı

George Clooney'nin yönetmenliğini üstleneceği yeni filmi The Tender Bar'ın oyuncu kadrosuna yeni bir daha eklendi. Ben Affleck ve Tye Sheridan'ın ardından Lily Rabe'in The Tender Bar'ın yıldızlarından biri olacağı açıklandı. American Horror Story dizisinin başarılı isimlerinden Lily Rabe, Clooney ile anlaşma imzalamış bulunuyor.

👉 Nick Frost & Simon Pegg Komedi 'Truth Seekers' İptal Edildi

Nick Frost, Amazon Prime Video'nun, hayalet avı komedisi Truth Seekers'ı ilk sezon sonunda iptal ettiğini duyurdu. Seriyi, Hot Fuzz ve Shaun Of The Dead filmlerinde de birlikte çalıştığı Simon Pegg'le birlikte ortaya çıkaran Frost, Instagram paylaşımı yaparak iptal kararını duyurdu. Ne yazık ki, Truth Seekers ikinci sezon için geri dönmeyecek.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: TEMMUZ 2022

INDIANA JONES 5

1981 yapımı "Indiana Jones 1: Kutsal Hazine Avcıları"nın beşinci devam halkası olan filmde Indiana Jones'un yeni maceralarına tanık oluyoruz. Maceracı arkeolog Indiana Jones'u bir kez daha Harrison Ford'un canlandıracağı yapımın yönetmen koltuğunda Steven Spielberg oturuyor. Filmin senaryosu ise serinin 4. filmi Indiana Jones ve Kristal Kafatası Krallığı'nın senaristi David Koepp'e emanet. **APM**

➔ Stephanie Vogt, Netflix'in Casus Dramasında Başrolde!

Stephanie Vogt, Netflix'in SPi Production ve RTP'den gelecek tarihi casus gerilim drama dizisi Glória'da başrolde yer alacak. Pedro Lopes tarafından yazılan ve Tiago Guedes tarafından yönetilen Glória, 1960'larda Soğuk Savaş'ın zirvesinde, Doğu Bloku'na Batı propagandası yayınlayan bir Amerikan yayın merkezi RARET'in bulunduğu küçük bir köy olan Glória do Ribatejo'da geçiyor.

➔ BBC, Aktivist Greta Thunberg Hakkında Belgesel Dizi Hazırlıyor

BBC ve PBS, iklim değişikliği aktivisti Greta Thunberg ile ilgili daha önce duyurulan, BBC Studios yapımı belgesel dizi projesine dahil oldu. İki yayıncı, iklim savaşındaki 18 yaşındaki aktivisti takip eden ve arkasındaki bilimi ortaya koyan ve bir uzman korosunun katkı verdiği üç bölümlük Greta Thunberg: A Year to Change the World dizisinin ortak yapımcılığını üstlenecek.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: MAYIS 2022

JOHN WICK: CHAPTER 4

John Wick, Keanu Reeves'in sinemadaki dönüşünü temsil eden 2014 yapımı bir Aksiyon filmiydi. Son derece basit ancak etkili intikam senaryosu, Derek Kolstad tarafından yazıldı, Chad Stahelski de yönetmenlik koltuğunda yer aldı. Daha sonrasını zaten biliyorsunuz. Beyaz perde yeni bir acımasız ve aksiyon tutkusu yüksek bir seri kazandı. John Wick 2 ve John Wick 3: Parabellum filmlerinin gişedeki başarısı yüksek olunca, serinin 3. ve 4. filmleri için de düğmeye basıldı. Köpeği için intikam almaya başlayan Keanu Reeves'in her zamanki gibi oyunculuğu üst düzeydeydi. Bu seri bir şekilde devam etmeliydi. Tıpkı Marvel filmlerinde olduğu gibi John Wick için sinematik bir evren kurmanın vakti gelmişti. Üçüncü film için 75 milyon dolar harcayıp 324.8 milyon dolar kazanan yapımcılar sizce seriden vazgeçer mi? Tabii ki hayır. Üçüncü film daha vizyonlarda iken yapımcı stüdyo yaptığı açıklama ile John Wick 4 için senaryo sipariş ettiğini duyurdu. Yapımcı stüdyo tarafından verilen tarihe göre serinin dördüncü filmi Mayıs 2022'de Amerika'da vizyona girecek. Ama tabii ki yaşanacak aksiliklere göre bu süre uzayabilir. **APM**

➡ William Eubank, Yeni Paranormal Activity Filmini Yönetecek

Happy Death Day serisinin başarılı yönetmeni Christopher Landon'ın yeni Paranormal Activity filmleri üzerinde çalışıyor olduğu geçtiğimiz yılın başlarında resmi olarak açıklanmıştı. Şimdi ise Paranormal Activity için Underwater ile tanınan yönetmen William Eubank ile birlikte çalışacağı duyuruldu. Eubank, yeni Paranormal Activity filminin yönetmen koltuğuna oturacak.

➡ **Reha Erdem'in "Seni Buldum Ya!" Filmi Yakında MUBI'de!**

Türkiye Sineması'nın değerli isimlerinden biri olan Reha Erdem'in "Seni Buldum Ya!" filmi MUBI dijital platformunda gösterime giriyor. Film tamamen coronavirus karantinası döneminde çekildi ve Zoom üzerinden oyuncularını buluşturdu. Komedi türündeki Seni Buldum Ya, Reha Erdem'in "Koca Dünya" filminden sonra çektiği ilk film oldu.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: **HAZİRAN 2022**

JURASSIC WORLD: DOMINION

Başrollerinde Chris Pratt ve Bryce Dallas Howard'ın rol aldığı Jurassic World serisinin üçüncü filminden ilk set fotoğrafı yayınlandı. 21 Haziran 2021'de seyirciyle buluşacak filmin ismi Jurassic World: Dominion olarak açıklandı. 2015 yılında Jurassic World, 2018'de ise Jurassic World: Fallen Kingdom (Jurassic World: Yıkılmış Krallık) olarak yayınlanan ve gişede önemli başarı elde eden serinin yeni filminin çekimlerine başlandı.

➡ Jamie Foxx'un Bir Sonraki Projesi Yine Netflix İçin Olacak!

Jamie Foxx, Netflix vampir komedisi "Day Shift"te başrolü oynayacak ve yönetici yapımcılığı üstlenecek. Filmde, JJ Perry ilk yönetmenliğini gerçekleştirecek. Foxx, hızlı zekalı 8 yaşındaki kızına iyi bir hayat sağlamak isteyen çalışan, mavi yakalı bir babayı canlandıracak. Ancak, sıradan gibi görünen San Fernando Valley havuz temizleme işinin ardında, gerçek gelir kaynağı avlanmak ve vampirleri öldürmek olacak.

"OKUL TIRAŞI", 71. BERLİN ULUSLARARASI FİLM FESTİVALİ'NDE

Ödüllü yönetmen **Ferit Karahan**'ın yeni filmi "**Okul Tıraşı**" (Brother's Keeper), **71. Berlin Uluslararası Film Festivali**'ne (Berlinale) Türkiye'den seçilen tek yapım oldu! Dünya sinemasından sıra dışı örneklerin yer aldığı Panorama bölümüne seçilen "**Okul Tıraşı**", Panorama Seyirci Ödülü de dahil olmak üzere farklı ödüller için yarışacak.

Koordinatörlüğünü Michael Stütz'ün üstlendiği Panorama, uluslararası çağdaş sinemanın nabzını tutarken yenilikçi, cüretkar ve alışılmadık örneklerle yer veriyor.

Bu yıl pandemi nedeniyle iki aşamalı olarak düzenlenen 71. Berlin Uluslararası Film Festivali'nde ilk önce, 1-5 Mart 2021 tarihleri arasında sinema sektörüne yönelik etkinlikler gerçekleşecek. Festivalin farklı bölümlerinde yarışan filmlerin basına ve jüriye yönelik gösterimlerinin de yapılacağı programın sonunda, ödül kazananlar açıklanacak. 71. Berlin Uluslararası Film Festivali'nin, sinemaseverlerin de kabul edileceği ikinci aşaması olan "Yaz Özel" (Summer Special) programı ise 9-20

Pandemi nedeniyle bu yıl iki aşamalı düzenlenen Berlinale ilk olarak, 1-5 Mart 2021 tarihleri arasında sinema sektörüne yönelik etkinliklerini gerçekleştirecek ve programın sonunda, ödül kazananlar açıklanacak. Festivalin, sinemaseverlerin de kabul edileceği ikinci aşaması olan "Yaz Özel" (Summer Special) programı ise 9-20 Haziran 2021 tarihleri arasında

gerçekleşecek.

Yönetmenliğini Ferit Karahan'ın, yapımcılığını Kanat Doğramacı'nın üstlendiği "**Okul Tıraşı**" (Brother's Keeper), çok önemli bir başarıya imza atarak son iki yılda Türkiye'den Berlinale'ye seçilen ilk yapım oldu. Festivalin, giderek daha sınırlı bir seçkiye yer veren Panorama bölümünde 20 filmle birlikte yarışan "**Okul Tıraşı**", 1 Mart 2021 Pazartesi günü ilk kez gösterilecek.

Haziran 2021 tarihleri arasında gerçekleşecek. Filmlerin geniş çaplı fiziksel gösterimlerinin yapılacağı program kapsamında, daha önce açıklanan ödüller de sahiplerini bulacak.

“Okul Tıraşı”, baskı ve disiplinin yoğun olduğu bir yatılı okulda hastalanan arkadaşını doktora götürmeye çalışan; fakat okulun bürokrasisini, idarenin vurdumduymazlığını ve zor coğrafi koşulları aşmak zorunda olan Yusuf’un hikâyesi... Başrollerini Ekin Koç, Mahir İpek, Cansu Fırıncı, Melih Selçuk ile birlikte çocuk oyuncu Samet Yıldız’ın paylaştığı filmin kadrosunda yer alan diğer çocuk oyuncular ise, çekimlerin yapıldığı Van’ın Bahçesaray ilçesinde bölgenin yerel halkından seçildi. Ferit Karahan’ın, senaryosunu Gülistan Acet ile birlikte kaleme aldığı “Okul Tıraşı”, yönetmenin kendi hayatından da izler taşıyor. Editörlüğünü Sercan Sezgin’in ve Hayedeh Safiyari’nin, görüntü yönetmenliğini Türksöy Gölebeyi’nin yaptığı filmin dünya dağıtımını ise İtalya merkezli Intramovies üstleniyor.

Asteros Film yapımı “Okul Tıraşı”, 71. Berlin Uluslararası Film

Festivali’nin ardından tüm dünyada festival yolculuğuna devam edecek.

“OKUL TIRAŞI” HAKKINDA

“Okul Tıraşı”; ilk filmi “Cennetten Kovulmak” ile 50. Antalya Altın

Portakal Film Festivali En İyi Film, En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu ve Jüri Özel ödülleri de dahil olmak üzere festivallerden birçok ödül kazanan Ferit Karahan’ın yönetmenliğini üstlendiği ikinci uzun metraj filmi. Henüz yapım aşamasında Eurimages, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Romanya CNC’den yapım desteği alan film, aynı zamanda T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı’ndan araştırma geliştirme desteği ve Antalya Film Forum’dan Pitching Ödülü de almaya hak kazandı. “Okul Tıraşı”, Karlovy Vary Uluslararası Film Festivali / Eastern Promises Industry Days Works in Progress yarışmasında ise First Cut+ Özel Ödülü’nü kazandı. Yapımcılığını Kanat Doğramacı’nın üstlendiği filmin çekimleri, 2019’un ilk aylarında Van’ın Bahçesaray ilçesinde gerçekleşti. **APM**

➔ Jake Gyllenhaal ve Denis Villeneuve Yeniden Bir Arada!

HBO, başrolde Jake Gyllenhaal'ın yer alacağı dizi için çalışmalar başladı. Jo Nesbø romanı "The Son"ın mini dizi uyarlamasında gücü yapımcılar yer alıyor. "The Son", Oslo'nun acımasız yolsuzluk hiyerarşisinin ortasında geçen bir intikam hikayesi olarak tanımlanıyor. Gyllenhaal, Riva Marker'la birlikte Nine Stories Productions adı altında yönetici yapımcılığı da üstlenecek.

4. ULUSLARARASI KADIN YÖNETMENLER FESTİVALİ'NİN EMEK VE BAŞARI ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ BULDU

Kadın Yönetmenler Derneği'nin bu yıl üç ayrı tarihte düzenleyeceği **4. Uluslararası Kadın Yönetmenler Festivali**'nin emek ve başarı ödülleri açıklandı.

4. Uluslararası Kadın Yönetmenler Festivali'nin emek ve başarı ödülleri açıklandı. Ayrıca festivalin ulusal ve uluslararası jürisi de belli oldu! Sinema yazarlığı kategorisi emek ödülü Türkiye'nin ilk kadın sinema eleştirmeni Sevin Okyay'a verilecek. East Anglia Üniversitesi'nde film, kadın ve medya üzerine çalışmalarda bulunan yönetmen Prof. Eylem Atakav'a akademi kategorisinde başarı ödülü takdim edilecek. Yönetmen başarı ödülü ise Oscar adaylığı da bulunan Honeyland filminin yönetmenlerinden Tamara Kotevska'ya Seferihisar'da 25-30 Haziran tarihlerinde gerçekleşecek ödül töreninde takdim edilecek.

1-7 Mart tarihleri arasında Türkiye'den filmlerin İngiltere ve Kosova genelinde çevrimiçi olarak gösterileceği festivalde İngiltere'de East Anglia Üniversitesi ile Britanya Türk Kadınları Derneği ve Kosova'da Gerçek Derneği işbirliğinde gösterim, yönetmenli soru ve cevap ve atölye etkinlikleri gerçekleştirilecek. Yurtdışı gösterimlerle eş zamanlı olarak Uluslararası Dünya Seçkisi de festivalin internet sayfasında Türkiye'de gösterime açık olacak.

SEVİN OKYAY

FESTİVALİN JÜRİSİ...

Festivalin ulusal yarışma finalistleri, ulusal seçkileri ve Balkan yarışma finalistleri ise 25 Nisan-5 Mayıs tarihleri arasında Türkiye'den çevrimiçi olarak izlenebilecek. Ulusal jüri üyeleri Dr. Öğr.Üyesi Dilaver Bayındır, yönetmen Jale İncekol, yönetmen Sevinç Baloğlu, yönetmen Aysim Türkmen ve sinema yazarı Banu Bozdemir'den oluşan festivalin, ödül töreni ise 25-30 Haziran tarihleri arasında Seferihisar'da gerçekleştirilecek. Balkan yarışma finalistleri festivalin Kısa Film Koordinatörü Doç.Dr.Ragıp Taranç, Uluslararası Koordinatörleri, Dr. Öğretim Üyesi Zeynep Merve Uygun ve Dr. Ebru Beyazıt ile Balkan

Temsilcisi Nena Popović'ten oluşan jüri tarafından değerlendirilecek. Festivalde 27 uluslararası filmin Türkiye'deki ilk gösteriminin yapılacaktır. **APM**

TAMARA KOTEVSKA

👉 "Avatar 2" Kamera Arkası Görselinde Kate Winslet Sular Altında!

James Cameron'ın yönetmen koltuğuna oturduğu Avatar devam filmlerinden yeni bir kamera arkası görseli paylaşıldı. Yıldız oyuncu Kate Winslet'i görselde sular altında görüyoruz. Winslet'in karakteri hakkında pek bir bilgiye ulaşılmasa da, yeni görselle birlikte bir bulmaca da gündeme geliyor. Suların altında neler oluyor?

17. AKBANK KISA FİLM FESTİVALİ JÜRİ ÜYELERİ VE YARIŞMA FİMLERİ AÇIKLANDI

17. Akbank Kısa Film Festivali kapsamında düzenlenecek olan "**Ulusal ve Uluslararası Kısa Film Yarışmalarının finalist filmleri ve jüri üyeleri belli oldu.**" Türkiye'de kısa film alanında etkin bir platform oluşturan ve bu yıl **22 Mart - 1 Nisan** tarihleri arasında online olarak düzenlenecek olan Festival'in yarışma bölümlerine 71 ülkeden toplam 2.048 kısa film başvurdu.

Cast Direktörü Nimet Atasoy, Yapımcı Sinan Yusufoğlu ve Yönetmen Selim Evc'i'den oluşan yarışma ön eleme jüri kurulunun değerlendirmesi sonucu; "Ulusal Yarışma Festival Kısaları Bölümü"ne katılan eserler arasından 14 film ve "Uluslararası Yarışma Dünyadan Kısalar Bölümü" başvuruları arasından seçilen 14 film "En İyi Film Ödülü" için yarışmaya hak kazandı.

Ulusal Yarışma Festival Kısaları ana jüri üyeleri; Oyuncu Nilay Erdönmez, Yönetmen Murat Düzgünoğlu, Kurgucu Aylin Zoi Tinel, Yönetmen İnan Temelkuran ve Akbank Sanat Müdürü Derya Bigalı'dan oluşuyor. Uluslararası Yarışma Dünyadan Kısalar ana jüri üyeleri ise; Kurgucu Mary Stephen, Oyuncu Samar Qupty, Görüntü Yönetmeni Krum Rodriguez, Oyuncu İlker Kaleli ve Akbank Sanat Müdürü Derya Bigalı olarak belirlendi.

"En İyi Film" olarak seçilecek eserlerin yönetmenleri Akbank Sanat tarafından; Ulusal kategoride 35.000 TL, uluslararası kategoride 5.000 Dolar; Forum bölümünde ise en başarılı senaryo 5.000 TL ile ödüllendirilecek.

10 gün boyunca yurt içi ve yurt dışından geniş katılımlı atölye çalışmaları ve söyleşileriyle sinemase-verlere keyifle izleyecekleri bir program sunacak olan 17. Akbank Kısa Film Festivali hakkında detaylı bilgi için: www.akbankkisafilmfestivali.com ve www.akbanksanat.com adreslerini ziyaret edebilirsiniz. **APM**

NİLAY ERDÖNMEZ

İLKER KALELİ

Nizam **EREN**
nizameren@nizameren.com

MASKESİZ – MESAFESİZ

Sinema yapımları ve tv dizileri sosyal sorumluluk projesi değildir. Yatırım araçlarıdır. Siz ister mesaj alın ister almayın; Sonunda "**kasa**" kazanır.

Sinemaların kapalı ama dizilerin maraton yaptığı bir dönemden geçiyoruz. Sinema yazarlarının Netflix, Amazon vs. "platform" yazarı olduğu zamanlar yaşıyoruz.

Bu ayrı bir yazı konusu elbette.

Konumuz, bir gazeteci arkadaşımın arayıp düşüncelerimi öğrendiği "Sinema ve özellikle dizilerimizde neden maskeye yer verilmiyor?" sorusu.

Sosyal ayrımcılığın apaçık yapıldığı bu düzende, yerinde bir soruydu.

Her spor müsabakası öncesi, önce gözümüze, sonra beynimize sokulan MASKE - MESAFE - HİJYEN neden dizilerde veya diğer programlarda uygulanmıyordu?

Birçok nedeni var .

Diriliş ya da Abdülhamit dizisinde koca Osmanlı paşasını maskeyle gördüğünüzü düşünün. Dram sahnesi bile komediye dönmez mi? Hem zaman sekmesi ile zaten kurgu olan yapım, sanat yönetimi açısından bir çıkmaz yaratmaz mı? Olay 1907'de geçer ama pandemi günümüz gibi...

Sonra binler belki de milyonlar ödediğiniz oyuncuların yüzünü göremeyen izleyiciyi düşünün. Her oyuncu markadır. Kimi pahalı bir

marka, kimi ucuz. Her yapımcı işte bu markaya yatırım yapar aynı zamanda.

Bir başka neden oyunculuğun mimik, mizansen, göz, dudak, üzüntü, sevinç betimlemesi işi olmasıdır. Buruna kadar çekilmiş maske ile üzüldü mü sevindi mi nasıl anlarız?

Sinema ve dizi büyük sermaye gerektiren yoğun bir iştir. Ürettiğiniz ürün çok farklı uluslara pazarlanabilir. Uzun soluklu da olmalı ki tekrar tekrar pazarlansın istenir.

Son olarak oyunculuk, senaryo gereği teması işidir. Bazen birine sarılırsınız bazen bir kalabalık ile kucaklaşmak zorunda kalırsınız.

Sinema yapımları ve tv dizileri sosyal sorumluluk projesi değildir. Yatırım araçlarıdır.

Siz ister mesaj alın ister almayın. Sonunda "kasa" kazanır. **APM**

Sevgiyle-dostlukla...

“Her spor müsabakası öncesi, önce gözümüze, sonra beynimize sokulan MASKE - MESAFE - HİJYEN neden dizilerde veya diğer programlarda uygulanmıyordu?”

Nuray ÇİFTÇİ
bulutbebek@gmail.com

Mevzu

26

Godzilla vs. *Kong*

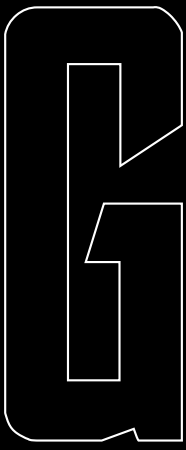
A dramatic movie poster for 'Godzilla vs. Kong'. The image features the massive, scaly head and back of Godzilla in the foreground, with its dorsal fins prominent. In the background, the silhouette of King Kong is visible as it climbs the Empire State Building. The scene is set against a fiery, orange-hued sky, suggesting a battle in progress. The title 'TARAFINI SEÇ! GODZILLA VS. KONG' is overlaid in large, bold, yellow and orange letters.

TARAFINI SEÇ!
GODZILLA VS.
KONG

İlk olarak 1962 senesinde karşı karşıya gelen
“*Godzilla ve Kong*”, tam 59 sene sonra tekrar kapışmak
için gün saymaya başladı.

Gökhan ÖRENLER
gkn712@hotmail.com

ünümüze kadar gelen süreçte King Kong filmleri birkaç yeniden çekim ve az sayıda farklı versiyonla karşımıza çıkarken, Toho yapımı Godzilla filmleri ise farklı dönem ve yaklaşımlarla birçok kez beyaz perdede yerini aldı. Bu ikilinin yeni serüvenleri ayrı ayrı

Legendary Entertainment ve Warner Bros. ortaklığında 2014 senesinde tekrar başladı. “Monsterverse” başlığı altında toplamda üç film sinemalara konuk olurken, ikiliyi karşı karşıya getirecek olan “Godzilla vs. Kong” ise artık bizlerle buluşmaya hazırlanıyor.

Yeni filme gelmeden önce ikilinin önceki filmleri arasından öne çıkardıklarımıza ve Monsterverse üçlüsüne kısa kısa değinmek gerek. Bunun, eski filmleri izlemeyi planlayıp yeni filme hazırlık yapmak isteyenlere perspektif sunacağını umuyoruz.

Godzilla filmleri için 1954-1975 tarihleri arası, -aynı zamanda Japon tarihinde İmparator Hirohito dönemine verilen isimle- “Showa Dönemi” olarak adlandırılır. Bu klasik dönemde ikilinin ilk kez karşı karşıya geldiği Japon yapımı film “Kingu Kongu tai Gojira” (1962) ve bir sene sonrasında gelen Amerikan versiyonu bulunmaktadır. Japon versiyonu, daha iyi olmakla beraber serinin ortalama bir yapımı olarak kalır. Nükleer silah testleri sonucunda ortaya çıkan bir canavarı konu edinen ve serinin en iyilerinden olan ilk Godzilla filmi -orijinal adı ile- “Gojira”, 1954 senesinde Ishiro Honda yönetiminde beyaz perdeye konuk olur. İkinci Dünya Savaşı sonunda Japonya’ya atılan atom bombası ve sonrasında yapılan nükleer silah testlerinin bir eleştirisi olarak ortaya çıkan yapım, arka planında Japon halkının devam eden endişelerini de yansıtmaya çalışır. Honda daha sonrasında serinin birçok filminde de yönetmen koltuğunda oturur. Devam eden filmlerde Godzilla’yı başka canavarlarla mücadele halinde (hatta uzaya bile götürülürken) görürüz. Mothra, King Ghidorah gibi, hayranlarının filmlerde görmekten büyük mutluluk duyduğu canavarlar tek tek karşımıza gelirler. İlk filmin yanında “Mosura tai Gojira” İngilizce adı ile “Mothra vs. Godzilla” (1964) ve “Kaiju Soshingeki” İngilizce adı ile “Destroy All Monsters” (1968) Honda’nın yönettikleri arasından öne çıkardığımız yapımlar oluyor. Honda’dan sonra Jun Fukuda yönetiminde gelen “Godzilla vs. Mechagodzilla” (1974) yine

kaçırılmaması gerekenlerden biri olarak akıllara kazınır. 1975 tarihli “Mekagojira no Gyakushu” filmi ile “Showa Dönemi”nin sonuna gelinir.

1984-1995 tarihleri arasında seriyi baştan ele alan “Heisei Dönemi” ile Godzilla filmleri uzun bir aradan sonra tekrar izleyici karşısına çıkar. 1984 tarihli “The Return of Godzilla” filmi ile başlayan dönemin, önceki dönem ile kıyaslandığında daha karanlık ve sert bir yapıda olduğu görülmektedir. 1991 tarihli “Godzilla vs. King Ghidorah” bu dönemin en iyilerinden biri olarak göze çarpar. Seyir zevki açısından üst sıralara oynayan ve bilim kurgu sosunun bol bol kullanıldığı yapım, bizleri Godzilla’nın ilk çıktığı zamanın da

öncesine götürerek sürprizleriyle şaşırtmayı başarır. Ayrıca “Gojira tai Mekagojira”, İngilizce adı ile “Godzilla vs. Mechagodzilla II” (1993) ve dönemin son filmi olan “Godzilla vs. Destoroyah” (1995) izlenmesi gereken yapımlar olarak öne çıkarlar. Roland Emmerich yönetiminde 1998 senesinde gelen yeni Godzilla filmi, koyu hayranları tarafından yerden yere vurulur ve ardından 1999-2004 tarihlerini

kapsayan “Millenium Dönemi” başlar. Bu dönemin öne çıkan yapımı da “Gojira X Mekagojira”, İngilizce adı ile “Godzilla Against Mechagodzilla” (2002) olur.

Rakibi Kong’a geldiğimizde ise bizleri 1933 tarihli film karşılar. Film ekibinin bir adaya gelip yaptıkları büyük keşif ve Kong’un bir insana olan aşkı, filmde oldukça iyi anlatılarak seyircileri hüzne sürükler. Kong’un seyirciler tarafından sevilmesi, aşkının yanı sıra kendisine yapılan muamelelerin sonucu olarak da görülebilir. Dönemin şartlarına rağmen oldukça iyi kotarılan film, hâlâ etkisini kaybetmiş değildir ve sinema tarihinin de en önemli yapımları arasında yer almaktadır. Yine aynı sene görücüye çıkan “The Son of Kong” (1933) ilk filmin başarısı yanında bayağı sönük kalır. Ishiro Honda’nın yönettiği “Kingu Kongu tai Gojira” (1962) ve “Kingu Kongu no Gyakushu” (1967) İngilizce adları ile “King Kong vs. Godzilla” ve “King Kong Escapes” orta hâlli filmler olarak Kong evrenine dahil olurlar. Yıldız oyuncu kadrosu ile 1976 ve 1986 yıllarındaki pek tatmin etmeyen versiyonlarından sonra 2005 yapımı Peter Jackson uyarlaması ile seyirciler beklediklerini bulurlar. Anlaşılabileceği üzere, Godzilla filmlerine oranla daha az sayıda King Kong filmi çekilmiştir.

Günümüze geldiğimizde ise Legendary

Entertainment ve Warner Bros. ortaklığında, “Monsterverse” başlığı altında Kong ve Godzilla filmleri ayrı ayrı yeniden izleyici ile buluşur. Ishiro Honda’nın klasiğinin 60. yılına denk gelen 2014 senesinde, bu serinin ilk filmi “Godzilla” vizyona girer. Gareth Edwards yönetiminde ve yıldız oyuncu kadrosu eşliğinde meşhur canavarı yeniden ekranlarda görmenin hazzını yaşarız. Alexandre Desplat’ın müzikleri ile birlikte eskinin hatıralarını onurlandırmak için gelen yapım, çok başarılı bulunmamasına rağmen Emmerich’in versiyonunun yaptığı hatalara da düşmemiştir. Evrenin ikinci filminde bu sefer Kong’un adasına konuk olunur. Duyurusu seyircide fazla bir beklenti oluşturmeyen yapımda, yayımlanan fragman, istenilen heyecanı yaratır. Tom Hiddleston, Samuel L. Jackson, Brie Larson ve birçok yıldızdan oluşan kadrosu ile film, tatmin edici bir iş olarak tanımlanabilir. Vietnam savaşı sonrasında Pasifik’te bir adada geçen “Kong Skull Island” (2017), bazı özellikleri sayesinde önceki Kong filmlerinden ayrı bir yolda ilerler. 2019 senesinde ise “Godzilla: King of the Monsters” vizyona girer. Bu filmde Mothra, Rodan ve Ghidorah’ın varlığı seri hayranlarını oldukça heyecanlandırdığı gibi eski hatıraları da gün yüzüne çıkarmayı başarır. Film, Michael Dougherty yönetiminde olumlu olumsuz birçok eleştiriyi de beraberinde getirir. Konusu tatmin etmeyip daha çok canavarların kavgasının izlendiği film, fanatiklerini de ikiye böler. Görsel anlamda etkileyici olmayı başaran film, senaryo olarak epey zayıf kalır.

Şimdi ise bu ikilinin yıllar sonra tekrar birbiriyle kavgasını izleyeceğimiz “Godzilla vs. Kong” filmi ile heyecanlı bir

bekleyiş içine girdik. Vs. filmlerin genelde tatmin etmeyen sonuçlarından dolayı her birimizde filme karşı bir soru işareti bulunsa bile, bu ikili arasından en sonunda bir galip çıkacağını, filmin yönetmeni bir röportajında bir miktar belirtti. King Kong’u gerçek evine doğru yola çıkaran koruyucular, hiç beklenmedik bir anda Godzilla ile karşılaşılır. Bu karşılaşma, beraberinde devasa bir kavgayı da beyaz perdeye taşır. Kong, geçen zaman diliminde daha da büyümüştür ve bu filmde rakibinin boyutlarına ulaşmıştır. Fragmanı ile oldukça heyecan yaratan film, beklentileri de haliyle artırıyor. Filmin yönetmen koltuğunda 2011 yapımı başarılı korku filmi “You’re Next” ile tanıdığımız Adam Wingard bulunuyor. “Thor: Ragnarok” (2017) filminin senaristliğini yapan Eric Pearson ile “Godzilla” (2014), “Kong: Skull Island” (2017) filmlerinin senaristi Max Borenstein, bu filmin senaryosu için kafa kafaya verdiler. Alexander Skarsgård, Millie Bobby Brown, Rebecca Hall ve Demian Bichir’li kadrosuyla göz dolduran yapım, bu yılın merak edilen filmleri arasında ön sıralarda yer alıyor. “Mad Max: Fury Road” (2015) ve “Batman v Superman: Dawn of Justice” (2016) filmlerinin müziklerini yapan Junkie XL, serinin şimdilik son projesinin müziklerinin de arkasında bulunmakta.

Devasa canavarların kavgasında duyguların da ön planda olacağını röportajında dile getiren yönetmen, eski filmleri tekrar tekrar izlediğini de özellikle belirtiyor. Tamamlanması oldukça uzun süren film, pandemi nedeniyle ertelenen filmler arasındaki yerini almıştı. Kavuşmaya oldukça az bir sürenin kaldığı bu kavgada tarafınızı iyi belirlemeyi unutmayın. **APM**

CEVAPSIZ BİR HİKÂYE

FALLING

Bunamakta olan homofobik bir baba ve evli gey bir evladın çetrefilli ilişkisine odaklanan “**Falling**”, hikâyedeki bir takım açmazlarına rağmen özellikle **Lance Henriksen**’in dev performansı ile adından söz ettiriyor. Film, bunun yanı sıra önemli bir tartışmayı da bir kere daha gündeme taşıyor.

Tugay KARAKUZU
tugaykaraku@gmail.com

Orta yaşlı bir uçak pilotu olan John (Viggo Mortensen) ve muhafazakâr çiftçi babası Willis (Lance Henriksen)'in çetrefilli ilişkisine odaklanan "Falling", baba-oğul arasındaki çatışmaları izleyiciye yavaş yavaş açan bir anlatıya sahip.

John bir hastanede hemşire olarak çalışan eşi Eric (Terry Chen) ve evlatlık edindikleri kızları Mónica (Gabby Velis)'yla mutlu bir hayat sürmektedir. Kendisinden uzakta, şehir dışında yaşayan ve çok da güçlü sayılamayacak ilişkisinin olduğu babasında görülen demansın (bunama) ilerlediğini öğrendiğinde onu yanına, kocasıyla beraber yaşadığı eve davet eder. Geçtiğimiz yüzyılın son yarısı Amerika'sının (belki bugünün de) tipik geleneksel değerlerini taşıyan Willis oldukça ırkçı, homofobik ve mizojinisttir. Yaşının da getirdiği bir takım mental problemlerden dolayı huysuz ve aksi babanın, aslında hep bir şekilde sorunlu olduğunu John'un flashback'leriyle anlamaya başlarız. Muhafazakâr beyaz bir erkek olan Willis, kendi küçük çiftliğinde tüm hayatı boyunca karısı, oğlu John ve kızı Sarah (Laura Linney) üzerinde hüküm sürmüştür.

Artık kendisine pek de bakabilecek halde olmayan babası Willis'i yanına alan John ise geçmişin aksine, babasıyla daha sağlıklı bir iletişim kuracağına dair umutludur. Ancak çok geçmeden, John babasının değişmediğini, hatta daha çok gaddarlaştığını görür. Kötüye giden bunaması ise hali hazırda sağlıksız olan bu ilişkiye hiçbir şekilde yardımcı olmuyordur. Kalabalık bir sofrada, salonda veya bahçede, devamlı patlamaya hazır bir gerilim vardır. Bu gerilimler zaman zaman özellikle John'un kız kardeşi Sarah'ın olduğu aile toplantılarında patlar da. Geriye dönüşlerle

bir takım dinamikleri daha iyi anlamamızı sağlayan "Falling"de, film boyunca John'un çoğunlukla bu durumla baş etmeye çalıştığına tanıklık ederiz.

John ve babası Willis'in aklının içine geriye dönüşlerle giren film, ikisinin de bakış açılarından geçmişte yaşamış anıları, olayları izleyiciye aktarıyor. 1960'lı ve 70'li

yıllar, John'un çocukluğu, ergenliği ve gençliğine dair tanıklık ettiğimiz anlar, filmin şimdiki zamanına gelindiğinde ilişkilerindeki karmaşıklığı belki daha anlaşılır kılıyor. Ancak özellikle Willis'in gençliğine ve orta yaş sürecine dair edindiğimiz bilgiler bir noktada seyirciyi pek yeni bir şey söylememeye başlıyor ve birbirini tekrar eden aynı bilgilerin yeniden

aktarımının ötesine geçemiyor. Bunun yanı sıra film, Willis'in ağzından çıkan neredeyse tüm ifadelerin mizojinist, homofobik ve ırkçı olduğunu vurgularken, onun tüm bu söylemlerini devamlı olarak izleyiciye duyuruyor. Willis oğlunun önünde, onun şahsına ve Asyalı kocasına karşı çeşitli homofobik ve ırkçı hakaretler savuruyor. Ancak film, John'un sadece bunamakta olan huysuz ve aksi bir adam olarak tanımlanamayacak babası Willis'e hangi

motivasyonlarla katlandığı/ katlanmak istediği sorusunun cevabını vermekte yetersiz kalıyor. Her şeye rağmen babasına duyduğu sevgi veya evlatlık görevi gibi sebepler bile John'un babasına olan yüksek tahammül eşliğini açıklamak için zayıf sebepler olarak kalıyor. Bunun da dışında, film nerdeyse Willis'i anlamaya çalışır bir noktada konuşuluyor ve bu kaçınılmaz olarak problematik bir yere varıyor.

Oyunculuk performansları açısından seyirciden ve film eleştirmenlerinden tam not alan film, hikâyedeki bir takım açmazlarından dolayı eleştirildi. Willis karakteriyle eleştirmenleri ve filmin gösterime girdiği ülkelerdeki seyirciyi etkileyen Lance Henriksen, bunamakta olan beyaz Amerikalı'nın portresini çizmekte hakikaten göz kamaştırıcı bir iş çıkarıyor.

Filmde Willis'in gençliğini canlandıran ve hikâyeyi katmanlaştıran güçlü oyuncu Sverrir Gudnason ise nerdeyse Henriksen kadar ikna edici.

Üç defa En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar adaylığı olan Viggo Mortensen'in ilk yönetmenlik deneyimi olan film, Mortensen'in kendi hayatından fazlaca izler taşıyor. Filmin otobiyografik olduğu kadar kurmaca da olduğunun altını çizen Mortensen, ailesinde demansın yaygın olduğunu, babası ve annesi dışında bunu amcalarında da çeşitli zamanlarda gözlemlediğini söylüyor. Yakınlarından gözlemledikleri ışığında "otoriter baba" Willis'i yaratmış olan Mortensen'in filmi, bu anlamda elbette otobiyografik film kategorisinde bir yere kadar değerlendirilebilir. Ancak John'un

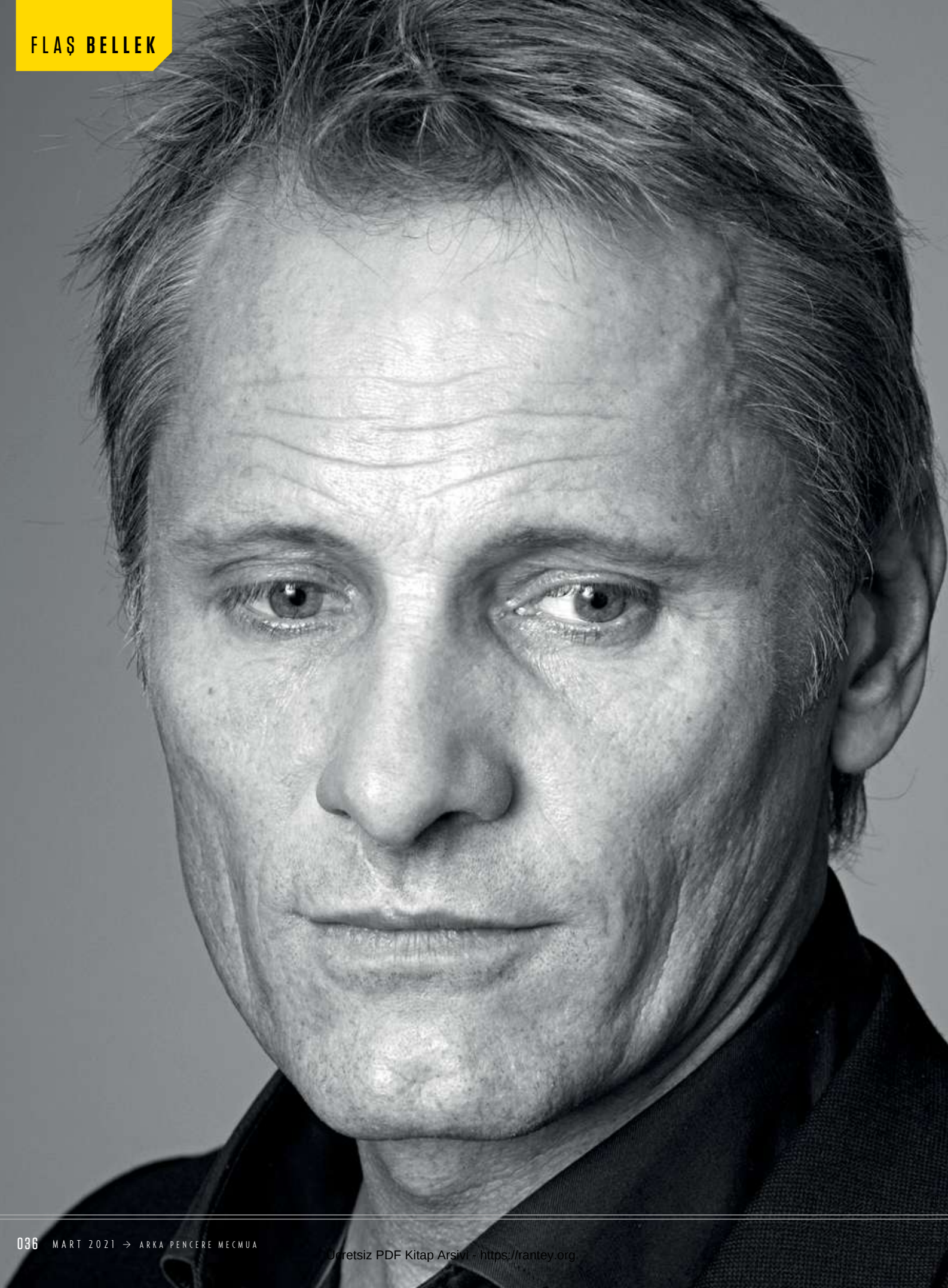
aksine, Mortensen'in kendisi -kendi beyanına göre elbette- gey değil. Viggo Mortensen'in kendi ifadesiyle, bu ve benzeri bazı olgular filmi tamamen otobiyografik olmaktan çıkarıyor.

Amerika ve Avrupa'da pek çok sinemacı LGBTQ+ rollerin çoğunlukla cis-heteroseksüel oyunculara verildiğine ve bunun problematik olduğuna dair yoğun bir tartışma yürütüyor. Mesela trans kadınların "kadın kılığında erkek", trans erkeklerin ise "erkek kılığında kadın" olarak algılandığı bir ortamda, cis-het oyunculara trans rolleri vermek, toplumdaki bu algıyı devam ettiren, hatta yeniden üreten bir olgu halini alıyor. Bu tartışmanın sosyal bağlamı düşünüldüğünde "rolü iyi oynayan alsın" meselesinden çok daha nüanslı ve önemli bir tartışma olduğu açık. Ayrıca LGBTQ+ oyuncuların cis ve heteroseksüel oyunculara kıyasla dezavantajlı bir konumda oldukları bilinen, tekrar tekrar konuşulması gereken bir gerçek. Bu, "Falling"ın aldığı diğer eleştirilerden biri.

Ancak LGBTQ+ karakterleri cis-heteroseksüel oyuncuların canlandırması ve bunun anlamları üzerine özellikle Amerika'da sürmekte olan tartışmalara Mortensen'in dahil olduğu nokta, pek de bu fikre katıldığını gösteriyor gibi görünmüyor. "Ne birinin cinsel yönelim veya kimliğini sormayı ne de eşcinsel bir erkeğin yalnızca eşcinsel erkek rollerini canlandırmak istediğini varsaymak isterim. John'u canlandırmayı planlamıyordum. Ama kendimi onu canlandırırken buldum çünkü o kabiliyetim var ve ayrıca oyuncuya da ödeme yapmak zorunda değildim."

"Falling", Willis ve John'u odağına alarak Amerika'daki kutuplaşmış toplumun resmini çizmeyi denerken yine yönetmeni Mortensen'in dediği gibi, cevapları vermektense soruları soruyor. **APM**

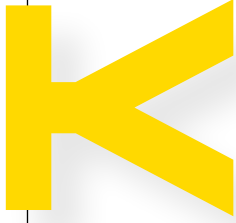

SIFATLARIN YETERSİZ KALDIĞI ADAM

VIGGO MORTENSEN

Efsane fantastik seri *Yüzüklerin Efendisi*'nin *Aragorn*'u, 2016'da vizyona giren ve sinema camiasınca, sinefillerce epey konuşulan *Kaptan Fantastik* filminin ideallerimizdeki sıra dışı babası Ben'i, 2018'de Oscar'da yarışan *Yeşil Rehber*'in *Tony Lip*'i *Viggo Mortensen*; kariyerinde yeni bir yola giriyor ve *Falling* ile ilk kez bir filminin yönetmen koltuğuna oturuyor.

Büşra BAYAR
busrabayaro7@gmail.com

ariyerine ilk olarak 1984 yılında George Washington isimli mini televizyon serisiyle başlayan Danimarkalı oyuncu Mortensen, kısa zamanda, yer aldığı

başarılı projelerle sinema dünyasının en fazla konuşulan aktörlerinden biri hâline geldi. Toplamda 60 dizi ve film projesinde yer alan isim, oyunculuğa başladıktan hemen bir sene sonra başrolünde Harrison Ford'un, Kelly McGillis'in, Lucas Haas'ın olduğu ve En İyi Senaryo, En İyi Kurgu kategorilerinde Oscar kazanan "Tanık" filminde yer aldı. Aksiyon dolu bir savaşı merceğine alan ve yasak aşk temasına da başarılı bir şekilde odaklanan filmde Moses Hochleitner karakterine hayat veriyordu Mortensen. Kariyerinin henüz ikinci yılında sinema dünyasının böylesine başarılı isimleriyle çalışma fırsatı edinen aktör, bir süre daha televizyon dizilerinde rol almaya devam etti.

Daha sonra "Prison", "Fresh Horses", "Teksas'ta Vahşet" gibi dönemin ana akım filmlerinde de oynadı. 1990 yılında En İyi Müzik dalında Oscar'a aday gösterilen "Genç Silahlar" filminde John W. Poe karakterine hayat verdi. Aynı sene çekilen "The Reflecting Skin", Mortensen'in başrol olarak karşımıza çıktığı ilk film oldu. Korku ve gerilim türündeki yapım, başarılı senaryosu ve sembollerle bezenen hikâyesi ile izleyiciyi koltuğuna yapıştıran bir film idi. Bu tür içinde daha çok kenarda köşede kalmış, hak ettiği değeri bulamamış "The Reflecting Skin"; çocuk istismarı ve cinayetler çerçevesinde gelişen etkili bir konuya sahipti. Ancak Mortensen, filmin başrolü olmasına rağmen ekranda pek gözükmüyordu.

Hemen 2 sene sonra kadrosunda yer aldığı "Kahire'nin Sırrı", gerçekleştirilen bir cinayet çerçevesinde genişleyen gizem dolu bir hikâyeye sahipti. Liam Neeson ve Andie MacDowell gibi başarılı oyuncularla bir arada çalışma fırsatı edinen Mortensen, canlandırdığı Johnny Faro rolüyle epey göz doldurdu.

1994 yılına geldiğimizde ünlü yönetmen Brian De Palma'nın projelerinden "Carlito's Way"de rol aldı. İşlediği suçların cezasını çeken ve hayatında temiz bir sayfa açmak isteyen Carlito'nun yeniden suç dünyasında bulaşmasını ve mafya dünyasının karanlık yanlarını merceğine alan filmde Al Pacino ve

Sean Penn gibi önemli isimlerle birlikte ilk kez rol alan Mortensen; aynı zamanda ilk kez Altın Küre'ye aday gösterilen bir projenin de parçası olmuştu.

Aynı sene beyaz perdedeki yerini alan "American Yakuza", aktörün başrol olarak karşımıza çıktığı ikinci film idi. Japon mafya Yakuza'nın peşine düşen FBI'nin ele alındığı filmde, canlandırdığı Nick Davis karakteriyle aksiyon filmlerin beğenilen isimlerinden biri olmayı başardı.

1995 yılında Tony Scott'ın En İyi Ses, En İyi Kurgu, En İyi Görsel Etket kategorilerinde Oscar'a aday gösterilen filmi "Denizde İsyan"da karşımıza çıkan isim; bu projede de Danzel Washington, Gene Hackman gibi aktörlerle çalıştı. Oscar'a yolu düşen birçok projede rol almayı başaran Mortensen'in yer aldığı bir başka Oscar yolcusu film, 1996 yapımı "Bir Kadının Portresi" oldu. Kendisine kalan yüklü miras sonrasında bu mirasın peşine düşen insanlarla mücadele etmek durumunda kalan Isabel'in hikayesine odaklandığımız filmin başrollerini Nicole Kidman, John Malkovich gibi oyuncularla paylaşarak kariyerinde emin adımlarla ilerlediğini kanıtladı Mortensen.

Aynı sene rol aldığı "Günışığı" filminde

de Sylvester Stallone ve Amy Brenneman ile birlikte rol alan Viggo Mortensen, 90'lı yıllarda birbirinden başarılı projelerde yer alarak sinema dünyasının hızla yükselen yıldızlarından biri olmayı başardı.

2000'li yıllara gelindiğinde kadrosunda yer aldığı ilk film projesi "28 Gün" oldu. Sandra Bullock ile başrolleri paylaştıkları yapımda son derece hareketli bir yaşamı

olan yazar Gwen'in karıştığı bir trafik kazasından sonra rehabilitasyon merkezine yönlendirilmesini ve hayata farklı bir yolla tutunmasını odağına alan filmde Mortensen, Eddie karakteriyle karşımıza çıkıyordu. Bu projeden hemen 1 sene sonra çekilen ve sinema dünyasına bomba gibi düşen "Yüzüklerin Efendisi: Yüzük Kardeşliği" ile aktör, belki de kariyerinin en büyük işine imza atmış oldu. Peter Jackson

yönetmenliğindeki yapım, fantastik film türünün koşulsuz şartsız en fazla beğeni toplayan ve bilinen projesi olarak tarihe geçti bile. 13 kategoride Oscar'a aday gösterilip 4 kategoride kazanan olmayı başaran, aynı zamanda yönetmen Peter Jackson'a da sayısız ödül getiren bu projede, canlandırdığı Aragorn karakterine epey yakıştırılan Mortensen de serinin devam filmleri "İki Kule" ve "Kralın Dönüşü"ndeki yerini garantiliyordu.

"Yüzüklerin Efendisi" ile birlikte kariyerini en üst seviyeye ulaştırmaya başaran aktör, dur durak bilmeden çalışmaya devam etti ve 2004 senesinde yönetmenliğini David Cronenberg'in üstlendiği "Şiddetin Tarihçesi"nde başrol Tom Stall karakteriyle karşımıza çıktı. En İyi Senaryo ve En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu kategorilerinde Oscar'a aday gösterilen yapım, tekdüze bir yaşam süren Tom'un tesadüfi bir olay sonucu geçmişiyle yeniden yüzleşmek durumunda kalışını konu alıyordu. Hemen 3 yıl sonra Mortensen ile Cronenberg yeni

bir projede bir araya geldi: "Şark Vaatleri". Aktörün Naomi Watts ile başrollerini paylaştığı filmde bir ebe olan Anna'nın, bir gün kollarında bir kadının ölmesiyle birlikte peşine düştüğü esrarengiz ve tehlikeli serüvene odaklanılıyordu. Burada canlandırdığı Nikolai karakteriyle epey beğeni toplayan aktör, En İyi Başrol Erkek Oyuncu kategorisinde Oscar'a aday gösterilerek kariyerinde bir ilke daha imza atmış oldu. Şimdiye kadar 3 kez Oscar'a aday gösterilen ismi 2. kere Oscar'a taşıyan bir diğer film de "Kaptan Fantastik" oldu. Günümüz kurallarına uymayan, toplumdaki izole bir yaşam sürerek tüm normları reddeden bir aileye odaklanılan bu filmde, bu sıra dışı ailenin mimarı Ben'i canlandıran aktör, son derece başarılı bir performans sergileyerek izleyici ve eleştirmenler tarafından yine tam puan aldı.

Hemen bir sene sonra çekilen "Yeşil Defter" filmiyle 3. ve şimdilik son kez Oscar'a aday gösterildi. 60'lar Amerika'sında siyah bir piyanist olan Dr. Donald Shirley ile şoförü Tony Lip'in dostluk hikâyelerinin ele alındığı yapım, hem siyah-beyaz eşitsizliğini hem de eşcinsellik karşıtı tutumu yeren politik bir film olması sebebiyle sinema dünyasında farklı bir noktada konumlanmakta.

Bu filminden sonra yalnızca bir kısa metrajda oynayan Mortensen, 2 yıllık bir aranın ardından yeniden beyaz perdedeki yerini alıyor. Bu sefer hem oyuncu hem de yönetmen olarak karşımıza çıkan isim, yaklaşık 40 senelik oyunculuk kariyerinden elde ettiği deneyim ve birikimleri, sinema dünyasının farklı bir alanında tecrübe ediyor. Oyunculüğün yanı sıra fotoğrafçı, ressam ve müzisyen gibi sıfatlara da sahip olan Mortensen, sanat dünyasının her alanında aktif olarak var olan ve bu alanlara değer katan önemli bir isim. **APM**

Arka Pencere Mecmua, yeni bir serüvene başlıyor! Bu aydan itibaren kaleme almaya başladığımız “Sinema ve ...” konseptiyle sinemayla hemhâl olan tüm alanlara bir de kendi penceremizden bakıyoruz.

Neslihan İMAMOĞLU
imamogluneslihan@gmail.com

Sinema ve Mimarlık: Çok Boyutlu Bir İttifak

Arka Pencere Mecmua'nın “Sinema ve Mimarlık” başlıklı yeni bölümünde sinema ve mimarlığın hareketli görüntülerle başlayan ittifakından farklı perspektiflerde kesitler sunulacak. Bu bölümün ilk yazısı, sinema ve mimarlık denince akla gelenlerden bahseden bir giriş niteliğinde...

Sinema ve Mimarlık. Bu iki kelimenin bir aradılığı, herkes için farklı bir anlam ifade edecektir muhtemelen. Kiminizin aklına izlediğiniz filmlerden etkileyici bazı mekânlar, dikkat çekici mimari öğeler gelecektir hemen. Bir kısmı gerçekten var olan, bir kısmı film için özel olarak tasarlanıp fiziksel veya sanal farklı yöntemlerle inşa edilen; geçmişten, gelecekte, paralel bir evrenden, bir hayalden veya bir rüyadan fırlayan kentler, sokaklar, gökdelenler, köprüler, fabrikalar, evler, bahçeler, odalar...

Bıçak Sırtı (1982), Metropolis (1927), 5. Güç (1997) gibi bilimkurgu filmlerindeki kent tahayyülleri; Truman Show'dan (1998), Edward Scissorhands'e (1990), Büyük Balık'tan (2003) Amerikan Güzeli'ne (1999), korkudan komediye, dramdan fantastiğe her türden hikâyeye ev sahipliği yapan Amerikan banliyöleri ve evleri; tarihi filmlere set olan eski saraylar, konaklar, günün yönelimlerini vurgulayan çağdaş binalar; İstanbul'un köprüleri, New York'un gökdelenleri gibi çoğu zaman izleyiciye nerede olduğuna dair ipucu veren ikonik yapılar; Amcam (1958), Ex Machina (2014), Parazit (2019), Yürüyen Şato (2004), Yukarı Bak (2009), Ruhların Giulietta'sı (1965) gibi farklı zamanlardan farklı türlerdeki filmlerin bambaşka hâlleriyle akıllara kazınan

evleri... Doğrudan bir yapı değil ama sinemada çarpıcı bir biçimde kullanılan mimari öğeler de söz konusu olabilir. Dr. Caligari'nin Muayenehanesi'ndeki (1920) yüzeyler; Harry Potter ve Felsefe Taşı'ndaki (2001) 9 ¾ peronu, John Malkovich Olmak (1999) filmindeki ara kat, Halka'daki (2002) kuyu; Dogville'in (2003) temsili duvarları; Potemkin Zırhlısı (1926), Vertigo (1958), Joker (2019), Psycho (1960), Rocky (1976) gibi birçok filmin ikonik sahneleri ile bütünleşen merdivenler; Arka Pencere (1954) ve Karşı Pencere (2003) filmlerinde neredeyse bir karakter olarak konumlanan, Fight Club'ın (1999) kütleleşen son sekansındaki pencere; Cinnat'ın (1980) koridorları ve kapıları...

Kelimelerle biraz oynadığımızda aklımıza gelen imgeler de değişecektir. Montaj burada devreye girer: “Mimarlık ve Sinema” dediğimiz zaman mesela film izlenen mekânlar düşünülebilir. Açık hava sinemaları, Emek gibi hafızalarda yer eden ve bugün artık elimizden alınmış olan kapısı sokağa açılan sinema salonları; Cannes, Saraybosna, Venedik gibi film festivalleriyle bambaşka bir ruha bürünen şehirler... Veya bu iki disiplinin ortak öğelerini, ortak kavramlarını düşünenler olacaktır: Işık, mekân, ses, strüktür... İki disiplinin icra ediliş biçimlerini, bir film çekim süreci ile bir yapı inşa sürecini karşılaştıranlar olacaktır. Yönetmenlerin hayatını araştırmayı sevenlerin aklına Sergei Eisenstein, Fritz Lang, Yeşim Ustaoglu gibi mimar yönetmenler de gelecektir.

Mimar demişken... Sinemada birçok mimar kurgu karakterle karşılaşırız. 12 Kızgın Adam'da (1957) Henry Fonda'nın hayat verdiği jüri üyesi mimardır. Inception'da (2010) Leonardo di Caprio ve Elliot Page rüya mekânlarını tasarlayan mimarları canlandırır. Jack'in Yaptığı Ev (2018) filminde başrol seri katil olmasının yanı sıra bir mimardır. Kurgu mimarların

yanı sıra belgesellerde gerçek mimarları veya hayatlarını ve tabii yapılarını da sıkça görürüz.

Sinema ve mimarlık ilişkisine hangi perspektiften bakarsak bakalım arada önemli bir bağ vardır. Mimarlık teorisini Juhani Pallasmaa, mimarlık ve sinemanın, yaşamın çok yönlü görüntülerini oluşturmaları ve bu oluşuma aracılık etmelerinden dolayı birbirleriyle sıkı bir ilişki içerisinde yer aldıklarını söyler. Pallasmaa'ya göre sinema da, mimarlık da var olan mekânın özünü ve boyutlarını tanımlar, yaşamın içinde deneysel sahneler yaratır, zaman ve hareket boyutunda var olur, her iki sanat dalı da yaşamdan kareler sunar, insan etkileşimleri ve dünyayı algılamının yollarını betimler.¹

Mimarlık, kent ve film atölyesi Sinetopya'nın kurucusu, araştırmacı, mimar Işıl Baysan Serim, mimarlık ve tasarım dergisi Betonart'ın konuk editörlüğünü üstlendiği “Aktör Mekanlar” temalı 41. sayısında mimarlık ve sinema ittifakının soykütüğü üzerine bir araştırma yapar. Serim, mimarlık ve sinema ilişkisinin nereye ve nasıl tescillendiğini sorar ve buna her iki disiplinin de hakikat ile ilişkisi üzerinden başlayarak tarihsel bir izlekte yanıt arar. Serim, Pallasmaa'nın “İçinde mimari görüntüler olmayan hemen hemen hiçbir film yoktur” sözünü aktararak bina görünsün ya da

Metropolis (1927)

“Korkudan komediye, dramdan fantastiğe her türden hikâyeye ev sahipliği yapan Amerikan banliyöleri ve evleri; tarihi filmlere set olan eski saraylar, konaklar, günün yönelimlerini vurgulayan çağdaş binalar; *İstanbul’un köprüleri, New York’un gökdelenleri* gibi çoğu zaman izleyiciye nerede olduğuna dair ipucu veren ikonik yapılar...”

Bıçak Sırtı (1982)

görünmesin görüntünün üretim, temsil sürecini belirleyen kamera açıları, ölçek, kadraj, ışık, olay örgüsü, montaj, kurgu gibi teknik ve estetik olayların daima bir yeri ve mekânı tariflediğini vurgular. 2020 yılında ilki düzenlenen İstanbul Mimarlık Festivali’nde Mubi iş birliğinde hazırlanan sinema kuşağının da danışmanlığını yapan Serim, içinde Werner Herzog’un Unutulmuş Düşler Mağarası (2010) adlı belgeselinin de yer aldığı seçki hakkında kaleme aldığı metinde yeniden bu ittifakı sorgular. İnsanın ilk yerleşim birimleri olan mağara duvarlarındaki gerçeklik temsillerinin sinema ile mimari ittifakının en erken göstergelerinden olabileceğini belirtir. Serim’e göre doğa (bitki, hayvan vb.) ile gündelik yaşam ritüellerinin hareketli görüntülerle ifade edilmesi, bir anlamda göz ile kamera, beyin-ekran ile film-ekranı (perdesi) arasındaki koşutluğu ortaya koyar.²

Mimar, araştırmacı Asu Beşgen ve Şölen Köseoğlu Sinefilozofi dergisinde yayınladıkları bir yazıda sinema ve mimarlık arasındaki etkileşimi araştırırlar. Prof. Dr. Uğur Tanyeli’nin daha önce bahsetmiş olduğu üç tip etkileşimi aktarırlar. Tanyeli’ye göre sinema “inşa edilmemiş” ve gerçeklik düzleminde var olmayan bir “sanal mimarlık alanı” tanımlayarak; “gerçek mimari

mekânları” kendi sanal evreninde yeniden üreterek ve kendi olay kurgusu içinde “bir kişilik olarak mimarı ve mimarlık etkinliğini” konu alarak mimarlık ile etkileşime girmektedir. Beşgen ve Köseoğlu bu etkileşim alanlarını çoğaltır ve yönetsel, teknolojik etkileşim, sinemanın mimarlığa deneysel bir ortam sağlaması, eğitsel etkileşim, akımlar, filmin ve mimarının belge olma niteliği, ortak eleman kullanımı gibi kavramlarla açar.³

Sinema ve mimarlığın etkileşim alanları bunlarla da sınırlı değil elbette. Diğer disiplinlerin de eklenmesiyle birçok farklı perspektif, çok sayıda katman çıkacaktır ortaya. Serim’den ilhamla yazının da başlığına taşınan yüzlerce yıllık sinema ve mimarlık ittifakı

sonsuz bir cevher. Bu iki kelime zihinde bir kere bir araya geldiğinde artık sinemayı mimariden bağımsız düşünmek mümkün olmayacak. Bir tür filmi izlerken, bir set tasarlarken, bir film çekerken, bir senaryo yazarken, bir senaryo okurken, bir yapı inşa ederken... **APM**

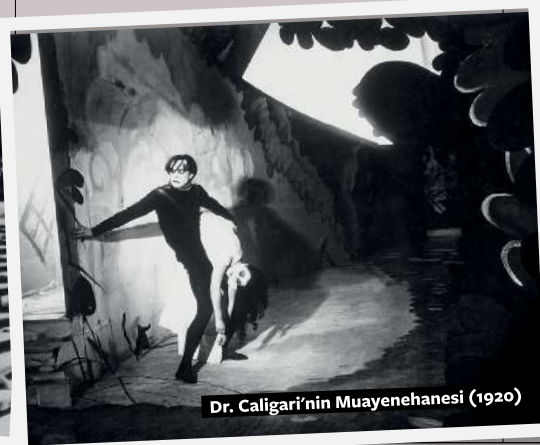
¹ Juhani Pallasmaa’nın Arkitera.com’da “Sinema ve Mimarlık” başlığı altında toplanan görüşlerinden derlenmiştir.

² Işıl Baysan Serim’in Betonart dergisinin 41. Sayısındaki “mimarlık ve sinema ittifakının soykütüğü üzerine” başlıklı ve bi-ozet.com “Işıl Baysan Serim’den (İstanbul Mimarlık Festivali)’nin (MUBI) İşbirliğindeki Film Gösterimleri Üzerine Görüşler!” başlıklı yazıları.

³ “Sinema-Mimarlık Arakesitinde Bir Mekana Dokunmak: Sine-Tasarım Atölyesi”, SineFilozofi Dergisi, 2019 Özel Sayı.

Potemkin Zırhlısı (1926)

Dr. Caligari'nin Muayenehanesi (1920)

İKTİDAR HIRSININ CANİLİĞİ

THE DISSIDENT

Cemal Kaşıkçı cinayetinin ardından Arabistan'a hiçbir yaptırım uygulanmadı. Geriye evlilikleri için gün sayarak nişanlısını beklemiş olan **Hatice Cengiz** ve kurmuş oldukları hayaller kaldı.

Musa BÖLÜKBAŞI
musa.blkbsi34@gmail.com

Kâr ve güç hırsının insanlara neler yaptıracağına tarihteki pek çok olaydan aşinayız. İskenderler, Napolyonlar, Sezarlar, Francolar, Mussolliniler, Hitlerler ve daha birçok iktidar ve güç bağımlısı lider, sahip oldukları konumda öylesine muktedirlerdi ki o konumdan ayrılmak şöyle dursun, sahip oldukları gücün çarpıklıklarını ifade etmeye çalışanları da potansiyel birer tehdit olarak kabul edip ortadan kaldırdılar. Yukarıda adı geçen liderlerden kimi yüzlerce yıl önce, kimisi ise binlerce yıl önce iktidarını kaybetmemek için türlü entrikalara başvurdu. Peki, yüzlerce, binlerce yıl geçmesine rağmen iktidar hırsının azaldığını söyleyebilir miyiz? Dünyanın içinden geçtiği atmosfer düşünüldüğünde asla söyleyemeyiz. Tüm dünyada popülist politikalarla sağ ideolojiler yükseliyor, fikir ve düşünce özgürlüğü prangalarla boğuşmaya devam ediyor. Özellikle az

gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde bu durumu daha net görmek mümkün. Bu yazının da ana aksını oluşturan Suudi Arabistan, bunun en belirgin örneği. Yüz yıldan uzun bir süredir monarşi ve İslami kurallarla yani şeriat ile yönetiliyor. Yani yapılan her kural, verilen her ceza Tanrı'nın emri dahilinde yapılıyor. Böylece ülkenin yöneticisi bir bakıma Tanrı adına halka hükmediyor. Bu yönüyle de iktidar sahibine, yani krala karşı çıkmak, Tanrı'ya karşı çıkmakla eşdeğer görülüyor. Bunun sonucu ise belli: Ölüm!

Yüz yıldan uzun bir süredir Abdülaziz Bin Suud ailesi tarafından yönetilen ülke, yıllardır dışa kapalı olsa da şimdilerde Muhammed Bin Selman öncülüğünde, batı dünyasının da talepleri doğrultusunda

'modernleşme' sürecine girdi. Öyle ki kadınlara seçme seçilme hakkı, ehliyet alma hakkı, yalnız başına sinemaya gitme gibi daha pek çok hak, dünyanın geri kalanından sonra sonunda Arabistan'a da uğrayabildi. Ancak bunlar Arabistan için önemli reformlar gibi görünse de, sağ politikaların zirve yaptığı dünya siyasetinde, dünyaya entegre olma düşüncesine kendini fazla kaptıran monarşinin, despot yönetimlerin geleneklerini kısa sürede kavradığı söylenebilir. Nihayetinde Kral, iktidarını eleştiren bir gazeteciyi, başka bir ülkenin konsolosluğunda günler önce planlanan canı bir suikast ile öldürtebiliyor...

Uzun bir girişin ardından sonunda "The Dissident"tan, konusundan ve tüm ürpertici yanlarından bahsedebiliriz. "The Dissident",

2 Ekim 2018'de evlilik işlemlerinde gerekli bir belgeyi almak için Türkiye'deki Arabistan konsolosluğuna giren ve bir daha çıkmayan Cemal Kaşıkçı'nın cinayetine ışık tutan, oldukça ses getirecek bir dökü-drama belgeseli. Tüm dünyayı ayağa kaldıran bu olay ile Arabistanlı yetkililer, önce on gün hiçbir açıklama yapmamış,

sonrasında Türk hükümetinin girişimiyle, Türk polisinin konsolosluğa girip inceleme izni almasıyla olay tüm dünyaya daha net bir şekilde duyurulmuştu. İncelemelere göre Kaşıkçı'nın beş gün önceki gelişinin ardından, konsoloslukta cinayet için hummalı bir çalışma yapıldığı ve on beş kişilik özel bir ekibin Türkiye'ye giriş yaptığı saptanmıştı.

Belgeseli bu girişle açan yönetmen Bryan Fogel, sonraki iki saatlik süre için neler olacağını sinyallerini veriyor gibi görünse de belgeselin sonlarına doğru ürperti, nefret, tiksime ve hayal kırıklığı peşinizi bırakmıyor. 30 yıl boyunca hükümet için çalışan, sonrasında ülkesindeki kötü gidişattan rahatsızlığını dile getirmeye çalıştığı için de 2017'de ülkesinden kaçıp Amerika'ya sığınan Cemal Kaşıkçı, Washington Post'ta köşe yazarlığı yapmasının yanında dünya liderleriyle de yan yana gelmiş ve ülkesindeki baskıdan kaçtığını ayan beyan anlatması nedeniyle ülkesi tarafından hain olmakla suçlanmıştı. Bütün bu hengameden yorulan Kaşıkçı, kendisiyle röportaj yapmak isteyen ve çiçeği burnunda bir gazeteci olan Hatice Cengiz ile evlenmeye karar veriyor. Cengiz ile hayatında yeni bir başlangıç yapmak isteyen ve evlilik için gerekli kağıtları aldıktan sonra Kanada'ya yerleşmeyi düşünen çiftin hayalleri, iktidarının ve yönettiği (belki de sahibi olduğunu düşündüğü) ülkesinin eleştirilmesine müsaade etmeyen Muhammed Bin Suud yüzünden gerçekleşemiyor.

Cemal Kaşıkçı'nın etkili gazeteci kimliğinin, muhalif Suud vatandaşlarının da dikkatini çektiğini fark eden Suud yönetimi, Twitter'da binlerce trolle Kaşıkçı'ya nefes aldırmanın, bu onu suskunluğa sevk etmişti. Bu noktada belgeselin, Cemal Kaşıkçı hayranı, şimdilerde aktivist bir blogger olan Omar Abdulaziz ile tanıştirması, anlatıyı salt cinayetin izini süren bir belgesel olmaktan çıkarıp Suudi Arabistan'ın ne denli 'kirli' iktidar oyunları içine girdiğini de gösteriyor. Rusya, Çin, İran ve Kuzey Kore'den sonra casus yazılıma en çok para harcayan Suudlar, Cemal Kaşıkçı için bu operasyonlarını yeniden devreye sokuyorlar. Omar ve Cemal Kaşıkçı'nın konuşmalarına bu casus yazılımlarla erişen Suudların, genç blogger ve usta gazetecinin iktidarın trol ordusuna karşı kurdukları ve "arılar" şeklinde adlandırdıkları gönüllü timden de böyle haberdar olduklarını söylüyor Omar ve yazılım mühendisi John Scott-Railton. Hâl böyle olunca Cemal Kaşıkçı cinayetinin sadece bir cinayet olmadığının, uzun süredir var olan bir fişleme hareketinin, aşama aşama nasıl canice işlenen bir cinayete dönüştüğünün bir portresi oluyor

"The Dissident". Bu da bize yıllardan beri şehir efsanesi olarak anlatılan siber yazılımlarla devletlerin, özellikle despot iktidarların insanları her an izlediği ve domine edebildiği gerçeğini gösteriyor. Bilgi ve teknoloji çağında diktatör iktidarların, köhne, pis ve içten pazarlıklı bir şekilde kurdukları düzenlerini devam ettirmek için hiçbir şeyden kaçınmayacakları gerçeği, geleceğe ve yaşadığımız ana dair muğlaklığı daha da derinleştiriyor. Bu konuda -belki yeterince klişeleşti ama- George Orwell'ın "1984"ünden bahsetmeden geçmek olmaz diye düşünüyorum. İktidarını zorbalıkla tesis eden, her şeyin kendi istediği gibi yapılmasını isteyen ve bunun dışına çıkan herkesi (belki öğrenci, belki esnaf, belki öğretmen, belki ev hanımı ya da belki herkes) terörist ve devletin bekasına potansiyel birer tehdit gibi gösteren (aslında kendi iktidarını tehdit ettiğini gizleyen); döven, söven, öldüren bütün despot iktidarların metodolojisinin aynı olduğunu görebiliriz.

Sonuç olarak; her ne kadar Suudi Arabistan bu canı cinayeti aylarca reddetse de Arabistan'ın çelişkili tavırları ve Türk İstihbarat Teşkilatı'nın tüm dünyaya servis ettiği ses kayıtları, cinayetin planlı bir şekilde yapıldığını ortaya çıkardı. Ancak hiçbir ülke, dünyanın sayılı zengin ülkelerinden olan ve petrol cenneti adıyla anılan ülkeyi karşısına almak istemedi. Amerikan Senatosundan Suudlara silah satışını yasaklayan karar çıktıysa da popülist politikalarıyla dünyanın başına bela olan Donald Trump'ın kararı veto etmesiyle bu hüküm de iptal oldu. Dolayısıyla Cemal Kaşıkçı cinayetinin ardından Arabistan'a hiçbir yaptırım uygulanmadı. Geriye, evlilikleri için gün sayarak nişanlısını beklemiş olan Hatice Cengiz ve kurmuş oldukları hayaller kaldı. **APM**

Cemal Kaşıkçı'nın etkili gazeteci kimliğinin, muhalif Suud vatandaşlarının da dikkatini çektiğini fark eden Suud yönetimi, Twitter'da binlerce trolle Kaşıkçı'ya nefes aldırmanın, bu onu suskunluğa sevk etmişti.

Farklı gözler, aynı hikayeler

KORKU KAPANI

Korku Kapanı, korku filmi sevenlerin yabancı olmadığı bir seri. Alan B. McElroy tarafından yaratılan serinin ilk filmi, 2003 senesinde beyaz perdeyle buluşmuştu.

Çağla OKUTAN
caglaokutan17@gmail.com

Korku türündeki filmlerin yeniden çekilmesi artık bilinen bir durum. Bazen filmin yaratıcıları, genç hedef kitle için içeriği güncelliyor, yeniliyor. Bazıları da hikâyeyi başka bir noktaya taşıyor. Bu durumun “Korku Kapanı” serisi için de geçerli olduğunu söyleyebilmek mümkün. 2003’teki ilk yapımdan sonra sırayla 2007, 2009, 2011, 2012, 2014 tarihlerinde gelen projeler de göstergesi.

FARKLI PERSPEKTİFLERLE “KORKU KAPANI”

Serinin ilk filmi Rob Schmidt yönetirken ikinci film, Joe Lynch yönetmenliğinde izleyici ile buluşmuştu. 2009’da dümeni eline alan Declan O’Brien, 2011 ve 2012’de de seriyi başarıyla devam ettiren isim oldu.

Filmin vizyona giren son serisi olan 2014 yapımı “Korku Kapanı”nı ise Valeri Milev yönetmişti. Günümüze gelindiğinde ise yönetmen isminde yine bir değişiklik yapıldı. Vizyona girecek son filmi ise Mike P. Nelson yönetiyor.

Mike P. Nelson, ses konusunda uzmanlaşmış bir yönetmen. Amerika Film Endüstrisinde birçok filmde foley sanatçılığı yapmış ve bu konuda rüştünü de ispatlamış. Kendisinin aynı zamanda dizi yönetmenliği geçmişi de var.

İlk uzun metrajlı film deneyimi ise 2006 senesinde “Summer School” ile olan yönetmen, bu projesinde de bir korku hikâyesini ele almıştı. 2015’te “The Domestics” isimli kısa film çeken Mike P. Nelson, 2018’de de bu filmi uzun metrajla çevirerek beyaz perdeye taşımıştı. Kendisi hâlâ, ara ara kısa filmler çekmeye de devam ediyor ve korku türüne olan

sevgisini ve adanmışlığını bu filmlerde gösteriyor.

SERİNİN SON FİLMİNİN ARDINDA KİMLER VAR?

Çoğu Amerikan ana yapım filmde olduğu gibi, bu projenin de birçok yapımcısı var. Kadroda ise geçmiş filmlerdeki tarz sürdürülerek birçok genç ve gelecek vaad eden oyuncu barındırılıyor. Charlotte Vega, Adain Bradley, Emma Dumont, Dylen McTee, Daisy Head bu oyuncular arasında.

Jennifer rolüne hayat veren Charlotte Vega, Netflix yapımı “Warrior Nun” ile daha önce dikkatleri çekmişti. Darius rolüne hayat veren Adain Bradley ise sevilen dizi “Riverdale”in birkaç bölümünde rol almıştı. “Riverdale”den sonra da birçok dizide yer almaya başlayıp yavaş yavaş yükselişe geçmişti.

Milla karakterine hayat veren Emma Dumont; "Aquarius", "Inherent Vice", "T@agged", "The Gifted" gibi dizilerde ve filmlerde oynamıştı. Emma Dumont, bir zamanların fenomen dizisi olan "Pretty Little Liars" dizisinde de konuk oyuncu olarak dünyada adını duyurmaya başlamıştı.

Gençler arasında yer alan bir diğer isim olan Adam'a hayat veren Dylan McTee ise kariyerini çoğunlukla televizyon ve dijital platform dizileri ile devam ettiren oyuncularından. CW kanalının dizilerinden olan "Roswell, New Mexico"da bir sezon boyunca rol alan Dylan McTee, "Sweet/Vicious" dizisinde de yine bir sezon boyunca rol almıştı.

Edith karakterine can veren İngiliz oyuncu Daisy Head de kariyerine İngiltere'de dizilerde küçük küçük roller alarak başlayan oyuncularından. Daisy Head, nisan ayında Netflix platformunda gösterilecek olan "Shadow and Bone" dizisinde de birkaç bölümde rol aldı.

Tecrübeli oyuncularından Matthew Modine ise "Wrong Turn (2021)" kadrosunda. Matthew Modine, daha önce "Full Metal Jacket", "Cutthroat Island", "Kara Şövalye Yükseliyor", "47 Meters Down", "Stranger Things" gibi yapımlarda rol aldı.

Filmin bir diğer tecrübeli oyuncusu Bill Sage ise "American Psycho", "The Catch", "The Archer", "Then There Was", "Bad Parents", "We Are What We Are", "Hap and Leonard", "EvenHand" gibi yapımlarda rol almıştı. Bill Sage, "Korku Kapanı" filminde ise Venable karakteriyle karşımıza çıkıyor.

Filmin müziği, Amazon Prime Video dizisi olan "Sneaky Pete" dizisinin müziklerini de besteleyen Stephen Lukach'a ait.

MODASI GEÇMEYEN BİR KLİŞE

Korku - gerilim türündeki "Korku Kapanı"nın konusu ise Klasik Amerikan

gençlerinin, bir macera arayışıyla başlıyor. Bir arkadaş grubunun, uzun zamandır hayal ettikleri geziye birlikte çıkmasından sonra olayların gelişmesiyle başlayan korku dolu anlar, üzerine bir de "kaza" eklenince daha da çekilmez olmaya başlıyor. Filmin adından da anlaşılacağı üzere korku kapanına arkadaşların hepsi, slasher türündeki filmlerdeki gibi tek

tek düşüp, bu tuzaklarla yüzleşmek zorunda kalıyor. Bir şeyleri anladıklarında ise her şeyin geç olduğunu fark eden bu grup, kendilerini, hayatları için savaşırken buluyor.

Genç bir arkadaş grubunun başına gelen korku-gerilim hikâyeleri, çok uzun zamandır hem

Amerika'da hem de dünyada satan bir konu. Hatta modası geçmeyecek bir konu. O yüzden, sinema var oldukça, bu konu da hem yapımcıların hem yönetmenlerin hem de sinemaseverlerin ilgisini çekiyor, çekmeye de devam edecek gibi görünüyor.

PEKİ "KORKU KAPANI" NIN ORJİNAL KONUSU NEYDİ?

Chris, nostaljik arabasıyla, 3 saat sonraki iş randevusuna yetişmeye çalışmaktadır. Bir kaza yüzünden otoyolun trafiğe kapalı olduğunu görünce kestirme olduğunu tahmin ettiği bir yan yola sapar. Acelesi vardır ve randevuya da yetişmek zorundadır. Amerikan filmlerinde bu bir klasiktir, birinin başına bir şey gelmeden önce karakter, hayatın telaşı içinde kendini kaybeder. Chris de tam böyle bir

durumdadır. Bu sırada içinde Jessie, Carly, Carly'nin erkek arkadaşı Scott, Evan ve onun kız arkadaşı Francine'in bulunduğu arabanın lastikleri patlamıştır. Bu ıssız yolda mahsur kalan genç arkadaş grubu, çaresizce ne yapacaklarını düşünmektedir. Chris'in kestirme yolda son sürat giderken gördüğü bir hayvan leşi yüzünden dikkati dağılır. Araba kontrolden çıkar ve yolun ortasında duran arabaya çarpar. Lastikleri patlayan, bir de üstüne

“Genç bir arkadaş grubunun başına gelen korku-gerilim hikâyeleri, çok uzun zamandır hem Amerika'da hem de dünyada satan bir konu.”

kaza yapan altı genç, bir telefon kulübesi bulup yardım istemeye karar verirler. Üstelik patlayan lastiklerinin sebebini bulmuşlardır. Yolun ortasına biri ya da birileri dikenli teller yerleştirmiştir. Evan ile Francine'i arabalara göz kulak olmaları için geride bırakan gençler, ormanda yürümeye başlar. Çok geçmeden bir kulübeye ulaşırlar. Avcılara ait olduğunu sandıkları bu kulübede çeşit çeşit silah vardır. Bir anlam veremedikleri tüyler ürpertici av eşyalarıyla doludur. Bilmedikleri şeyse Evan ile Francine'in çoktan avcıların eline düşmüş ve vahşice öldürülmüş olmalarıdır.

İşte bu hikâye ile başlayan "Korku Kapani", 18 yıldır serüvenine devam ediyor ve bu serüven uzun bir zaman daha sürecek gibi duruyor. Filmin yönetmeni Mike P. Nelson da "Korku Kapani" için şunları

söylüyor: "2017 senesinde senaryoyu okumadan önce önyargılıydım. Senaryoyu okuduktan sonraysa "Tamam, bu iş olmalı." demiştim. Bazı filmlerdeki gibi hatalar bekliyordum açıkçası, fakat olmadı. Beklentileri tersine çevirip aynı zamanda 'düşündürücü' bir şeyler yapabilirim diye düşündüm. Senaryoda birçok rötüş yaptık ve sonunda bu halini aldı." diyor ve "Daha önce hiç çalışmadığınız insanlarla bir şeyin içine girdiğinizde, onların düşünce süreçlerinin ne olacağını ve işlerin nasıl değişeceğini asla bilemezsiniz. Bu proje boyunca kalıcı olacak şey, cesur ve zorlayıcı bir şey yapacağımızdı. Herkes bundan hoşlanmayacak çünkü herkes bizden bir şeyler bekliyor olacak. Ancak benzersiz bir şey yapacağız ve bunun gibi inanılmaz bir şeyin parçası olacağız." diye ekliyor. **APM**

UZAYDA
BİR YERİMİZ
VAR

GAGARINE

Yönetmenler, anlatı ve karakter psikolojisinden ziyade *halüsinatif detayların* peşinden gidiyor. Aynı zamanda yer, mekân detayına da fazlasıyla odaklanıyorlar. Ancak benimsenen bu dil, izleyeni rahatsız etmiyor. Aksine daha önce birçok kez işlenmiş bir konunun farklı bir perspektifle ele alınmasının hazzını yaşıtıyor bizlere.

Büşra **BAYAR**
busrabayaro7@gmail.com

1960'lı yıllar denince akla gelen ilk isimlerden biri de Yuri Gagarin. Sovyet Rusya'nın meşhur pilotu ve kozmonotu, 12 Nisan 1961 senesinde Dünya yörüngesinde bir tur tamamlayarak uzaya çıkan ilk insan sıfatını kazanmayı başaran Gagarin'nin hakkında birçok film ve belgesel yapıldı. ABD ile Sovyet Rusya arasında gerçekleşen ve etkisini tüm dünyada gösteren Soğuk Savaş Dönemi'nin kahramanlarından biri olan bu isme dair "First Orbit", "Fallen Idol: The Yuri Gagarin Conspiracy" gibi projeler ortaya konmuş olsa da "Gagarine"deki gibi yaratıcı ve bizden bir hikâyeyle karşımıza çıkılmamıştı hiç.

Fransa yapımı "Gagarine"nin geçmişi daha eskilere dayanıyor. 2015 yılında, yine aynı isimle çekilen kısa metrajı, Cannes Film Festivali'nin gözde projelerinden biri olmayı başarmıştı. 16 dakikalık filmde yine Fransa'nın gettosunda yer alan eski bir toplu konutun tahliyesine müsaade etmeyen ve kendi yöntemleriyle bu durumun önüne geçmeye çalışan küçük bir çocuğun hikâyesine odaklanıyor. Youri'nin hayal dünyasıyla gerçek

yaşamın keyifli bir kesişimi olan kısa film, 6 sene sonra yeniden beyaz perdeyle buluşuyor.

ABD ile Sovyet Rusya arasında ezeli bir rekabete dönüşen ve Uzak Yarış olarak da adlandırılan 60'lı yılların dünya dışı bilim savaşının önemli kahramanlarından biri olan Gagarin'in başarısından sonra, 1963 yılında bu siteyi ziyaret etmesiyle başlayan macera, 2000'li yıllara kadar uzanıyor. Böylesine önemli bir geçmişi olan ve içinde bir sürü anı barındıran bu eski toplu konutun tahliye edilip yıkılmasına razı olmayan Youri, evini, yuvasını bir uzay aracına benzetiyor, kendisini de Yuri Gagarin'in yerine koyuyor. Mürettebatını, yani komşularını tahliye edilme fikrinden uzaklaştırmaya çalışırken bir yandan da devasa apartmanın eksiklerini gidermeye çalışıyor; camları ve asansörü tamir ediyor, ışıklandırmayı düzeltiyor, ... Ancak konut sakinleri Youri'nin bu çabasını faydasız görüyor, belediye meclisi tarafından yerleşime uygun görülmeyen eski, yıkık dökük bu yaşam alanlarının yakın zamanda yıkılacağından eminler. Fakir ve mutsuz bir yığın insanın

nafile gördüğü bu çabanın ardında büyük bir inanç yatıyor ama. Ailesi tarafından terk edilen Youri yuvasını, anılarını kaybetmemek adına büyük bir savaşımın içine giriyor. Bu mücadelesinde arkadaşları da kendisine yardımcı oluyor. 1961’de atılan büyük bir adımın önemli ismi Yuri Gagarin gibi büyük başarıya adım atıp atamayacağı da hikayenin ilerleyen dakikalarında ortaya çıkıyor.

Genç bir çocuğun anılarını ve çocukluğunu ilelebet kaybetmemek adına verdiği savaşın en ilginç yanı ise zihin dünyasında yarattığı özdeşlikler oluyor. Konutun duvarlarına gizliden gizliye inşa ettiğini düşündüğü uzay mekiği ve buna paralel olarak yaşadığını hayal ettiği düşlerle bir çocuğun karşısına çıkan olumsuzluklarla nasıl başa çıktığına tanıklık ettiğimiz sıcak bir filmle karşılaşılıyor. Gerçekle düşün harmanlandığı yapım, Fransız sinemasının kendisine has romantizmini aktarıyor izleyene. Paris’te bir apartman kompleksinin yıkılmasından esinlenerek oluşturulan hikâyenin yönetmenleri Fanny Liatard ile Jérémy Trouilh, ilk uzun metrajları olmasına rağmen hayal gücü ve hırsın temel alındığı son derece başarılı bir proje ortaya koyuyorlar.

İkili yönetmenlik kariyerlerine ilk olarak “Gagarine”’in kısa versiyonuyla başlıyorlar zaten. Daha sonra “La République des enchanters” isimli ikinci kısa filmlerini çekiyorlar. Bu filmlerinde de bir sosyal konut projesine ve çevresindeki insanlara odaklanan ikili, üçüncü kısıları “Chien bleu”’yu da 2018’de çekiyor. Yine Fransa’nın gettosuna hapsolmuş yaşamlara odaklanan yönetmenler, üç kısa projeden sonra geçtiğimiz sene ilk uzun metrajları ile yeniden izleyici karşısına çıkmaya hazırlanıyorlar.

16 DAKİKADAN FAZLASINI HAK EDEN BİR HİKÂYE

İlk projeleri “Gagarine” ile dünyanın en prestijli film festivallerinden biri olan Cannes’den elde edilen başarıdan sonra aynı hikâyenin 95 dakikalık versiyonunu izlediğimiz filmde, Fransa’nın arka sokaklarına, gettodaki yaşama daha yakından tanıklık edebilme şansına erişiyoruz. Yıkımın, kenarda köşede kalmış yaşamların, daha da önemlisi bir çocuğun hayal dünyasının daha da derinlerine indiğimiz yapım sayesinde soğuk bir dünyayı distopik öğelerle samimi hale getiren bir hikâye izliyoruz. Fransız sinemasının önemli yönetmeni Godard’ın 1965 yapımı “Alphaville” filminin bir varyantını sunarak tanıdık, bildik Fransa’yı aktarırken aynı zamanda modern Paris’i fütüristik bir manzarayla ele alarak izleyiciyi yabancılaştırmayı da başarıyor. Başarılı dokunuşlar sayesinde büyülmüş bir Paris gettosu aktarıyor bizlere. Ancak hikâye ilerledikçe ve konut sakinleri yaşam alanlarını

terk ettikçe bu dokunuşlar farkı bir noktaya evriliyor. Hayali unsurların varlığı gitgide artıyor ve konut, yeryüzüne bağlı bir uzay istasyonu simülasyonuna dönüşüyor. Youri’nin yaratıcılığı ve hayal gücü bizlerin de zihin dünyasında vuku buluyor. Işıklıdırma, kamera açıları gibi başarılı ve zekice hilelerle apartman bloğu bir uzay aracına; konutun çatısı bir ay yüzeyine dönüşüyor. Yıkım için orada bulunan bir vinçteki Diana ile o sırada konutta bulunan Youri’nin Mors alfabesiyle haberleşmesi de yine hikâye içine zekice bir dokunuşla yerleştirilmiş detay olarak karşımıza çıkıyor. Kolektif yaşama, dayanışmaya dayanan, bir ayağı gerçek yaşamda bulunan film; bir çocuğun gözünden direnişin büyülmüş halini aktarıyor.

Youri karakterine Alseni Bathily hayat veriyor. Yer aldığı ilk proje olmasına rağmen son derece başarılı bir performans sergiliyor çocuk oyuncu. Youri’ye destek veren Diana’ya ise Wes Anderson’un beklenen projesi “French Dispatch”’te de oynayan Lyna Khoudri hayat veriyor.

Genç ve yeni yüzlerden oluşan kadrosu ile Gagarine, Youri ve onun paralel dünyasında şekillenen bir yapım. Yönetmenler, anlatı ve karakter psikolojisinden ziyade halüsinatif detayların peşinden gidiyor. Aynı zamanda yer, mekân detayına da fazlasıyla odaklandıkları için karakterler biraz daha zayıf ve geri planda kalıyor. Ancak benimsenen bu dil, izleyeni rahatsız etmiyor. Aksine farklı bir perspektiften daha önce birçok kez işlenmiş olan bir konuya tanıklık etmenin hazzını yaşıyor biz izleyenlere. **APM**

STORM BOY

Hayvanlara yapılan eziyet, çevre sorunları ve iklim krizi 21. yüzyılın acil eylem planı gerektiren sorunlarından. Fakat sorunun derinine inmeden yapılan çözümler, bataklıkta sinek avlamaya benziyor. Somut adımlar atmadan önce doğa ve insan ilişkisi üzerine derinlemesine düşünmemiz ve doğa ile kopardığımız bağı güçlendirmemiz gerekiyor. *Storm Boy* da insana hayvan ve doğa üzerinden insan olmanın anlamını hatırlatan bir film.

Ayşe Nur *FİDAN*
fidan.aysenur47@gmail.com

vustralyalı yazar Colin Thiele'in klasikleşmiş aynı adlı öyküsünden uyarlanan 2019 yapımı "Storm Boy" filmi, bir çocuğun pelikanlarla kurduğu dostluk üzerinden doğa ve çevre konularına değinirken aile ve dostluk üzerinde de sıkı sıkıya duruyor. Filmin yönetmen koltuğunda ise Avustralya televizyonu için birçok film ve mini dizi çekmiş olan Shawn Seet oturuyor.

Seet'in ikinci uzun metrajlı filmi olan Storm Boy, 1976 yılında çekilen versiyonun yeniden çevrimi olarak karşımıza çıkıyor. Avustralya toplumu için önem arz eden bir hikâye olan "Storm Boy", ilk olarak Avustralya'ya gelerek orada film çekmeye devam eden Fransız yönetmen Henri Safran tarafından sinemaya uyarlanmış ve Avustralya'nın önemli film festivallerinden ödüller kazanmıştı.

Dram – aile filmi kategorisine sokabileceğimiz filmde artık emekli olan Michael Kingley, şirketle ilgili bir oylamaya katılmak üzere geldiği şehirde çocukluğuna ait görüler görmeye başlar. Torununun da onun çocukluğundaki gibi babası ile aralarında sorun yaşaması onu büsbütün geçmişine götürür. Bir gece torunu ile tartışması üzerine uyku tutmayan Michael, özür dilemek üzere yanına gelen Madeline ile birlikte geçmişine döner. Annesi ve küçük kız kardeşi bir trafik kazasında öldükten sonra insanlardan uzaklaşmak isteyen babası ile birlikte ıssız bir adada yaşamaya başlayan Michael'ın çocukluk

dönemine şahit olurken ara ara şimdiye de döneriz filmin bu kısmından sonra. Adada babası ile birlikte yalnız bir yaşam süren Michael, önce Avustralya yerlisi olan ve tıpkı babası gibi insanlardan kaçan Fingerbone Bill ile tanışır. Hemen ardından ise bölgedeki pelikan avcıları tarafından ebeveynleri öldürülen üç küçük pelikan yavrusu ile karşılaşır. Üç küçük yavrunun hayatını kurtaran ve onlara annelik yapan Michael, ona yardım eden babası ile ilişkisini düzeltirken Bill'le de arkadaşlığını pekiştirir. Bir bakıma bu üç küçük yavru, sevgiye ve sığınmaya muhtaç Tom, Bill ve Michael'ı temsil eder. Pelikanlar günden güne büyüüp serpilirken bu üç yalnızlaşmış insan da

pelikanlar sayesinde yaralarını sarar.

Yarasının sarılması gereken bir başka kişi olan Madeline, yakın zamanda annesini kaybetmiş öfkeli bir genç kızdır. Babasının üzerinde çalıştığı bir proje nedeniyle onunla arası bozuktur. O projenin doğa ve insan yaşamı üzerinde olumsuz etkilerinin olacağını bilmekte fakat onu engelleyebilmek için elinden hiçbir şey gelmemektedir. Tam bu nedenle, maden işletmeciliği yapılmak üzere arazilerin kiraya verilmesi ile ilgili projenin şirket yönetimine sunulan oylamasına katılmak için gelmiştir şehre Michael. Fakat emekliliğinin keyfini çıkarmaya çalışan Michael, proje üzerinde detaylı bir bilgiye sahip değildir. Damadına güvendiği için onun lehine oy verecekken Madeline, son çare olarak dedesine başvurur, projenin zararlı olduğunu anlatmaya çalışır. Hem gördüğü hayaller hem de kızının ölüm yıl dönümü nedeniyle kafası karışık ve duygusal olan Michael, torununa kulak verir. Onun sayesinde bir zamanlar doğa ile kurduğu ilişkiyi hatırlar. Madeline de Michael'ın çocukluğu hakkında anlattıklarını can

kulağıyla dinler. Tanıştıkları ilk gün Bill, adanın her tarafında karşısına çıktığı için Michael'a kendi ana dilinde "fırtına çocuk" anlamına gelen bir lakap takmıştır. Bir zamanlar Bill'in ona öğrettiği ritüeller ve anlattığı hikâyeler, doğa ile olan ilişkisini derinleştirmiştir. Tüm bunları hatırlaması, yetişkinliğin getirdiği duyarsızlaşmayı etkisiz hale getirir. Çocukluğunda pelikanlara millî park yapmak ile onları avlamak üzere açılan oylama gibi bu oylamanın da bir tarafında doğa; diğer tarafında ise insanın bencil istekleri olduğunu fark eder.

Doğa, hayvan ve insan ilişkisini geçmiş ile gelecek arasında süregelen kesintisiz bir bağ olarak anlatan film,

bunun yanı sıra yerliler, göçmenler, çevre ve doğa sorunları gibi 21. yüzyılın güncel problemlerine değinmesi bakımından da ayrıca önem arz ediyor. En İyi Erkek Oyuncu dalında BAFTA, Altın Küre ve Oscar ödülleri ile oyunculuğunu defalarca kanıtlamış olan Geoffrey Rush, Michael'ın yaşlılık dönemine hayat verirken çocukluk dönemini ise rolün üstesinden başarıyla gelen Finn Little canlandırıyor. Özellikle yaşlı Michael'ın torunuyla birlikte adaya gittiği sahnelerde geçmiş ile geleceği birlikte harmanlayarak seyirciye sunan Shawn Seet, başarılı oyuncu yönetiminin yanı sıra üslubunu ortaya koyan anlatım tarzı ile kaliteli bir işe imza atmış.

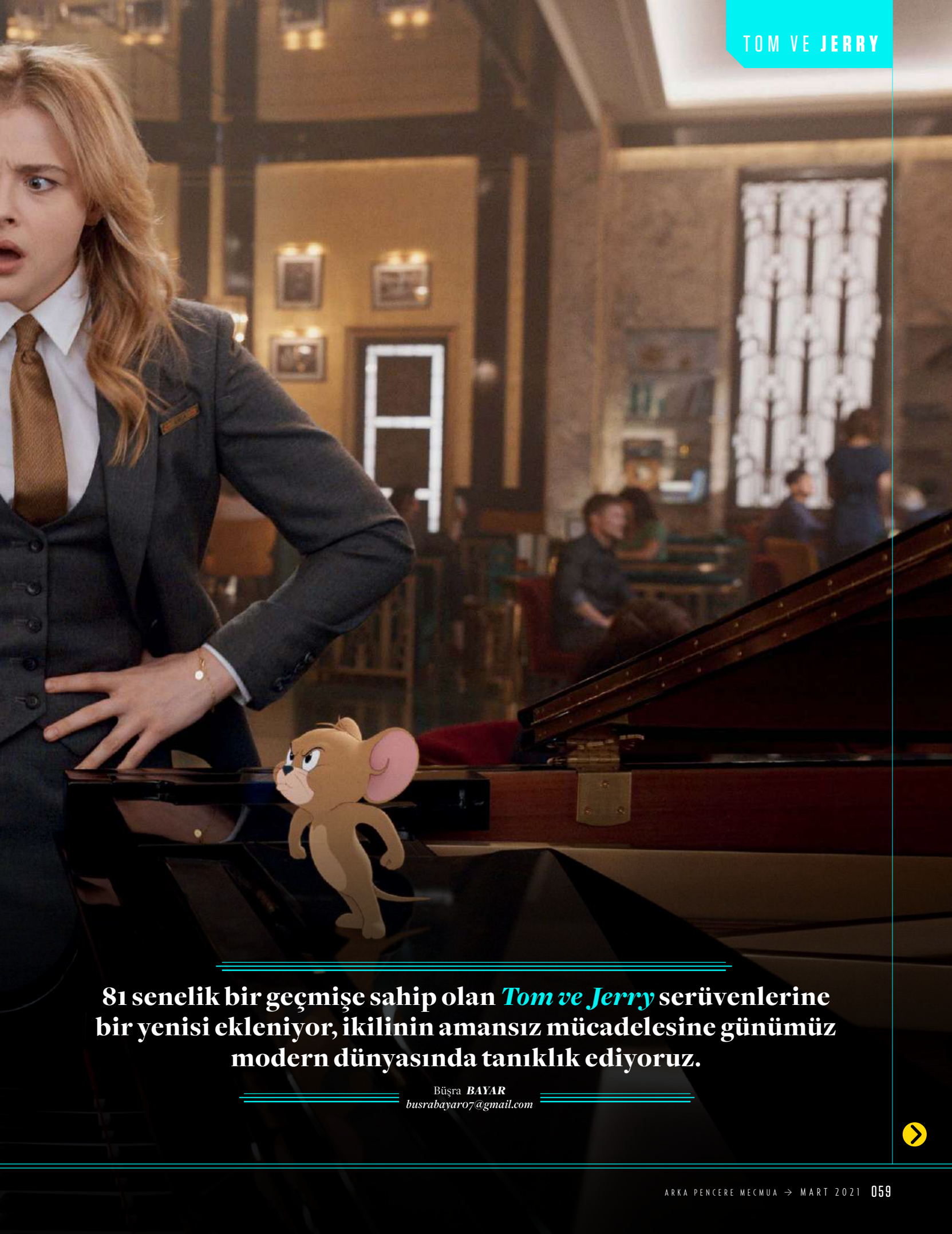
Michael, pelikanları doğaya saldıktan sonra onları bir daha hiç görüp görmediğini soran torununa "Her güzel hikâye daha da güzelleşmeden önce kötüleşir" cevabını veriyor. Umarız, günümüzde yaşadığımız tüm bu doğa sorunları, gezegenimizin daha da güzelleşmeden önce kötüleştiği halidir. Her şey için geç olmadan önce, umarız. **APM**

EZELİ RAKABET

TOM VE JERRY

81 senelik bir geçmişe sahip olan *Tom ve Jerry* serüvenlerine bir yenisi ekleniyor, ikilinin amansız mücadelesine günümüz modern dünyasında tanıklık ediyoruz.

Büşra BAYAR
busrabayaro7@gmail.com

Bildiğiniz üzere “Tom and Jerry”nin hikâyesi çok eskilere dayanıyor. İlk “Tom and Jerry” animasyonu 1940’lı senelerde yapıldı, yaratıcıları ise Amerika’nın ünlü çizgi film yapımcıları William Hanna ile Joseph Barbera idi. İkilinin yaratmış olduğu bu karakterler ve serüvenleri öyle çok beğeni topladı ki 1940 ile 1950 yılları arasında 114 adet kısa film yazıp yönetildi. Bu filmlerden 13 tanesi Oscar’a aday gösterilirken 7 tanesi En İyi Kısa Animasyon Film kategorisinde ödülle layık görüldü. MGM yapımında izleyiciyle buluşan bu projeler, Gene Deitch tarafından satın alınınca, bir süre Avrupa’da sürdürüldü ancak Amerikalı Animatör Chuck Jones’un haklarını almasıyla yeniden yuvasına, Hollywood’a geri döndü. Özellikle 1980’li ve 90’lı senelerde çeşitli televizyon şovlarıyla izleyiciyle buluşan “Tom and Jerry”, çocukluğu bu yıllarda geçenlerin heyecanla beklediği ve takip ettiği bir animasyona dönüştü. Günümüzde tüm hakları Warner Bros’ta olan yapım, onca kısa film ve televizyon serisinden sonra yeniden izleyiciyle buluşmaya hazırlanıyor. 81 senelik bir geçmişe sahip olan karakterlerin yeni serüvenleri tekrar beyaz perdeyle buluşuyor.

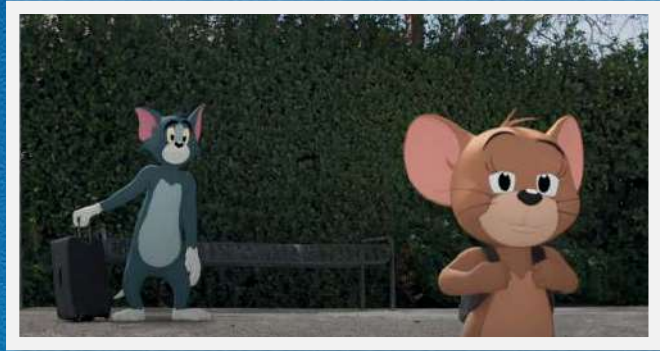
Bir ev kedisi olan Tom ile yine onunla aynı evde yaşayan Jerry’nin aksiyon ve

güldürü unsuru dolu serüvenlerini, ikili arasındaki bitmeyen amansız çekişmeyi hepimiz biliriz. Seneler boyunca tipik kedi-fare hikâyesinin en keyifli hâlini izlediğimiz yapımın yeni versiyonunda karakterlerimiz ev sınırlarını aşıyor ve maceraları da New York’un büyüğü caddelerine taşıyor. Evsiz kalan ikili, bavullarını alıp kendilerine yeni bir yaşam alanı bulmak için yola koyuluyorlar. Ancak Jerry, Tom’dan kurtulmak, senelerce aradığı rahat ve aksiyonsuz hayatın kapılarını aralamak istiyor. Türlü oyunlarla kolay kandırılan Tom’dan ilk fırsatta kurtulup kentin en lüks otellerinden birinde soluğu

alıyor. Yeni yuvasının tüm nimetlerinden faydalanan Jerry’nin varlığı, kısa bir süre sonra otel çalışanları tarafından fark ediliyor ve bir an önce kendisinden kurtulması için otel çalışanlarından Kayla görevlendiriliyor. Kayla da son derece zor bir fare olan Jerry ile başa çıkabilecek tek karakterin bir kedi olduğunu bildiği için Tom’u bulup onun otel çalışanı olmasını sağlıyor. Böylece yıllardır süregelen düzen ve kavga, günümüz dünyasında yeniden hayat buluyor.

80’li ve 90’lı yıllarda çocuk olanları heyecanlandıran bu yeni projenin mimarı ise Tim Story oluyor. “Tom and Jerry”den önce

hiç animasyon filmi yönetmenliği yapmamış olan isim, “Taxi”, “Berber Dükkanı”, “Erkek Akı” gibi projeleriyle bilinmekte. Ancak asıl ününü 2005’te çektiği fantastik dünyanın unutulmaz dördlüsüyle, “Fantastik Dörtlü” filmiyle yakaladı. Daha çok televizyon filmi çeken Story, çocukluğu 80’li yıllarda geçmiş bir yönetmen olarak “Tom and Jerry”yi yakından tanıyor ve bu sayede ilk animasyon projesinin altından başarıyla kalkıyor.

Ana karakterler Tom ve Jerry’nin yanı sıra bir ana karakter daha ekleniyor ikilinin yeni hikâyesine; o da Kayla. Otel görevlisi olan ve Jerry’nin yakalanması görevi verilen Kayla’yı da son zamanların yükselen yıldız oyuncusu Chloë Grace Moretz canlandırıyor. Kariyerine 2004’te “The Guardian” isimli dizi ile başlayan isim, asıl çıkışını 2006-2007 yılları arasında “Umutsuz Ev Kadınları”nda hayat verdiği Sherri karakteriyle yakalamıştı. Bu zamana kadar daha çok dizilerde ve televizyon filmlerinde rol alan aktris, son zamanlarda beyaz perdenin de aranan yüzü olmayı başardı. Özellikle “Kanıma gir”, “Carrie: Günah Tohumu” gibi korku ve gerilim filmlerinde gösterdiği başarılı performanslardan sonra Academy of Science Fiction, Fantasy & Horror Films Ödülleri’nden iki kez En İyi Performans Sergileyen Genç Kadın Oyuncu ödülünü kazandı. Bunun yanı sıra yine aynı senelerde Martin Scorsese’nin “Hugo”sunda ve Tim Burton’ın “Karanlık Gölge”inde yer

olarak bu önemli yönetmenlerle çalışma fırsatını elde etti. Kariyer basamaklarını emin adımlarla tırmanan oyuncu, ilk kez bir animasyon projesinin bir parçası olmuyor. “Kırmızı Pabuçlar ve 7 Cüceler”, “Addams Ailesi” gibi yapımların da kadrosunda bulundu ve sesiyle bu başarılı projelerdeki önemli karakterlere hayat verdi. 2018’de izleyiciyle buluşan ve korku, gerilim türü seven sinemaların dilinden uzun süre düşmeyen “Suspiria” ile bu türe yakışan önemli isimlerden biri haline gelen Moretz’i böylesine sıcak bir projede görmek bizleri biraz şaşırtıyor.

Otelin Müdür Yardımcısı Terece’i ise Michael Peña oynuyor. Aksiyon filmlerinin aranan yüzü olan ve son zamanlarda “Narcos: Mexico” dizisindeki Kiki karakteriyle büyük beğeni toplayan aktör de daha önce birkaç animasyon projesinin bünyesinde yer almış bir isim.

1992 yılından sonra ilk kez beyaz perdede izlediğimiz yeni “Tom and Jerry” hikâyesi, New York City’nin gözde oteli Royale Gate’te geçiyor. Şehrin en gözde ve en zarif oteli olan Royale Gate’in hazırlık yaptığı büyük düğün organizasyonuna unutulmaz karakterlerin de dâhil olmasıyla eğlence ve aksiyon dolu anlar yaşanıyor. Böylece hem uzun soluklu bir geçmişe sahip olan ikiliyi yeniden ekranlarda görerek nostaljik anlar yaşıyoruz hem de günümüz nesli, dillere pelesenk olan bu kedi ve fare hikâyesini tanıma fırsatına erişiyor. **APM**

TARAFLAR

TOM

Animasyon dünyasının en alıngan ve öfkeli karakterlerinden biridir. Bu duygularına sürekli yenik düşen Tom, Jerry ile olan savaşımında hep kaybeden taraf olarak karşımıza çıkar. Aynı zamanda son derece sakar olan karakter, bu özelliğinin de ceremesini fazlasıyla çekmektedir. Aslında en az Jerry kadar zekidir ancak ondan daha yavaş olması kendisine büyük bir dezavantaj sağlamaktadır. “Tom ile Jerry”nin son derece popüler olduğu 40’lı yıllarda ortaya çıkan “Tweety ile Sylvester” animasyonundaki Sylvester karakteri ile ortak özellikleri oldukça fazladır. Animasyon dünyasının en önemli karakterlerinden biridir.

JERRY

Animasyon dünyasında fare denince akla gelen ilk karakterdir. Son derece zeki ve kurnazdır. Fırsatları iyi kollayan bu akıllı fareye en fazla benzeyen bir başka karakter ise Bugs Bunny’dır. Tom, Bunny ve Jerry’nin, kendi hikâyeleri içindeki zekice hamleleri ve neşeli yanları, izleyicide de aynı duyguları harekete geçirmektedir. Bol peynirli, rahat bir yaşam sürmek isteyen Jerry’nin enerjik tavrı ve özgürlüğüne düşkünlüğü, öfkeli Tom’un düşmanlığını kazanmasının en önemli nedenidir. Ayrıca bu minik farenin, 2007 yapımı “Ratatou”un atası olduğunu da düşünmeden edemiyor insan.

SERT VE ACIMASIZ OVALARDA DOĞAN BİR DOSTLUK

NEWS OF THE WORLD

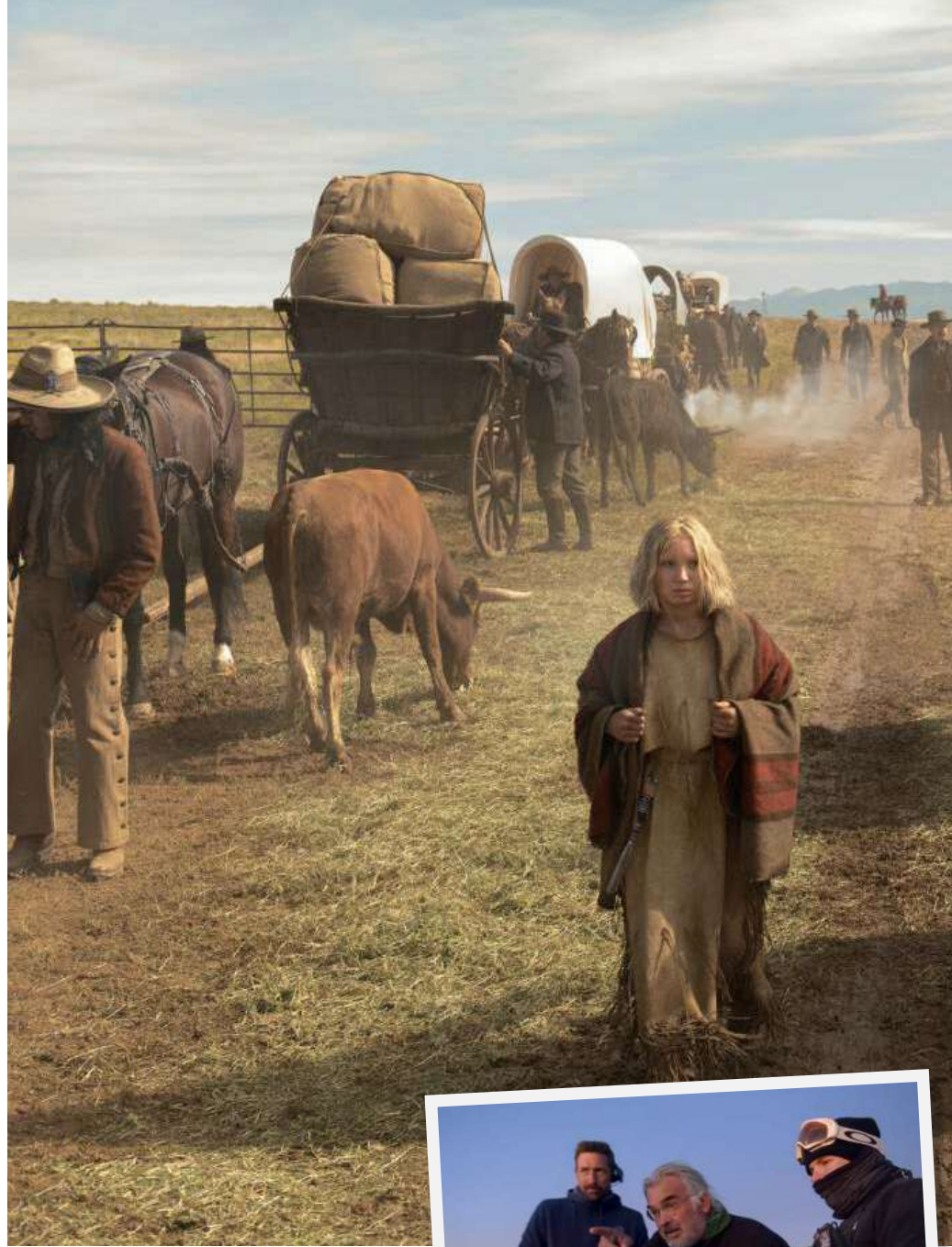
News of the World, hayatta kalmaya çalışan iki yabancıyı ele alıyor. En güzel hatıralarının öznelerini kaybetmiş yaşlı bir adam ile gerçek hayatına dair bir tane bile anısı olmayan küçük bir çocuğun çatışmalarla dolu yolculuklarını işliyor.

Büşra **BAYAR**
busrabayaro7@gmail.com

Yazar Paulette Jiles'in aynı isimli romanından beyaz perdeye uyarlanan "News of The World", Aralık ayının en fazla beklenen projelerinden biri olarak biliniyor. Başrollerini Tom Hanks ile Helena Zengel'in paylaştığı yapım, pandemi sürecine rağmen ekranlardaki yerini aldı. Bu süreçte birçok stüdyo, çok sayıda filmini çeşitli dizi ve film platformlarında izleyici ile buluşturma kararı aldı. "News of The World" de bu projelerden biri. Universal Pictures tarafından üretilen yapım, Netflix ile anlaşarak 25 Aralık'ta sinemaseverlerin karşısına çıktı. 2020'nin son filmlerinden biri olan bu uyarlama film, bir savaş gazisiyle tesadüfen karşılaştığı küçük bir kızın yaşamına odaklanıyor. Amerika'da yaşanan iç savaştan 5 sene sonra, bir haber okuyucusuna dönüşen Yüzbaşı Jefferson Kyle Kidd, deneyimlerini ve dünyadan çeşitli haberleri insanlara iletiyor. Başkanların veya kraliçelerin haberlerini, büyük kan davalarını, dünyanın çeşitli yerlerinde yaşanan yıkıcı felaketleri paylaşan Yüzbaşı Kidd, bir gün tesadüfen Johanna ile karşılaşır. 10 yaşındaki bu küçük kızın 6 sene evvel, Teksas'ta bir Kızılderili kabilesi olan Kiowalar tarafından kaçırıldığını öğreniyor. Kabile kültürü ve öğretileriyle yetişen Johanna, Yüzbaşı Kidd'in yanında çok yabancı olduğu bir dünyayla tanışıyor. Sevdiklerini kaybetmiş olan Yüzbaşı, Johanna'yı hayatta olan biyolojik halasına ve amcasına ulaştırmayı, onu ait olduğu yere götürmeyi görev biliyor kendisine. Küçük kızın akrabalarına ulaşabilmek adına kilometrelerce yol katetmek durumunda kalan ikili, hem doğayla hem de yolculuklarında yollarına çıkan kötülerle mücadele ediyorlar. Bu mücadeleler; başta kültür farkı, dil bariyeri gibi sorunlar sebebiyle mesafeli olan Johanna ve Yüzbaşı Kidd'in zamanla büyük bir sevgi ile birbirlerine bağlanmalarını sağlıyor. İki yabancıdan neredeyse bir baba kızı dönüşüyorlar.

Yüzbaşı Kidd'i canlandıran isim 1994 ve 1995 yıllarında, En İyi Aktör kategorisinde Oscar'ı kucaklayan Tom

Hanks oluyor. "Philadelphia" ve "Forrest Gump" filmleriyle iki kez üst üste Oscar alan başarılı oyuncu, Altın Küre, Emmy gibi ödül törenlerinden de çeşitli projelerde sergilediği performanslarla kazanan isim olmayı başarmıştı. Ayrıca "Apollo 13", "Er Ryan'ı Kurtarmak", "Yeşil Yol", "Bulut Atlası" gibi kült filmlerin ve "Da Vinci Şifresi", "Melekler ve Şeytanlar" gibi ana akım projelerin de kadrosunda yer aldı. Sektör içinde oyunculuğunun yanı sıra senarist ve yönetmen gibi çeşitli sıfatlara sahip olan Hanks, birçok film ve dizi projesinin yapımcısı olarak da karşımıza çıkıyor. Sinema ve televizyon piyasasına dört elle sarılıp büyük katkılarda bulunan isme özellikle geçtiğimiz yıl epey konuşulan Helena

Zengel eşlik ediyor. Totalde on projede yer alan Alman çocuk oyuncu, kariyerine henüz 5 yaşındayken, televizyon dizisi "Spreewaldkrimi" ile başladı. Daha sonra "Die Tochter", "Der gute Bulle" isimli Alman yapımı filmlerde de rol alan Zengel, asıl çıkışını 2019 senesinde vizyona giren "Systemsprenger" ile yakaladı. Türkçeye "Oyunbozan" şeklinde çevrilen yapım; ailesi, koruyucu aile ve sosyal hizmetler tarafından istenmeyen küçük bir çocuğun hikayesine

odaklanıyor. Travmatik bir geçmişi olan ve insanlarla iletişim kurmakta zorluk çeken Benni'nin çevresindekiler tarafından acımasız bir şekilde yalnızlaştırılmasını ve bunun çocukta yansımaları izlediğimiz filmde Zengel öyle bir performans sergiliyor ki izleyenleri kendisine hayran bırakıyor. Helena Zengel'in bu unutulmaz oyunculuğuyla hafızalara kazınan yapım, Berlin Film Festivali'nde iki kategoride ödül almayı başarıyor. Bu projeye birlikte adını dünyaya duyuran küçük oyuncu, ilk kez Alman yapımı olmayan bir projede yer alıyor "News of The World" ile birlikte. Burada hayat verdiği Johanna Leonberger karakterini de hakkıyla canlandırıyor. Sevgi dolu ancak yetiştirme biçimi sebebiyle biraz

vahşi bir kızı oynuyor ve yine unutulmaz bir performansa imza atıyor.

"Lincoln", "Aramızda Casus Var", "Gifted" gibi projelerde yer alan Elizabeth Marvel, Ella Gannett rolüyle; Tom Hanks ile 1989'da "Dikkat Köpek Var" filminde birlikte oynayan ve 1995 yılında "Georgia" ile En İyi Yardımcı Rolde Kadın Oyuncu kategorisinde Oscar'a aday gösterilen Mare Winningham, Jane karakteriyle; "The Accountant" isimli kısa filmiyle En İyi Kısa Film Oscar'ı alan ve "Asfaltın Kralları", "Kaçak" gibi projelerde yer alan Ray McKinnon ise CJ Kidd rolüyle karşımıza çıkan projedeki diğer önemli isimler.

Filmin yönetmen koltuğunda ise 2006 yapımı "United 93" ile Oscar'a

aday gösterilen Paul Greengrass oturuyor. "News of the World"den önce, 2018'de Netflix yapımcılığında çektiği "22 July" ile gündem olan isim yine "United 93" filmiyle ve "Omagh", "The Murder of the Stephen Lawrence" dizileriyle BAFTA ödülleri kazanmıştı. Paulette Jiles'in kitabından beyazperdeye uyarladığı "News of the World"ün senaryo aşamasında kendisine yine bir uyarlama film olan "Lion" ile Oscar'a aday gösterilen Luke Davies eşlik etti. "Life", "Catch-22" gibi projelerin de hikayelerini kaleme alan isim, Lion ile Oscar'dan eli boş dönse de BAFTA'da kazanan isim olmayı başarmıştı.

Filmin müzikleri de tam 8 kez Oscar'a aday gösterilen James Newton Howard'ın elinden çıktı. "Ben Efsaneyim", "Batman Başlıyor", "Kara Şövalye", "King Kong", "The Village" gibi birbirinden başarılı yapımların müziklerinin mimarı olan isim, bu sefer de "News of the World" için yeteneğini konuşturuyor.

Teksas'ın sert ve acımasız ovalarında geçen bir serüvene eşlik ettiğimiz hikaye, doğaya ve insanlara rağmen hayatta kalmaya çalışan iki yabancıyı ele alıyor. En güzel hatıralarının öznelere kaybetmiş yaşlı bir adam ile gerçek hayatına dair bir tane bile anısı olmayan küçük bir çocuğun çatışmalarla dolu yolculuklarını işliyor. Bir at arabası üzerinde geçen günlerde doğan bir dostluğun gelişimini izliyoruz ve bu dostluk sayesinde sevginin yaş, dil, kültür farkı gibi gerçeklere engel olmadığına başka bir üslupla tanıklık ediyoruz. **APM**

THE BEST OFFER

Giuseppe Tornatore, kadın portresi koleksiyonu
yapan ilginç bir tipleme sunuyor bize.
Virgil Oldman için her tablo yeni bir sevgili gibi.

Gökan **DELİ**
deligok81@gmail.com

Ginema Paradiso (Cennet Sineması) filmi ile kalplerimizi fethetmeyi başarmış olan Giuseppe Tornatore, “The Best Offer” filminde antika ve sanat eserlerine değer biçip

orijinali sahtesinden ayırt edebilen, ayrıca bu eserlerin satışında bizzat münadi -artırma görevlisi- olarak yer alan Virgil Oldman karakteriyle tanıştırıyor bizi. Tornatore, Virgil Oldman rolünü hiç riske girmeden Geoffrey Rush gibi bir ustaya teslim etmiş. Filmin müziklerinde ise yüzlerce filme müzik bestelemiş olan efsane Ennio Morricone ismini görüyoruz. Aslında Tornatore filmlerinin müzikleri için Morricone vazgeçilmez bir isimdi. Morricone’yi geçtiğimiz yıl kaybetmemizin ardından, sinema tarihine müzikleri ile iz bırakmış olan bu usta ile ilgili bir film ya da belgesel çekilecekse eğer adres belli. Giuseppe Tornatore, ustaya veda ve vefa olarak “The Glance of Music” isimli bir belgesel filmin çekimlerine başlamış.

Virgil Oldman, satışlarda manipülasyon yaparak ucuz yollu özel bir kadın portresi koleksiyonu oluşturmuştur. Öyle ki her tablo Virgil için yeni bir sevgili gibidir. Virgil’in kadın portrelerinden oluşturduğu koleksiyon, yine bir İtalyan yönetmenin, Federico Fellini’nin ‘Kadınlar Kenti’ isimli filminde Marcello Mastroianni’nin zorunlu olarak misafir olduğu doktor Katzone’nin evindeki koleksiyonu hatırlatır. Virgil Oldman, prensiplerine ters düşmesine rağmen gizemli yeni

müşterisi Claire’in kaprislerine tek zaafı olan antika ve sanat eserleri için katlanmaya çalışır. Değerlendirme yaptığı evde eski bir otomat robot parçası ilgisini çeker. Daha önce bu otomatın çizim yapan bir akrabasını, Martin Scorsese’nin “Hugo” filminde görmüştük. Virgil’in bulduğu bu otomat parçaları, küçük birer yem gibi önüne atılarak işten kopmaması sağlanıyor. Virgil, normalde karşılaştığı kadınlarla göz göze bile gelmeye çekinirken, hayattan izole bir şekilde yaşayan ve hiç görmediği gizemli müşterisine bir anda aşık olduğunu fark eder. Artık tek amacı, onu saklandığı yerden çıkarıp görebilmektir.

Tornatore, “Cinema Paradiso”da, Salvatore’nin sevgilisinin görüntüsünü odasının duvarına yansıtarak seyretmesine benzer mükemmel bir sahneyi bu filmine de koymuş. Claire ile iletişimi sadece kapalı kapılar ardından ve telefonla sürdürebilmektedir. Böyle bir sahnede Virgil, kadın portreleri koleksiyonu ile dolu olan odasında Claire ile telefonda konuşurken resimlere bakarak sanki onun yüzünü arar gibidir. Film ilerledikçe Claire’in hayatından

nasıl bir dram çıkacak diye beklerken birden acaba Virgil’in başına ne gelecek diyebilirsiniz. Böyle bir kaç defa gelgit yaşıyor film. Buna rağmen yönetmenin sürpriz sonlu bir film yapma gayesinde olduğunu hiç sanmıyoruz. Tornatore, böyle bir şey düşünse öncelikle, “İnsan duyguları sanat eserleri gibidir. Taklitler tamamen orijinal gibi gözükabilir” gibi bir repliği kullanıp aşkın taklit edilebileceğinden bahsederek şüphe uyandırmaktan kaçınırdı herhalde. Virgil, başına geleceklerin farkında ama kendini aşkının gerçek olduğuna inandırmaya çalışıyor. Çünkü ilk defa gerçekten sevilmenin ne olduğunu anlıyor. Yönetmen, Virgil’in olan bitene aşk yüzünden kayıtsız kalışını kurgusuna bu şekilde yansıtmış. **APM**

“Tornatore, “Cinema Paradiso”da, Salvatore’nin sevgilisinin görüntüsünü odasının duvarına yansıtarak seyretmesine benzer mükemmel bir sahneyi bu filmine de koymuş.”

THE BEST **OFFER**

AMA SEVİYORUM ANNEE!

Sizin de sevdiklerinize
armağan edeceğiniz binlerce hediye
LSV Dükkan'da...

online alışverişleriniz için

www.lsvdukkkan.com

LÖSEV
KURULUŞUDUR

Keyif

72

Yolu Paris'ten Geçen
11 Film

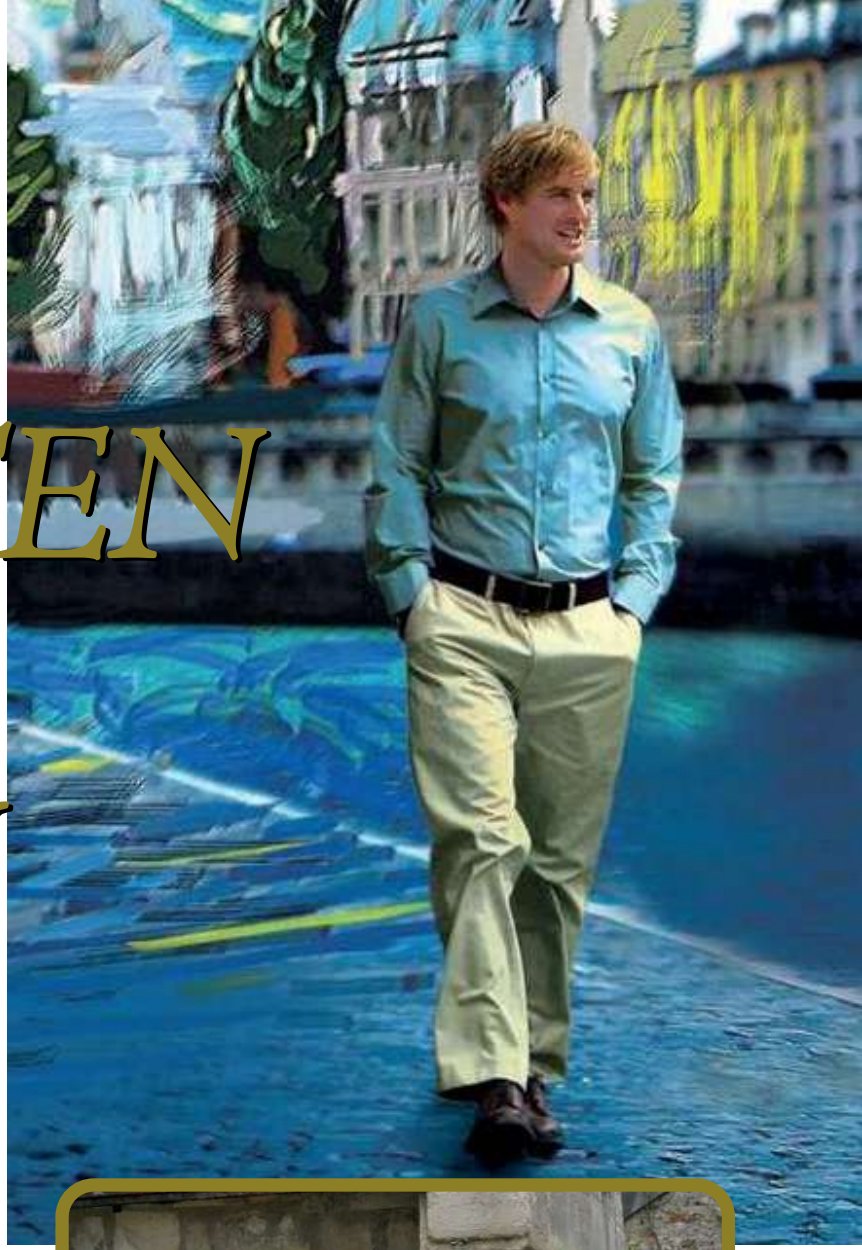
SANAT VE TARİH KOKAN BİR KENT

YOLU PARİS'TEN GEÇEN 11 FİLM

Dünya sinema tarihinin gözbebeği olan şehir Paris'ten yola çıkarak oluşturduğumuz "Paris'te Geçen 11 Film" tamamını bu ay siz sinemaseverlerle paylaşıyoruz. Birçok kült filme mekân olmuş, adeta canlı bir film platosu görevi üstlenmiş, usta yönetmenlerin çektiği en başarılı filmlere konu olmuş bir şehir Paris. Havasından mıdır suyundan mıdır bilinmez; göreni direkt sanat ve tarih aşkıyla dolduran bu şehir, tarih boyunca büyük sanatçılara ilham vermiştir. Bu, evimizden çıkamadığımız zor günlerde umarız "Paris'te Geçen 11 Film" listemizle keyifli vakit geçirmenize yardımcı olabiliriz. Şimdiden iyi seyirler.

Benan KULAK
benankulak@gmail.com

11'lik Film Listemiz için belirlediğimiz yeni temamızla sinema tarihine konu olan birbirinden güzel ve eşsiz kentlere uzun bir yolculuk yapacağız. Bu ay Paris ile başladık. Sonraki aylar odaklanacağımız kentlere siz de karar verebilirsiniz. Fikirlerinizi arkapenceremecmua@gmail adresinden bizlerle paylaşın, yolculuğumuza ortak olun.

PARİS'TE İKİ GÜN (2 DAYS IN PARIS, 2007, JULIE DELPY)

Adam Goldberg ve Julie Delpy'nin başrollerini paylaştığı, Julie Delpy'nin aynı zamanda yönetmen koltuğunda oturduğu "Paris'te İki Gün", eğlenceli bir Fransız filmi arayanlar için doğru seçim olacaktır. New York'ta yaşayan çiftimiz Marion ve Jack, İtalya seyahatinden dönüşte iki günlüğüne Marion'un büyüdüğü şehir olan Paris'e uğrarlar. Ama Marion'un ailesi ve eski arkadaşlarıyla geçirilen iki günün hayatlarında bu denli çalkantıya neden olacağını tahmin edemezler. Tam bir Fransız olan Marion'un umursamaz tavırları, şehrin her köşesinde karşılarına çıkan eski sevgilileri ve ailesinin patavatsızlıkları, iki yıldır birlikte olan çiftin, birbirlerinin bilmedikleri yüzüyle karşılaşmasına neden olur. Paris sokaklarında çiftimizle turlamak, romantik bir akşamınızı şenlendirecek aktivite olabilir.

PARİS'TE GECE YARISI

(MIDNIGHT IN PARIS, 2011, WOODY ALLEN)

Listemizin ilk sırasındaki filmimiz "Midnight in Paris". Zamansız ve Paris'in o sanat ruhunu doya doya içimize çekebileceğimiz bir Woody Allen filmi. Özellikle son yıllarda ortaya çıkan skandallar nedeniyle herkesin sinemasına çekinerek baktığı ünlü yönetmenin ürettiği eserleri kişiliğinden ayrı tutarak değerlendirmek gerekirse keyifle izleyeceğimiz ve Paris'e henüz yolunuz düşmediyse izledikten sonra acilen gitmek isteyeceğiniz bir film. "Midnight in Paris", evlenmek üzere olan Amerikalı çift Gil ve Inez'in Paris'i ziyaret etmesiyle başlar. Sonrasında Gil'in geceleri Paris sokaklarındaki gezintileri, edebiyat tutkusu ve Paris sevdasının etkisiyle fantastik bir hikâyeye dönüşür. Gil, bu gece hikâyelerinde geçmiş dönemin edebiyat ve sanat dünyasından tanınmış isimlerle karşılaşır ve geceleri bir anda kendini edebiyat dünyasının kalbinde bulur. Scott Fitzgerald, Ernest Hemingway, Pablo Picasso, Salvador Dali gibi isimlerle tanışır. Kostümleri, mekân tasarımı ve oyunculuklarıyla büyük ilgi gören filmin başrollerinde Owen Wilson, Rachel McAdams ve Marion Cotillard gibi isimleri görüyoruz. Siz de geçmiş dönemleri günümüze tercih ediyorsanız bu filmin içinde kaybolup gitmeniz muhtemel.

1

KALDIRIM SERÇESİ (LA MÔME, 2007, OLIVIER DAHAN)

Edith Piaf'ın hafızalara kazınan yaşam öyküsünü konu alan film "Kaldırım Serçesi", tam bir biyografik başyapıt. Ünlü şarkıcının çocukluğundan ölümüne dek hayat öyküsünü ele alan film, bize sanatçının hiç bilmediğimiz yönlerini de gösteriyor. Efsane şarkıcının çocukluğunda yaşadığı zorluklar, özel hayatındaki çalkantılar, başarıları, hızla yükselişi, sevinçleri ve hayal kırıklıklarının anlatıldığı bu biyografiyi kaçırmamanızı tavsiye ederiz. Olivier Dahan'ın yönetmen koltuğunda oturduğu "Kaldırım Serçesi"nde karaktere, unutulmaz performansı ve müzikal tavrıyla Marion Cotillard hayat veriyor. Sevinç, üzüntü, umutsuzluk ve şaşkınlık gibi birçok duyguyu bir arada yaşamak istiyorsanız bu filmi mutlaka izlemelisiniz.

3

4

GÜN BATMADAN (BEFORE SUNSET, 2004, RICHARD LINKLATER)

Bu ünlü romantik seriyi duymayan yoktur sanırım. Eğer duymadıysanız serinin 1995 yapımı ilk filmi olan "Gün Doğmadan" (Before Sunrise) ile başlamanızı tavsiye ederiz. Jesse ile Celine, Budapeşte'den Viyana'ya giden bir trende tanışan iki gençtir ve ilk filmde birbirinden etkilenen bu iki gencin yolculuk boyunca hayattan, aileden, bağlılıklardan, edebiyattan sohbetlerine tanık oluruz. İkinci filmde ise bu karşılaşmadan 9 yıl sonrasına gidiyoruz. Tekrar yolları kesişen ikili artık olgunlaşmıştır. Hayatlarına ve kariyerlerine odaklı bir düzenleri vardır. Ama görüşmelerinin üzerinden 9 yıl geçmemişçesine, yolları kesiştiği anda tekrar kaynaşırlar ve kâh en derin sırlarını kâh politik görüşlerini birbirleriyle paylaşırlar. Yönetmen Richard Linklater'in uluslararası festivallerde ilgi gören serisi, yazar/yönetmenin insan ilişkilerinin doğasına yapmayı sevdiği yolculuklardan biri. Zekâ dolu diyaloglarıyla izleyiciyi bir yandan hipnotize ediyor, bir yandan da kendini sorgulamaya itiyor. Hem insan ilişkilerini sorgulamak hem eşsiz Paris manzarasının tadını çıkarmak isteyen sinemaseverlere şimdiden iyi seyirler.

DÜŞLER, TUTKULAR VE SUÇLAR

(THE DREAMERS, 2003, BERNARDO BERTOLUCCI)

Senaryosu Gilbert Adair'ın The Holy Innocents adlı kitabından ünlü yönetmen Bernardo Bertolucci tarafından 2003 yılında sinemaya uyarlanan şiirsel bir dönem hikâyesi "The Dreamers". Başrollerinde Michael Pitt, Eva Green ve Louis Garrel'in yer aldığı film, Fransa'daki Mayıs 1968 olayları sırasında Amerika'dan Fransa'ya gelen Matthew'nun Theo ve Isabelle ile ilişkisini konu alıyor. Bu sırada da bizi 68 Paris'inden ikonik mekânlarda gezintiyeye çıkartıyor. Bertolucci'nin Paris temalı birçok filmi olsa da "Düşler, Tutkular ve Suçlar" ile "Paris'te Son Tango", aralarında en etkileyici olanlardan. Müstehcenliği sanatla, sanatı Fransız kültürüyle birleştiren usta yönetmenin bu iki filmi kaçırmamanızı öneririz.

AMELIE

(LE FABULEUX DESTIN D'AMÉLIE POULAIN, 2001, JEAN-PIERRE JEUNET)

Audrey Tautou'nun başrolünde olduğu, Jean-Pierre Jeunet'in yönettiği ünlü Fransız romantik komedisi. Jeunet ve Guillaume Laurant tarafından kaleme alınmış, müzikleri Yann Tiersen'in dehasıyla kült haline gelmiş olan bu film, Paris'in en bohem semti Montmartre'da geçiyor. Modern Paris hayatının idealize ve alaycı bir yorumu olarak Amélie karakterinin gözünden gördüğümüz Paris'ten büyülenmemek ise imkânsız. Sokakları, mimarisi, mahalle hayatı, kafeleri, parkları ile gitmeden Paris'e âşık olmamıza sebep olabilecek bir film, Amélie. Vizyona girdiği anda büyük beğeni toplayan ve birçok festivalden en iyi film ve en iyi senaryo ödülleriyle ayrılan filmin konusundan kısaca bahsetmek gerekirse; Paris'te garsonluk yaparak kendine özgü bir dünyada yaşayan saf, çekingen ve masum bir kızdır Amélie. Annesinin garip ölümü, babasının soğuk tavırları ve yaşadığı travmalar sonucu, sevimli ve boş şeylerle uğraşarak kendisine eğlence yaratmaya çalışır ama aslında hayatı sıkıcı bulduğu için kendisini son derece yalnız hissetmektedir. Bu kısır döngü, Amélie'nin evde bulunduğu bir kutuyu ve onun aracılığıyla sahibini keşfetmesiyle birlikte bir anda bıçak gibi kesiliverir. Amélie âşık olmuştur ve olaylar fantastik bir sevimlilikle gelişir. Bu film sizi gerçekten Fransa'nın büyüül atmosferine Paris'in romantik evrenine çağırıyor. Dönüp dönüp tekrar izlemelik bu filmi izlerken gülümsemenize engel olamayacaksınız.

7

KIRMIZI DEĞİRMEN

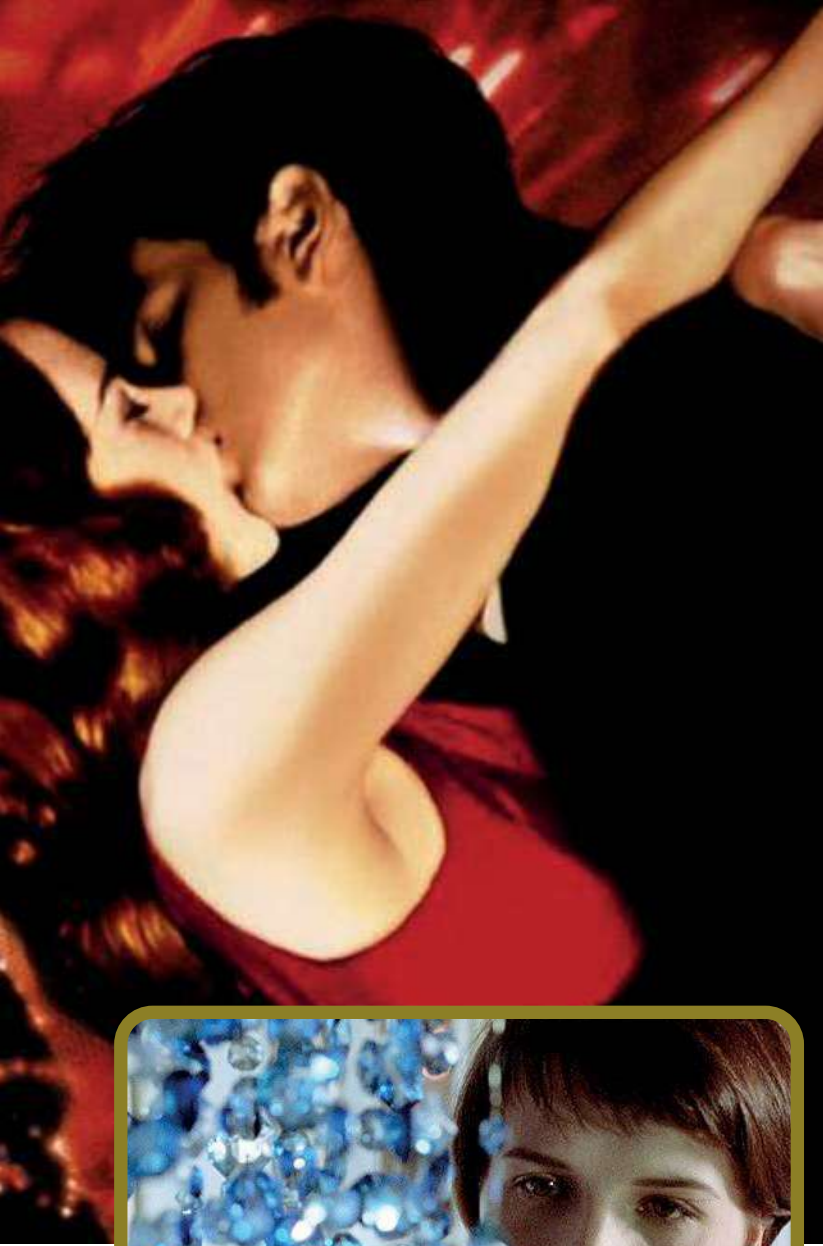
(MOULIN ROUGE!, 2001, BAZ LUHRMANN)

"Kırmızı Değirmen", Baz Luhrmann'ın senaryosunu yazıp yönettiği 2001 yapımı romantik Jukebox müzikal filmi. Filmde, ölümcül hastalığa yakalanan Moulin Rouge'un yıldızı, kabare oyuncusu ve fahişe Satine'e âşık olan Christian adında şair/yazar bir İngiliz gencinin hikâyesi anlatılmaktadır. Paris'in Montmartre Mahallesi'ndeki müzikal setlerde çekilmiştir. 74. Akademi Ödülleri'nde, En İyi Film ve Nicole Kidman için En İyi Kadın Oyuncu ödüllerini de içeren sekiz dalda aday gösterilir ve En İyi Sanat Yönetimi ile En İyi Kostüm Tasarımı olmak üzere iki Oscar alır. Popüler 90'lar şarkılarını 1890'ların Paris'ine taşıyan ünlü yönetmen Baz Luhrmann, o kendine has görsel numaralarını sergilemekten de geri durmayan, aksiyonu takip eden kamerasıyla müthiş bir kurgu yaratıyor. "Acısız aşk yoktur" tadındaki bu romantik müzikali, Paris tarihinde eğlence kültüründen de bahsediyor olması açısından merak uyandırıcı bulabilirsiniz.

PROTESTO (LA HAINE, 1995, MATHIEU KASSOVITZ)

Mathieu Kassovitz'in 1995 yılında çektiği Fransız filmi, Paris'in gettolarında yaşayan biri Pied-Noir (Said), biri Yahudi (Vinz), biri ise Siyahi (Hubert) üç arkadaşın hikâyesini konu alıyor. "La Haine" vizyona girdiği zaman, ırkçılığa ve sosyal sınıflar arası uçuruma yaptığı göndermeler nedeniyle hem Fransa'da hem de dünyada oldukça ses getirmişti. Film, siyah-beyaz çekilmiş olmasının yanı sıra müzikleri, süre olarak görece kısa olması ve kullanılan kamera hareketleri gibi özellikleri nedeniyle vurucu bir atmosfere sahip. Paris'te banliyö kültürü oldukça yaygın. Filmlerde de konu olarak sıkça işlenen (Les Misérables, 2019), kültürel altyapı ve suç kültürünün anlatıldığı bir dünya. Bizim sevdiğimiz romantik Paris havasından çıkıp biraz daha gerçek, daha şiddetli bir dünyayı görmek isteyen seyirciler için "La Haine" vurucu ve etkileyici bir film.

ÜÇ RENK: MAVİ

(TROIS COULEURS: BLEU, 1993, KRZYSZTOF KIEŚLOWSKI)

Yönetmenliğini Krzysztof Kieślowski'nin yaptığı 1993 yapımı kült serinin ilki "Üç Renk: Mavi". Filmde bir kaza sonucu kızını ve besteci olan kocası Patrice de Courcy'yi yitiren Julie'nin yaşama tutunma çabası anlatılıyor. İlk ailesinin yokluğuna dayanamayan Julie intiharı düşünse de daha sonra bakış açısını değiştirir ve kocasının ölümü nedeniyle yarım kalan bestesini tamamlamaya karar verir. Avrupa Birliği'nin kuruluşunu kutlama amacı taşıyan bu bestenin tamamlanma sürecinde, eski çevresinden ve arkadaşlarından kopar ve besteci kocasının sağlığında ona yardımcı olan Olivier Benoit ile yakınlaşır. Film, daha çok psikolojik çözümlemeleri ve küçük nesneleri kullanışıyla bilinçaltını yansıtan öğeler taşıyor. Julie'nin yaşadığı bunalımlar, yalnızlık duygusu, yaşam ile ölüm arasında gidip gelmesi, gidenin ve geri gelmeyecek olanın ardından yaşananlar, hem Presnier'in etkileyici müziği hem de Kieślowski'ye özgü başarılı kamera kullanımı ve izleyicisini saran bir anlatımla perdeye yansıtılıyor. Paris'in bütün hüznünü suretinde toplamış başarılı oyuncu Juliette Binoche'ü izlemeye doyamayacağınız bu filmde yer yer eriyen bir küp şekere, yer yer mavi bir kristal avizeye bakıp hüznülenebilirsiniz.

KÖPRÜ ÜSTÜ AŞIKLARI

(LES AMANTS DU PONT-NEUF, 1991, LEOS CARAX)

Bir diğer Juliette Binoche klasiği olan "Köprü Üstü Aşıkları"... Fransız yönetmen ve sinema yazarı Leos Carax, şiirsel tarzı ve işkence edilmiş aşk tasvirleri ile anlaşılması kolay olmayan ama aykırılıklarıyla Fransız ruhunu sanatına çok güzel yansıtan bir isim. "Köprü Üstü Aşıkları"nın konusu ise restorasyon amacıyla kapalı olan Neuf köprüsünde hayatları kesişen iki sanatçının hikayesini anlatıyor. Michéle (Juliette Binoche), âşık olduğu adamdan yeni ayrılmış ve nadir görülen bir hastalık sonucu zamanla gözlerini kaybedecek olan bir ressamdır. Yaşadığı bu duygusal enkazdan çıkmanın yolunu, yanına sadece boyalarını, resimlerini ve kedisini alarak çıktığı sokaklarda arar. Seyircinin alışık olduğu o yumuşak Fransız aşk filmlerini adeta alaşağı eden "Köprü Üstü Aşıkları", hikayesinde Paris'in yıkık dökük izbeliği içerisinde aşkın en aşırı, huzursuz edici ve bencil taraflarını bize gösteriyor.

UNUTULMAYAN SEVGİLİ

(JULES ET JIM, 1962, FRANÇOIS TRUFFAUT)

Fransız "Yeni Dalgâ" akımının kurucularından senarist, oyuncu, yönetmen François Truffaut'un çok dokunaklı, detaylı bir hikâyeyi anlattığı 1962 yapımı eseri "Unutulmayan Sevgili"... Yer yer geri plana alınmış hüznü, bol neşesiyle insanın içini ısıtan bu filmde, iki erkek ve bir kadın üzerinden kimi zaman aşkın da işin içine girdiği bir dostluk hikâyesi anlatılıyor. Jeanne Moreau'nun canlandığı Catherine karakteri, ilk başta Jules'den hoşlanır ve onunla evlenir ama daha sonra da savaş sırasında Jim'e karşı bir takım hisler duyacaktır. Aslında bu üçlü dostluk, aşkın insanî bir takım bağları nasıl da bozamayabileceğine dikkat çeker. Bu dostluk sırasında güzel Paris sokaklarını usta yönetmen Truffaut'un gözünden seyretmek isterseniz "Unutulmayan Sevgili" kaçırmamanız gereken sımsıcak bir film.

NETFLIX

TÜRKİYE’NİN YENİ MAHALLE HİKÂYESİ

50 M²

“**Hayatta istediklerini elde etmek için bazen sert olman gerekir.**” Ufak yaşta ailesinin ölümü ile yüzleşen Gölge, zengin bir iş adamı tarafından yetiştirilir. Kendisi her şeye sahip olsa da bir kimliğe sahip değildir. Kim olduğunu öğrenmek istediğinde yepyeni bir hayat ona kapılarını açar.

Sefer **GÜMÜŞ**
gmsefer9@gmail.com

Netflix, dijital platformların şüphesiz başında geliyor. Sürekli yeni dizi ve filmlerle platformdaki çeşitlilik hızla artıyor. Yaklaşık 190 ülkede hizmeti bulunan Netflix’in Türkiye’de epey ilgi gördüğünden bahsetmeye gerek bile yok. 2018 yılında “Hakan: Muhafız” ile ilk yerli işine imza atan Netflix Türkiye, ardından “Atiye” ve “Aşk 101” gibi projeler ile ülke pazarında içerik üretmeye devam etti. “50 m²” ise Netflix’in -şimdilik- son yerli projesi. Projenin sorumlu kişiler ise Türk sinema ve dizi sektöründe oldukça başarılı

olan Burak Aksak ve Selçuk Aydemir. Kendileri daha önce seyirci tarafından oldukça beğeni alan “Leyla ile Mecnun”, “İşler Güçler”, “Kardeş Payı”, “Ben de Özledim”, “Bana Masal Anlatma”, “Düğün Dernek” ve “Çalgı Çengi” gibi projeleriyle bilinirliği epey fazla olan isimler. Bu

açıdan izleyiciyi oldukça heyecanlandıran “50 M²”de senaristliği ve son dört bölümünün yönetmenliğini üstlenen Burak Aksak ile ilk dört bölümün yönetmenliğini üstlenen Selçuk Aydemir olmak üzere ikili, yeniden bir araya geldi.

Burak Aksak, genellikle komedi türünde eserler yazan bir senarist. “50 m²” dizisi de aksiyon ve komediyi bir arada tutan bir yapım. Daha önceki yapımlarından farklı olan dizi, Burak Aksak’ı, onun kalemini ve çizgisini tamamen yansıtamamış. Komediye oldukça başarılı olan senarist, işin içine

aksiyon girdiğinde türler arasındaki dengeyi tam olarak sağlayamamış. Mahalle atmosferi oldukça iyi verilse de olaylar bir aksiyon çevresinde dönünce mizah biraz daha geride kalarak klasik Aksak projelerinin dışında konumlanmış.

Ayrıca dizinin finali ve içerdiği bazı klişelerden dolayı bir dijital platform dizisinden çok, televizyon dizisine daha yakın bir biçimde seyirci karşısına çıkan dizi, bu durumlar haricinde, temposunu koruyabilen ve izlemesi keyifli bir proje. Bir açıklamasında, “Leyla ile Mecnun”da yaptıklarını tekrarlamama çabasını dile getiren Aksak’ın bu anlamda başarılı olduğunu söyleyebilmek mümkün.

Netflix Türkiye’nin çıkardığı diziler, ele aldıkları konuları ve türleri açısından incelendiğinde, televizyona kıyasla oldukça başarılı. Fakat global çapta diğer dizilerle yarışacak noktada değil tabii. Ancak çekilen her proje pozitif anlamda yol alıyor. Bu noktada “50 m²”nin diğer yerli Netflix dizilerinden daha başarılı bir konumda olduğunu söyleyebiliriz. Sebepiyse -kısaca- farklı olmaya çalışmaması. “Hakan: Muhafız” ve “Atiye”; kendi dilimizi, kültürümüzü, bizi yansıtmayan içeriklere sahipti. Çekimleri başarılı olsa da bizden olmadıkları için mesafeli kalmamıza sebep olan, içselleştiremediğimiz yapımlardı. Aynı durum “Aşk 101” için de geçerliydi. Bir dönem dizisi olmasına rağmen 90’lar Türkiye’sini ve okul hayatını yansıtmıyor oluşu ve Amerikan gençlik dizilerine yakın bir dil yakalamaya çalışıp bocalaması, son derece tutarsız bir projenin doğmasına sebep oldu. “50 m²” aksine daha bizden olan bir hikâye ile karşımıza çıkıyor. Dizide Cengiz Bozkurt’un hayat verdiği Muhtar karakterinin yardımseverliği, mahalleliyle olan samimiyeti ve gençlere davranış biçimi günlük yaşantımızda görebileceğimiz, hiç yabancı olmamız detaylar. Dizinin kötü karakterlerinden Tolga Tekin’in hayat verdiği Mesut bile seyircinin empati

kurmayı başarabildiği bir karakter. Zaaflarıyla, ürkekliğiyle ve dönüşümündeki gerçekliğiyle yadırgamadığımız...

Dizinin bir başka azılı kötüsü Kürşat Alniaçık’ın hayat verdiği Servet ise temellendirilmemesi, detaylandırılmaması açısından yetersiz bir karakter olarak karşımıza çıkıyor. Kendisinin açığını Gürkan Uygun’un canlandığı Mümtaz, Özgür Emre Yıldırım’ın hayat verdiği Civan karşılıyor.

Dizi, konu olarak ailesini ufak yaşta kaybeden Gölge’nin kimliğini öğrenme çabasıyla birlikte başına gelenleri ekrana yansıtıyor. Babası yerine koyduğu kişinin aslında onun hayatını elinden almaya çalışan bir adam olduğunu öğrenince kendisini tamamen bambaşka bir hayatın, bir mahallenin içinde buluveriyor ve farklı bir kimliğine bürünüyor. Her şeye sahipken birden 50 m²’lik bir terzi dükkanında hayatını sürdürmeye başlayan Gölge, aynı zamanda mahalledeki problemleri çözmek gibi bir vazife üstleniyor. Bu sıkıntıların da ucu Servet’e çıkınca aralarında kişisel bir rekabet başlıyor. Tabii ki bu mücadelesinde onu mahalleli yalnız bırakmıyor ve Gölge’nin savaşımına Muhtar, Muhtar’ın kızı Dilara, Yakup ve Turan da dahil oluyor.

Dizinin başrollerinde “Muhteşem Yüzyıl”, “Diriliş: Ertuğrul” ve yine bir Netflix dizisi olan “Hakan: Muhafız” gibi projelerde yer almış Engin Öztürk; “Parmaklıklar Ardında”, “Leyla ile Mecnun”, “Pek Yakında”, “Jet Sosyete” ve “Cinayet Süsü” gibi yapımlarda oynamış Cengiz Bozkurt bulunuyor. Onlara eşlik eden isimler ise “Süper Baba”, “Deli Yürek”, “Medcezir” ve “Diriliş: Ertuğrul”un kadrolarında da bulunan Kürşat Alniaçık; “Güllerin Savaşı” ile adını duyuran ve “Aşk Tesadüfleri Sever 2”, “Hakan: Muhafız” gibi yapımlarda rol alan Yiğit Kirazcı. Cengiz Bozkurt ile çok uyumlu bir ikili olan Turan karakterine ise “Ruhsar”, “Kardeş Payı”, “Düğün Dernek”

ve “Arif V 216” gibi yapımlarda yer almış Tuncay Beyazıt hayat veriyor. Dizinin kötülerini olarak karşımıza çıkan isimler de “Bizim Evin Halleri” ile ilk çıkışını yapan ve başka bir Netflix işi olan “Rise of Empires: Ottoman” gibi yapımlarda karşımıza çıkan Tolga Tekin; “Baba Parası”, “Ölümlü Dünya” ve dijital platformlarda yer alan “Fi” ve “Alef” gibi dizilerde de oynayan Özgür Emre Yıldırım. Onlara eşlik eden aktör; “Muhteşem Yüzyıl”, “Cep Herkülü: Naim Süleymanoğlu” ve herkesin kendisini Memati olarak tanımasına sebep olan “Kurtlar Vadisi” yapımlarından tanıdığımız Gürkan Uygun. Hikâyenin sorumluluk sahibi karakteri, bir nevi “hata önleyicisi” de “Söz”, “Her Yerde Sen” ve “Şahin Tepesi” gibi dizilerden tanıdığımız Aybüke Pusat.

Dizi, özetle mahalle ortamını mizah ve aksiyon ile seyirciye sunan bir yapımdır. Bazı eksiklerine ve bol klişesine rağmen izleyiciyi kendisine bağlayan “50 m²”, veda etmesi muhtemel isimlerle bir sonraki sezonda daha çok komedi unsurlarının yer aldığı bir projeye dönüşecek gibi görünüyor. Son derece başarılı bir kadroya sahip olan ilk sezona paralel olarak gelecek sezonda da Türkiye sinema ve dizi sektörünün önemli isimleri karşımıza çıkabilir. Özellikle Burak Aksak ve Selçuk Aydemir ikilisinin genellikle aynı ve başarılı isimlerle çalıştığı gerçeği göz önünde bulundurulduğunda bu fikir pek de havada kalacakmış gibi görünmüyor. **APM**

CENTİLMEN HIRSIZ LUPIN

20. yüzyılın başlarında, Fransız edebiyatına damga vuran bir hikâyeydi Kibar Hırsız. **Maurice Leblanc**'ın bir asır önce kaleme aldığı bu kitabın karakteri **Arsène Lupin** ve eşsiz zekâsı öyle büyük bir etki yarattı ki geçmişten bugüne birçok kez filmi çekildi ve tiyatro oyunları oynandı. İngiliz edebiyatındaki Sherlock Holmes'la olan benzerlikleriyle de bol bol anılan **Lupin**, geçtiğimiz ay ilk kez bir diziye konu oldu.

Gönül **DURMAZ**
gonuldurmaz13@gmail.com

Netflix'in en çok izlenen dizilerinden olan Lupin, bir ay gibi bir sürenin sonrasında 70 milyon kişi tarafından izlendi. Dizinin gerek başrolünde yer alan isim gerekse ilgi çekici konusu Lupin'in kulaktan kulağa yayılmasını sağlayan en büyük etkenler arasında yer alıyor. "Can Dostum", "Jurassic World", "Hayatımın Şansı" gibi filmlerde yer alan ünlü oyuncu Omar Sy, dizinin başrolü olarak karşımıza çıkıyor. Omar Sy'a ise Louis Leterrier, Hugo Gélin, Marcela Said, Ludovic Bernard gibi yönetmenler eşlik ediyor. Lupin'in yaratıcı

ismi ise daha önce televizyon dünyasındaki birçok yapımda yazarlık yapmış olan George Kay. Dizinin tüm kadrosunun büyük isimler tarafından oluşması, projeyi başarılı kılan en büyük sebeplerden biri.

Şimdiden herkesin kalbini çalan bu dizi, adından anlaşıldığının aksine Arsène Lupin karakterinin hikayesini anlatmıyor. Dizi yalnızca bu karakteri bir akıl hocası olarak gören, Senegalli bir göçmeni konu ediniyor. Fransa'da geçen bu hikayede Assane, Arsène Lupin'in tüm yeteneklerini küçüklüğünden beri kendisine kazandırmaya çalışan bir karakter. Ancak

bu karakteri kendisine kazandıran asıl kişi babası. Assane'nin babası yıllar önce büyük bir suçla yargılanıp mahkum edilir ve ardından ölür. Ana karakterimiz de bu talihsiz olayın perde arkasında olanları öğrenip gerçeğe ulaşmak ister. Yol haritasını ise babasının ona hediye olarak verdiği bir kitapla çiziyor. Bu kitap, Assane'nin zamanla en büyük yoldaşı olur. Kitap ise elbette Arsène Lupin'in maceralarını anlatan o malum kitaptır. Kibar Hırsız...

İlk kez büyük bir televizyon yapımında yer alan Omar Sy, dizide Assane Diop karakteriyle karşımıza çıkıyor. Assane

Diop, babasının haksız yere suçlandığına inandığı ve birlikte yeterince zaman geçiremeden onu kaybettiği için babasına karşı büyük bir sevgi duymaktadır. Babasıyla geliştirdiği bu ilişkinin benzerini kendi oğluyla da yaşamaya çalışsa bile takıntılı olduğu bu mesele yüzünden onu göz ardı eder. Üstelik bunu farkında bile olmadan yapar. Dizide yaratılan ironi, aslında bu tür intikam ya da gerçeği öğrenebilme tutkusuna yenik düşen birçok karakterin karşılaştığı bir durum. Öte yandan karakterin klasik bir şekilde intikam psikolojisi üzerinden ilerlemediğini de gözlemliyoruz. Bu bağlamda Assane üzerinden yaratılan bu psikolojik baskı, babasının hikayesindeki gerçekliği öğrenme noktasında yatıyor. Arsène Lupin karakterini kendine örnek alan Assane, gerçekleri saklamaya çalışır bir biçimde sergiler tüm hırsızlık becerilerini; böylece, bir gerçeğe ulaşmaya çalışırken başka birçok gerçeği saklamaya çalışmasında karşımıza başka bir ironi çıkar. Assanne, aslında çelişkilerle dolu bir karakterdir.

Dizinin esinlenildiği Arsène Lupin, Fransız yazar Maurice Leblanc'ın yarattığı bir karakter. 1905 yılında yaratılan bu karakter, centilmen bir hırsız ve kılık değiştirme ustası olarak biliniyor. Yaklaşık 24 romanda yer alan Arsène Lupin, çok sayıda televizyon yapımı, film ve tiyatro oyununa uyarlandı. Kitaplardaki hikayeler fantezi öğeleri içerse de Lupin dizisinde böyle bir anti gerçeklik algısı bulunmuyor. Fransız edebiyatının Sherlock Holmes'ü olarak görülen Arsène Lupin, 1906 yılında Maurice Leblanc'ın bir öyküsünde Sherlock Holmes ile tanışmıştı. Hikayenin esinlenildiği karakter bu öyküde bariz bir şekilde okuyucuya sunulmuştu. Birbirleriyle çok fazla benzerliği olan bu ikili bir noktada ayrılmaktadır. Sherlock Holmes suçları çözümlmeye çalışırken Arsène Lupin ise tüm yeteneğini soygun

yapmak üzerinde kullanmaktadır.

Bu keskin zekayı canlandıran isim olan Omar Sy, öncesinde "Can Dostum", "Jurassic World", "X-Men", "Transformers" gibi bilinen birçok yapımda yer aldı. Kadrosuna dahil olduğu yapımların çoğu Amerika yapımı gişe filmleri olsa da "Can Dostum", oyuncunun kariyerinde farklı bir kapı açmıştır. Altın Küre adaylığı olan bu Fransız yapımında Omar Sy, François Cluzet ile birlikte filmin başrollerini paylaşmaktadır. Unutulmaz bir birlikteliğe imza atan ikilinin yer aldığı bu film, bir aristokratın kaza geçirdikten sonra felçli olarak kaldığı için yanına bir yardımcı almasını konu edinmektedir. Filmdeki iki ana karakter olan hasta adam ile bakıcı arasında büyük bir dostluk bağı oluşmuştur ve hikâye bu bağ üzerinden ilerler. "Can Dostum" filmindeki bu bağ ile "Lupin"deki Assane'nin babasına karşı olan bağı bazı noktalarda benzerlik taşımaktadır. Bu bağlamda Omar Sy'n böyle bir konuya yabancı olmadığını fark ederiz. Bu sebeple de oyuncu dizide akıldır

kalıcı bir performansa imza atmıştır. Öte yandan Omar Sy, tıpkı Assane gibi Fransa'da büyüyen bir çocuktur. Yani daha önce canlandığı bir karakterle ve kendi yaşamıyla kesişen yeni bir karaktere hayat veren Sy'nin Lupin'deki oyunculuğunun başarısındaki detaylar olarak karşımıza çıkar.

Assane'nin hikayesini anlatan "Lupin" in ilk 5 bölümü 8 Ocak'ta yayınlandı. "Lupin", yayınlandığı ilk günden beri dikkatleri üstüne çekmeyi başardı. Mini dizinin diğer 5 bölümlük 2. kısmının yazın yayınlanması bekleniyor ancak net bir tarih henüz açıklanmadı.

Netflix, mini dizileri çok ilgi çektiğinde sevenleri için bir devam halkası sunabiliyor. "Lupin" in mini bir dizi olduğunun bilinmesine karşın izlenme sayıları ve izleyicilerden gördüğü yoğun ilgi sebebiyle 2. sezonun gelme ihtimalinin epey yüksek olduğu düşünülüyor. İzlerken bir nefeste bitirebileceğiniz, şimdiden kendisine büyük bir kitle oluşturmayı başarabilen "Lupin", seyircileri tarafından heyecanla bekleniyor. **APM**

İZLENMESİ GEREKEN 10 SPOR BELGESELİ

Olimpiyat oyunlarını izlemek, takip ettiğiniz sporcuların yarışmalarıyla heyecanlanmak, kırılan yeni rekorlara tanık olmak oldukça güzel anlar yaşamınızı sağlar. Gerçek hayattaki hikaye ve kahramanlardan beslenen sinemanın, bu büyük organizasyona ya da diğer yarışmalara kayıtsız kalması elbette mümkün değil. Gelin bu yazıda izlenmesi gereken 10 spor belgeseline yakından bakalım.

Kaan Okan ÇELİK
kaanokancelik@gmail.com

WHEN WE WERE KINGS (1996)

Boks sporunun efsane ismi Muhammad Ali'nin 1974'te Zaire'de gerçekleşen ve herkesi ekrana kilitleyen boks maçını konu edinen "When We Were Kings", spor-sporcu belgesellerinin güzide örneklerinden. Muhammad Ali 12 yaşında boksla tanışan, 39 yaşına kadar toplam 61 maçın 56'sını galibiyetle tamamlamış efsane bir isim. Disiplini ve başarılarıyla günümüzün sporcularına ilham kaynağı olan Muhammad Ali'nin hayat hikayesini oldukça etkileyici bir biçimde yansıtan "When We Were Kings" belgeselini Leon Gast yönetti.

SENNA (2010)

Bir dönem bizim ülkemizin de yarış takvimine eklendiği Formula 1 Yarışları, ilgiyle izlenmiş gibi görünse de bu spordan çıkan isimlerin hayatları oldukça ilgi çekici. Bir çarpıcı ve bir o kadar da dokunaklı. 1984 senesinde Formula 1 kariyerine başlayan Senna, bir efsane ve sahip bir yarışçı. Belgesel, Senna'nın sporcu kişiliğine ve medya ile olan ilişkilerine yönetmenliğini Asif Kapadia yaptı.

MURDERBALL (2005)

“Murderball” fiziksel engelli olan sporculardan oluşan, Amerikan rugby takımının başarı hikayesini belgesel formatında seyirciye yansıtıyor. 2004’te Atina’da gerçekleşen Paralimpik oyunlarındaki takımın elde ettiği başarıları ön planda tutan belgesel, ekip ruhunun ve aynı amaca odaklanmanın gücünü anlatıyor.

İzlenen sporların başında geliyordu. Son yıllarda ülkemizin bu spora ilgisi biraz azalmıştı. Formula 1 yarışçısı Ayrton Senna’nın hayatını ele alan belgesel, son derece başarılı Ayrton Senna, üç dünya şampiyonluğunu elde etmiş ve oldukça rekabetçi kişiliğe sahip biridir. İzleyen herkese keyif verecek bir şekilde tasarlanan belgeselin

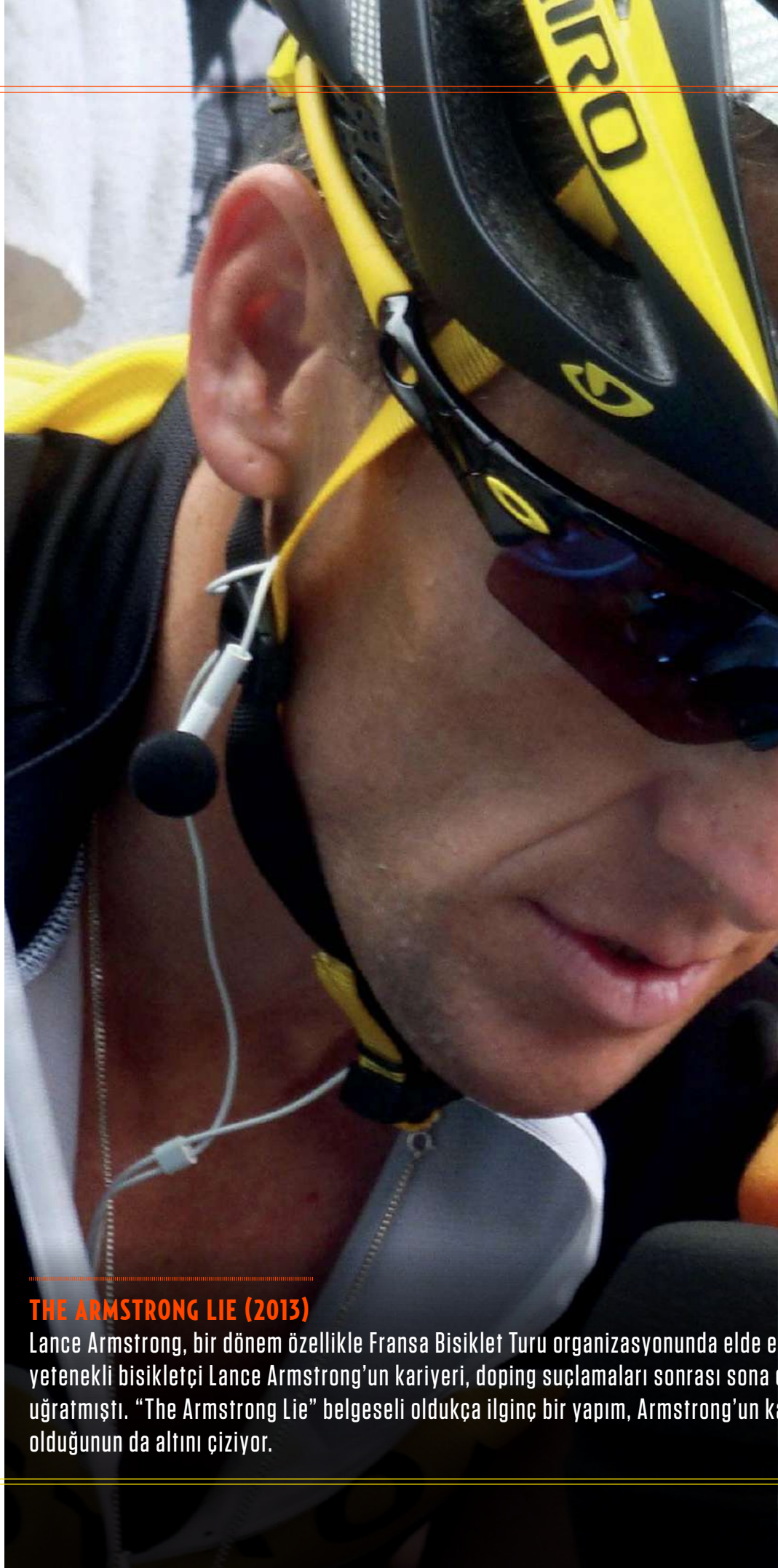
UNDEFEATED (2011)

2011 yapımı bu belgesel film, Memphis'teki bir okulun Manassas Tigers adlı futbol takımı hakkında. Bu takımdaki oyuncular, çok daha başarılı okullarda idman yapmak üzere para ile tutulmaktadırlar. Ancak gün gelir ve kaderleri bambaşka bir boyuta doğru ilerlemeye başlar. Başlarına Koç Bill Courtney gelir. O andan itibaren her şey değişecektir. Azmin ve inancın elinden hiçbir şeyin kurtulmadığını anlatan bu film, izleyenleri motive eden bir güce sahip. Daniel Lindsay ve T. J. Martin'in yönettiği "Undeclared", En İyi Belgesel Film Akademi Ödülü'nü de kucaklamıştı.

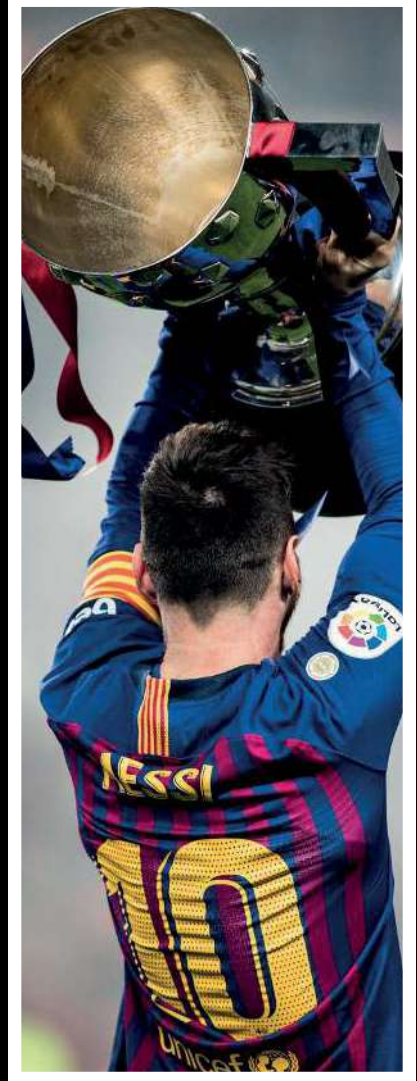
THE ARMSTRONG LIE (2013)

Lance Armstrong, bir dönem özellikle Fransa Bisiklet Turu organizasyonunda elde ettiği başarıları ile dünya çapında ünlü bir yetenekli bisikletçi Lance Armstrong'un kariyeri, doping suçlamaları sonrası sona erdiği ve hayatı değişti. "The Armstrong Lie" belgeseli oldukça ilginç bir yapım, Armstrong'un kariyerinin ve hayatının da altını çiziyor.

BARÇA DREAMS (2015)

Dünyanın tartışmasız en büyük, en başarılı futbol kulüplerinden biri FC Barcelona kulübünün başarıya, servete ve üne ulaşma yolculuğunu anlatan bu futbol belgeselini, Barcelona'yı desteklesin desteklemesin herkesin izlemesi gerekiyor. Messi, Hernández ve Iniesta gibi ünlü futbolcuların; Antrenör Guardiola'nın ve daha birçok ünlü simanın katılımıyla hazırlanan proje, hem futbol kültürü üzerine hem de Katalan kültürü üzerine birçok değerli bilgi aktarıyor.

trdiği başarılarla gündeme gelen Amerikalı bir bisiklet sporcusuydu. Başarılı ve
ermişt. Bu gelişme özellikle sporcunun hayranlarını hayal kırıklığına
ariyerine odaklanan belgesel, dürüst bir sporcu olmanın ne kadar önemli

A close-up, back view of Dennis Rodman wearing a red Detroit Pistons jersey. The jersey features the name 'RODMAN' in white block letters with black outlines across the shoulders, and the number '91' in large white block letters with black outlines on the back. Rodman has his signature short, curly blonde hair. A tattoo is visible on the back of his neck, and another tattoo is on his left upper arm. The background is dark and out of focus.

A close-up, back-view photograph of basketball player Dennis Rodman. He is wearing a red Detroit Pistons jersey with the name 'RODMAN' and the number '91' in white with black outlines. His short, curly hair is a light brown color. A tattoo is visible on the back of his neck, and another tattoo is on his left shoulder. The background is dark and out of focus.

geseli olan "The Last Dance", Netflix'te yayınlandı ve oldukça ilgi çekti. Mini dizi (1) sezonunda Bulls'a tam erişim kartı olan bir görevlinin çektikleri görüntüleri y Bird, Magic Johnson gibi isimlerin röportajlarına da yer veriyor.

ICARUS (2017)

Belgeselin yönetmeni Bryan Fogel, sporda dopingin etkisini araştırmaya başlar. Aynı zamanda amatör bir bisikletçi olan Fogel, dopingi kendi üzerinde uygulayıp performansındaki değişiklikleri izleyecektir. Bunun için de Rus bilim adamı Dr. Grigory Rodchenkov ile birlikte çalışmaya başlar. Fogel ve Rodchenko, doping etkisini araştırmak için çıktıkları yolda şok edici sonuçlarla karşılaşır. Rusya'nın devlet destekli doping programına ulaşan ikili, dev bir doping skandalının ortasına düşer. Belgesel, Rusya'nın olimpiyat oyunlarındaki doping skandalları ile ilgili detayları ortaya koymuş ve 2018 yılında düzenlenen 90. Akademi Ödülleri'nde En İyi Belgesel Film Oscar'ını kazanmıştı.

HARİKALAR DİYARI GAIN

Dünyanın olduğu gibi Türkiye'nin de dijital platformlarla yoğrulduğu bir dönemde **Gain**; **Netflix**'in dört yaşındaki çocuğun bile anlayacağı Hollywood tipi yapım pratiğinin, **MUBİ**'nin kaliteli ama sıkılğan havasının, **Prime Video**'nun Türkiye'ye uyguladığı içerik çifte standardının ve YouTube bozması **Exxen**'in arasında adeta bir harikalar diyarı! Üstüne üstlük yeni ve kaliteli içerik izleyecek kadar zamanınız yoksa Gain tam sizi yansıtıyor diyebiliriz.

Musa **BÖLÜKBAŞI**
musa.blkbsi34@gmail.com

Yaklaşık üç dört yıldır dijital platformların geldikleri, gelecekları, nereye evrilecekleri; televizyonu mu yoksa sinemayı mı bitirecekleri konuşurken geçtiğimiz mart

ayından itibaren pandemi yüzünden evlere kapanınca bu soruların hepsinin -net olarak cevap bulmasa da- cevabı ve aşağı yukarı nasıl bir sonucun bizi beklediği kendini açık etti. 2016'da Netflix'in Türkiye'ye gelmesinden kısa bir süre sonra

birbiri ardına açılan BluTV ve Puhu Tv ile beraber dijital platformlarla iyiden iyiye tanışan Türkiye, emek verilen dizi ve filmleri bedelini ödeyerek izlemeyi öğrenmenin ilk adımını attı. Ancak bu hem Türkiye için hem de dünya için henüz başlangıçtı; pasta küçüktü ve pazar boştu. Böyle olunca yıllar içinde HULU, Amazon Prime Video, AppleTV+, Disney+, MUBİ ve HBOMAX gibi platformlar ardı ardına gelmeye başladı. Artık pasta oldukça büyüdü, ancak pazar da oldukça büyük olduğu için dolacak

661

gibi görünmüyordu. Artık kültürel bir vizyon haline gelen dijital platformlardan içerik izlemek (aslında Netflix izlemek), tüketim alışkanlıklarının da değişmesi ve artmasıyla başka yönler doğru evrildi ve bu evrilme de yeni platformları doğurdu. Buna örnek verilecek ilk platform, bu yazının da konusu olan Gain.

30 Aralık 2020'de yayın hayatına başlayan ve adeta 2020'de hayatımızın merkezine ite kaka yerleşen Instagram canlı yayınlarından ilham alınarak tasarlandığını düşündüğümüz Gain, bir mobil uygulama üzerine kurulu ve ne bilgisayar ne de televizyon çerçeve oranına endeksli. Tamamen cep telefonlarının 9:16 ekran boyutunu baz alan içeriklerle diğer bütün platformlardan farklı olduğunu ilk başta gösteriyor. Elbette televizyon ve bilgisayar çerçeve oranı olan 16:9'u kullandığı içerikleri de var. Ancak bu, gözümüze çarpan ilk detaylardan biri.

Gain'in yayın hayatına 30 Aralık'ta başladığını söylemiştik. Açılışını ise adeta platformun alameti farikası ortaya koyan ve 2020'de canlı yayınlara olan bakış açılarını değiştiren "Mücbir Sebepler" ile yapmış olması, son dönemde yapılmış en iyi lansman duyurusu olabilir. Sadece Instagram yayınlarıyla marka yaratmayı başarmış bir programın, tamamen mobil uygulama üzerine kurulu bir

platformla lansman yapması oldukça zekice ve 21. yüzyılın reklam dinamikleri içinde fazlasıyla yaratıcı.

Bu noktada Gain'in projelerinden ve nasıl bir platform olduğundan bahsetmekte de fayda var. Diğer platformların aksine ücretsiz olan ve "Kısa içerik, kaliteli içerik" mottosuyla hareket eden Gain; diziler, filmler, belgeseller, talk showlar, kısa filmler, sosyal medyanın trend cheese konuları gibi daha pek çok içeriği bünyesinde barındırıyor. Şimdilik en özgür içerikleri, farklı programları olsa da kısa sürede kendi kitlesini yaratan "10 Bin Adım" ve "Terapist" dizileri, platformun şu an için yükselen iki büyük projesi. Devin Özgür Çınar ve Engin Günaydın'ın birlikte yarattıkları ve Devin Özgür Çınar'ın senaryosunu yazdığı "10 Bin Adım", bu topraklarda unutulmuş "Komedi nasıl yapılır?" sorusuna "İşte tam da böyle yapılır" cevabını veren, oldukça taze, temiz ve "içerden" seslenen bir dizi. Komedinin Türkiye'de son yıllarda gittikçe çoraklaşmasının hatta çöle dönmesinin nedenini salt Recep İvediklere bağlayan çok muhteşem senarist ve yönetmen arkadaşlar bunu söylerken kendileri de seksist, ırkçı, homofobik işler yapmaktan geri durmuyor. Recep İvedik'in konuşmasına, küfretmesine, osurmasına burun kıvıranlar, yan sette seksist küfürlerden, homofobik sözlerden komedi devşirmeye çalışıyor. Bunu yapmayanlarsa

yaptığı işi "kara komedi/absürt mizah" cilasıyla paketleyip eli her yere uzanan yapımcılarla bilmem kaç salonda gişeye koşuyor. Türkiye'de komedi yerin yedi kat dibine batmış durumda evet, ama "10 Bin Adım" hâlâ umut olduğunu gösteren bir yapım. "Yapımlardan biri" demiyoruz, çünkü şu an için tek o var.

İki eski sevgili olan Ezgi ve Mehmet, Ezgi'nin teklifiyle her gün on bin adım atmaya karar verirler. Her on bin adım atmaya çıktıklarında yeni bir maceraya atılan ikilinin sıcak sohbeti, çekimlerin sadeliği, sürenin kısa oluşu ve hem Devin Özgür Çınar'ın hem de Engin Günaydın'ın -belki kendi yarattıkları proje olduğu için- gözlerinin içi parlayarak oynamaları dizinin lezzetini katmer katmer artırıyor. Engin Günaydın'ı "Azizler", "Aile Arasında" gibi pek çok güncel filmde görürken Devin Özgür Çınar'ın uzun süredir ekranda olmaması, başta birçok izleyicide garip bir hissiyat yaratsa da kısa sürede yok oluyor ve keyifli bir seyrin akışına kapılıveriyor insan.

Gain'in dikkat çeken bir diğer dizisi ise "Terapist". Türkiye'de son dönemde pandemiyle beraber artan psikolojik rahatsızlıklar, yeni dizi projelerinin de çıkmasına neden oldu. Önce "Kırmızı Oda", ardından "Masumlar Apartmanı" haftalarca konuşuldu ve "Kırmızı Oda"daki terapi sahneleriyle kurgu yapımlarda terapilerin yanlış işlendiği gibi yeni

tartışmalar doğdu. Bu tartışmaların nihayete erdiği veya oldukça azaldığı bir ortamda gelen “Terapist” dizisi yine “10 Bin Adım” gibi maksimum on dakikadan oluşan kısa bir süreye sahip. Yönetmenliğini Zeynep Dadak’ın müthiş işler çıkararak yaptığı dizinin senaryo ekibiyse oldukça kalabalık ve onlar da yönetmen kadar iyi bir iş çıkarıyor.

Bir terapi sahnesiyle başlayan dizi, altı farklı kişinin hayatından küçük doneler göstererek rengini az buçuk belli ediyor. Terapinin sonunda onları başka bir doktora devredeceğini söylemesi her birini hayal kırıklığına uğratsa da doktor, kararlı bir şekilde kendileriyle görüşmeye son veriyor. Dizi de tam olarak bu dakikadan itibaren başlıyor. Doktor, eve geldiğinde eşini yatak odasında ölü bir halde buluyor.

Duvara da o gün doktorun terapide karaladığı çizim asılı. Doktor hepsinin geçmişlerini hatırlayarak katilin hangisi olduğunu çözmeye çalışıyor.

Dizinin konusu aşağı yukarı böyle. Bilindik gerilim-polisiye janrının dışında duran “Terapist”, ne “Kırmızı Oda” gibi ne de başka bir dizi gibi dramaya boğmadan, konunun canına okumadan sağlam adımlarla ilerleyen bir dizi. Zeynep Dadak’ın kurduğu dünya da dizinin kurduğu atmosferi bire bir destekliyor. “Bu zaten olması gereken bir şey, övülecek yanı yok” diyebilirsiniz ama Türkiye’deki onca dizi projesini düşününce bal gibi de övülecek bir şey diyebilmek mümkün. Dizinin kadrosu da oldukça tatmin edici. Son olarak “Bir Zamanlar Anadolu’da” filminde şahaneler yaratan Muammer Uzuner, bağımsız filmlerin aranan ismi haline gelen Murat Kılıç, Zeynep Çamcı, Dolunay Soyser ve Çağdaş Onur Öztürk, kadronun dikkat çeken isimleri.

Gain’in diğer dikkat çeken içeriği ise Twitter’a girdiği günden beri

türlü anketlerle karşımıza çıkan karşı konulamaz usta gurme Vedat Milor’un “En İyisi” programı. Yeme-içme sektöründen birbirine rakip iki yemeği/içeceği karşı karşıya getiren Milor, hem Twitter anketiyle hem de kendi seçimiyle kazananı belirliyor. Milor ayrıca “Sofrada Havan Olsun” programında da iyi şarabın alametlerini anlatıyor.

Gain’de içinden geçtiğimiz süreci ve sosyal medyayı derinlemesine görebiliyoruz. Örneğin sosyal medyadaki linçler, kavgalar, akımlar -ne belgesel ne de kısa video, başka bir şekilde- derlenip “sosyal medya magazini” gibi önümüze geliyor. Son bölümde cahilliğinin ve aptallığının farkında olmayan bir haber sunucusunun; Ermenistan-Azerbaycan savaşında Ermenistan’ı destekleyen Amerikalı şarkıcıya, fiziksel özellikleri sebebiyle hakaret

etmesi, sosyal medyada da desteklenmesi ve eleştirilmesi konu edilmişti. Burada yazılacak çok şey var ama siz Gain'de izleyin, ne demek istediğimiz aşığı yukarı anlaşılacaktır.

Diğer programlar ise izle izle bitmeyecek türden. Arabaların her açıdan farklı kategorilerde işleyen yarışları, tekno müzikle konuşulan bir kadın, çarkında şarkı türleri yazılı olan Çarkifelek ile konuğa rasgele türde şarkı söyletmek, kısa filmler, bilimsel teoriler, kişisel gelişim sporları, podcastleri rekor oranda dinlenen "O Tarz mı?" ekibinin canlı müzik yapımı, kaliteli, geniş bir kitleye seslenen YouTube kanalı... Say say bitmeyecek bir programlar deryası Gain şu an için.

Bu noktada Gain'in "olur"larına ve 'olmaz'larına bakmak gerek. Şöyle ki; Gain'in bir benzeri Amerika'da Quibi ismiyle denenmiş bir platform. Quibi de özgün içerikleri ön plana çıkaran, on

dakikayı aşmayan içeriklerden oluşuyordu. Ne var ki, 2018'de kurulan platform, 2020'nin nisan ayında iflasını açıkladı ve içeriklerini satacak platform dahi bulamadı. Gain için de aynı senaryo olacak demiyoruz tabii ki. Sadece Amerika gibi aşırı büyük bir pazarda çalışmayan fikir Türkiye'de çalışır mı, çalışırsa ne kadar devam eder, başarılı olur mu gibi sorular bir süre daha aklımızı meşgul edecek gibi.

"Olmaz"lara Quibi ile giriş yapmışken "olur"lara Gain'in trendleri takip eden, bilen zehir gibi bir ekibiyle başlayabiliriz. Gain'in öyle bir mutfak ekibi var ki şimdiye kadar yaratılmış birçok

programlara, yaşamdan beslenen en yaratıcı ve akıl gıdıklayan isimlerle içeriklerde feci merak uyandırarak izletebiliyor. Söz gelimi Kıvanç Talu'nun Vedat Milor ile yaptığı "Sofrada Havan Olsun" programı bundan sadece biri.

Bir başka "olur"u ise, bir yemek programında kendince mahkeme kurup bir genci rezil eden medya patronunun sahibi olduğu dijital platformda YouTube'dan bozma içeriklerle nefes aldırarak içerikler sunması.

Toparlamak gerekirse Gain'in, Quibi gibi olmayacağını, uzun süre hayatımızın bir parçası olacağını tahmin ve umut ediyoruz. **APM**

Nuray ÇİFTÇİ
bulutbebek@gmail.com

Son plandaki o bakış kaldı aklımızda

“*Yeni Dalga*” akımının ilk filmlerinden, *François Truffault*’nın “*400 Darbe*”sinin İkinci Dünya Savaşı’nın bitimi olan 1945 ile “*68 Kuşağı*”nın eylem dalgası arasında, 1959’da çekilmiş olduğunu söylersem, sanırım büyük dönüşümlere gebe bir zaman diliminde gerçekleştirildiğini anlatmak için yeterli olacaktır.

Eski önemli filmlere “bugünden” bakmak, değerlerini tam olarak anlamamıza yetmez. “Ee, ne var ki bu filmde, sinemanın başyapıtlarından sayılacak?” der, geçeriz. Ancak o günün politik atmosferini, sosyo-ekonomik koşullarını, o günün sinema ortamını, o günün “insanı”nı bilip -bilmiyorsak öğrenip- izlediğimizde doğru bir değerlendirme yapabiliriz. Klasiklerden “400 Darbe” de

izleyicinin böyle bir ön emeğini hak ediyor.

1959 yapımı bir ilk film, “400 Darbe”. İkinci Dünya Savaşı biteli henüz sadece 14 yıl olmuş. Yaralar hâlâ tam kapanmamış, acılar henüz tam küllenmemiş. Savaşın etkilerinden uzak kaldığını düşüneneğimiz, Atlas Okyanusu’yla Karayip Denizi arasındaki Küba’da filizlenen devrim başarıya ulaşmış. Bir Fransız filmiyle ilgileneneğimiz için Avrupa’ya göz atarsak henüz hem psikolojik hem ekonomik olarak travmayı atlatıp belini doğrultamadığını söyleyebiliriz. Bombardımanlardan tahrip olan kentlerin yeniden inşası bile ancak bitmiştir. Özel olarak Fransa’ya baktığımızda ise Alman işgalcilerin işbirlikçileri ile SS işkencelerine göğüs germiş direnişçiler arasındaki düşman safları yeni yeni gevşiyor olmalı. Savaş, dönemin insanında pek çok

değeri alt üst etmiştir mutlaka. Eski inanç tarzı; karşı cinsle, ebeveynle, öğretmenle, devlet yönetimiyle eski ilişki tarzı... Hepsi, “yarın ne olacağı bilinmeden gününbirlik yaşanan” yıllar boyunca erozyona uğramış, değerini, önemini yitirmiştir. “Artık yeni şeyler söyleme zamanı” demiş olsalar gerek. “Bütün sanatlarda yeni arayışlar tomurcuklanmalı. Onca yoksulluk varken elitizme, yapmacıklığa yer yok. Sanat da gerçekleri dile getirmeli artık!”

Zaten çok değil, 9 yıl sonra Amerika’da isyanlarını farklı yaşam biçimleriyle ortaya koyan “Çiçek Çocukları”yla, Vietnam savaşına dur diyen politik göstericilerle ve siyahların hakları için mücadele eden pasif direnişçilerle eşzamanlı olarak Paris’te -dalgası ağabeylerimizi ablalarımızı da onurla ıslatan- “68 Kuşağı”nın protesto gösterileri başlayacaktır. Ele alacağım “400 Darbe” filminin, İkinci Dünya

“Filmde Her şey o kadar *“sahici”* ki, rehbersiz kalmış bir çocuğun yaşam basamaklarında aksayıp aşağı yuvarlanışına belgesel izler gibi kenardan tanık oluyoruz sanki. Yer yer isyan ediyor, yer yer üzüliyoruz.”

Savaş'ın bitimi olan 1945 ile "68 Kuşağı"nın eylem dalgası arasında, 1959'da çekilmiş olduğunu söylersem, sanırım büyük dönüşümlere gebe bir zaman diliminde gerçekleştirildiğini anlatmak için yeterli olacaktır.

İşte böyle bir ortamda, sinema kuramcısı André Bazin'in öncülüğünde yayınlanan "Cahiers du Cinema" dergisinde François Truffault, "auteur sineması"nı savunan, sinemanın star sistemine sırtını dayamasını, gerçeklikten kopukluğunu vb. eleştiren yazılar kaleme almaya başlıyor. İtalya'da faşizme karşı henüz savaş yıllarında filizlenen, başyapıtı olarak Vittorio de Sica'nın "Bisiklet Hırsızları" filmini söyleyebileceğimiz "Yeni Gerçekçilik" akımının da Avrupa'ya dalga dalga yayılan etkisiyle Truffault, Jean Luc Godard, Claude Chabrol, Alain Resnais gibi genç sinemacılar "Yeni Dalga" adını verdikleri yeni bir sinema akımı başlatıyorlar. Artık Paris sokakları stüdyonun yerini alacaktır. Küçük prodüksiyonlar, isimsiz oyuncular, hareketli kameralar, varoluş sorunlarına yoğunlaşan doğal diyaloglar ve belirgin bir sona bağlanmamasıyla ayırt edici

yanını ortaya koyan bu yeni akımın ilk filmlerinden biri de Truffault'nun ilk uzun metrajlı çalışması olur: "400 Darbe."

"400 Darbe", 12-13 yaşlarında bir oğlanı anlatır. Truffault'nun kendi geçmişi olduğu söylenegelen bu çocuk, sevgisiz anne ve üvey baba yanında aile şefkatinden yoksun büyür, yaşının doğal dürtüleriyle katı öğretmen otoritesine aykırı davranarak ceza görür, önce okulu kırar -400 darbe, Fransızcada "okul kırmak" ya da "olay çıkarmak" anlamındadır-, sonra yalan söyler, yalanı ortaya çıkar, evden kaçar, yakalanıp eve döner, bir ara umutlanır, ardından yine umudu kırılır... Tekrar kaçtığı anda ise "denize ulaşma" hayali uğruna bu kez başını daha büyük bir belaya sokacaktır.

Yazar/Yönetmen Truffault, eleştirmek istediklerini hiç öyle üstü kapalı sezdirmeye filan çalışmadan açık açık işlemiş filmde. Aile, eğitim, yargı ve ceza sistemlerinin aksaklıklarını teşhir etmiş. Öğretmeni, anneyi, babayı, yargıci adeta seyircinin gözüne sokmuş ve "Alın, kınayın!" demiş. Filmde her şey o kadar "sahici" ki, rehbersiz kalmış bir çocuğun yaşam basamaklarında aksayıp aşağı

yuvarlanışına belgesel izler gibi kenardan tanık oluyoruz sanki. Yer yer isyan ediyor, yer yer üzülüyoruz. Önce bir çocuğun masum kaçamakları olarak başlayan aksamalar, gözümüzün önünde engel olamadan bakakaldığımız bir yuvarlanışa dönüşürken belki kendimizi de suçluyoruz.

"Yeni Dalga", diğer birçok kalıbın dışında önceki sinemanın abartılı teatral oyunculuğunu da alt üst etmişti. Harika doğal oyunculuğu ile Antoine Doinel rolünde hayranlık uyandırıp birçok adaylık ve ödül de kazanan çocuk başrol oyuncumuz Jean-Pierre Léaud'nun filmin sonundaki o bakışı var ya... Herhangi bir bakış değil, Truffault'nun, eleştirdiği sistemle birlikte tüm topluma attığı bir şamardı o aslında. Filmin en çok tartışılan, en akla gelmeyecek -belki de yönetmenin düşünmediği- anlamlandırmalara kapı açan son sahneyi ve o bakışı görmek için bile olsa mutlaka izlemenizi öneririm. Yönetmenin yoruma açık bıraktığı kapıdan girip sizler de kendi anlamınızı çıkarırsınız. Tabii önce sinemada yeni bir çağ açmış olanlara şapka çıkararak... **APM**

SEREMONİ (LA CÉRÉMONIE, 1995)

Sophie artık itaat etmemeye başladığında, ‘o ana’, yani tüm kinini boşaltacağı ana doğru hızla ilerler. O an, hiç de sessiz sedasız gerçekleşmeyecektir.

Tugay **KARAKUZU**
tugaykaraku@gmail.com

Catherine Lelievres, Sophie'yle (Sandrine Bonnaire) onu işe almak için yaptığı ilk görüşmede onda bir tuhafılık olduğunu sezer. Ancak oldukça soğuk ve mesafeli olan Sophie, tuhafıklarına rağmen Catherine tarafından işe alınır. Çünkü söyleneni hiç ikiletmediği gibi yapmayı geciktirmiyordur da. Nasıl bir karakterE sahip olursa olsun itaatkardır. Tipik bir Fransız burjuva ailesi olan Lelievres'lerin de zaten bir hizmetçiden daha büyük beklentisi yoktur.

Lelievres ailesinin evinde çalışmaya

başlayan Sophie'yi yavaş yavaş tanımaya başladığımızda onun okuma yazma bilmediğine ve çeşitli oyunlarla bunu aileden sakladığına tanıklık ederiz. Bir süre sonra postanede çalışan Jeanne'la (Isabelle Huppert) yolu kesişen ve onunla arkadaş olan Sophie, içinde patlamak üzere olan her şeyi ona açar. Patronlarına ve genelde patronlara olan öfkesini her fırsatta dile getiren Jeanne, Sophie'nin seyirci gözünde iyice açığa çıkmasını sağlayan, filmin “bilge” kişisidir. Belki de “farkında olmadan” bir sınıfsal bilince sahip olan Jeanne'ın sınıf kini sürekli bir

biçimde canlı ve hareketlidir.

Claude Chabrol'un, hakkında “son Marksist filmim” dediği “Seremoni”, sınıf kinini ele alan bir film. Sinema tarihinin en şaşırtıcı sonlarından birine sahip olmasa da yavaş yavaş inşa ettiği gerilim, agresyon ve nefreti en sonunda gürültülü şekilde patlatan bir film.

Catherine'nin kocası Georges (Jean-Pierre Cassel), Sophie'nin artık postanede memur olarak çalışan Jeanne'la görüşmesini istemez. Patronlarının sözünü pek de ikiletmeyen Sophie ise bu defa karşı koyar onlara.

Filmin ilk yarısında bir takım tuhaf davranışlarına ve soğuk tavrına rağmen istenileni hemen yerine getiren, kendine yabancılaşmış hizmetçi Sophie'yle filmin son sahnesinde karşılaştığımız Sophie artık kesinlikle aynı değildir. Georges, Sophie'nin işine Jeanne'la görüşmeye devam ettiği için son verdiğinde, Sophie, Jeanne'le beraber eşyalarını almak üzere eve gelir. Sophie ne kadar sessizse, Jeanne o kadar gürültülidir. Sophie ne kadar dengeli ve sakin görünüyorsa, Jeanne o kadar dengesiz ve kabına sığmaz görünüyordur. Birbirlerine kişilik olarak çok benzemeyen bu iki karakter, benzer sıklara sahiptirler. Bunun yanı sıra sınıfsal konumlarından dolayı da benzer bir kade...

Evin arka girişinden içeri sızan ikili son derece fütursuz, son derece pervasızdır. En başından beri patlamaya hazır bomba olan Jeanne, etraftaki

eşyaları devirmeye başlar. Sophie kendileri için sıcak çikolataları hazırlarken önlüğünü giyer ve Jeanne'ı muzip bir gülümsemeyle onaylar, kahkahalarıyla ona katılır. İkili Catherine ve Georges'in yatak odasına gider, hazırladıkları sıcak çikolatayı yatağa döker, kıyafetleri parçalarlar. Film boyunca aileye olan kinini bariz bir şekilde gördüğümüz ancak bunu hiç açık etmeyen Sophie'nin ilk defa sınırları ihlal ettiğine de tanıklık ederiz. Onlar burjuvanın mekânını ihlal ediyorken bu esnada Lelievres ailesi, şık bir şekilde giyinmiş, konağın geniş salonunda Mozart'ın Don Giovanni adlı operasını izlemektedirler. Gürültüyü duyan Georges, kontrol etmek için aşağı indiğinde kendisine tüfekleri yöneltmiş Sophie ve Jeanne'le karşılaşır. Sophie o esnada kendisinden beklenmeyen bir şey yapar ve gözünü bile kırpmadan Georges'u vurur. İlk kurşunu sıkan Sophie olmuştur.

Georges filmin ikinci yarısına doğru Sophie'ye Jeanne'ın bir daha eve gelmesini istemediğini söylediğinde Sophie, elindeki tabağı düşürmüştü ve bundan dolayı Georges'ı suçlamıştı.

“Bana ne yaptırdığınızı gördünüz mü?” Şimdi onu ikirciksiz bir şekilde vuran Sophie, sadece patrona değil eril tahakküme de bir kurşun sıkıyordu.

Patronunu onun silahıyla indiren Sophie, soğukkanlılıkla Jeanne'a bakar. İkili üst kata çıkar. Salonda aşağıdan gelen seslerden dolayı endişeli bir şekilde bekleyen Catherine ve iki çocuğu da yan yana kurşuna dizilir. Hızını alamayan Sophie, kitaplıktaki kitaplara da birkaç kurşun atar. Sömürülmesine, üzerine basılıp geçilmesine, üzerinden inşa edilen varlığa ve bolluğa, bunun müsebbibi patronlara olan öfkesi nihayet patlamış, çırılçıplak çıkmıştır ortaya. Sophie, okuyamadığı kitapları, okuma yazma bilmediği için duyduğu utancı ve belki aşağılık duygusunu kurşunlamıştır.

Fransız Yeni Dalga sinemasının ayrıksı yönetmeni Claude Chabrol'un sınıf, sınıf kini, homoerotizm gibi meseleler etrafında sıkça tartışılmış ve farklı şekillerde yorumlanan 1995 yapımı filmi “Seremoni”; Sandrine Bonnaire ve Isabelle Huppert'in da hayran bırakan performanslarıyla sinema tarihinin en “acayip” sonlarından birine sahip bir tür filmi. İktidara karşı kalkışmanın ayyuka çıktığı “bu andan” sonrası, yani filmin final sahnesi, filme başka bir nokta daha koyuyor. **APM**

#KRALGERİDÖNDÜ

FourFourTwo

Dünyanın en büyük futbol dergisi tekrar Türkiye'de!

 @fourfourtwoTurkey

 @FourFourTwo_TR